

کد مدرسه

دفترچه شماره ۱

آزمون

۹

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۱/۲۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	روان شناسی	۱۰	۶۶	۷۵	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	—	فصل ۲ (درس ۳)	فصل ۳ (درس های ۱ و ۲)
علوم و فنون ادبی	—	فصل ۳ (درس ۸) فصل ۴ (درس ۱۲)	فصل ۴ (درس های ۱۰ و ۱۱)
جامعه شناسی	—	فصل ۳ (درس های ۱۱ و ۱۲) فصل ۴ (درس ۱۳)	درس های ۷ تا ۹
روان شناسی	—	درس های ۶ و ۷	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

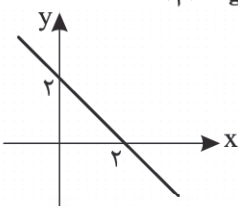
۱- اگر $f = \{(2, 4), (4, 6), (5, 2)\}$ و $g = \{(2, 7), (-4, -3), (5, 0), (4, -1)\}$ باشد، مجموع اعضای برد تابع $\frac{f+2g}{f-2}$ کدام است؟

- ۱۰ (۱) ۹ (۲) ۱۲ (۳) ۶ (۴)

۲- یک شرکت هولدینگ دارای دو کارخانه A و B است. اگر توابع درآمد و هزینه برای تولید x تن سرامیک در کارخانه A به ترتیب $18x^2 - 3x + 6$ و در کارخانه B به ترتیب $20x^2 - 2x + 8$ و $10x + 8$ واحد باشد (هر واحد معادل یک میلیون تومان است)، این هولدینگ با چه میزان تولید سرامیک به سود بیشینه می‌رسد؟

- ۳ (۱) ۶ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴)

۳- شکل زیر نمودار $y = (\frac{f}{g})(x)$ می‌باشد. اگر $f(x) = x^2 - 4$ باشد، مجموع جواب‌های معادله $g(x) = x^2 - 5x$ کدام است؟

- ۸ (۱)
۵ (۲)
۶ (۳)
۴ (۴)

۴- اگر $f(x) = [x]$ با دامنه $0 \leq x \leq 1$ و $g(x) = |x-1|$ با دامنه $1 \leq x < 2$ و $h(x) = x^2$ با دامنه $-1 \leq x \leq 0$ باشند، کدام گزینه صحیح است؟

- $\frac{g(x)}{f(x)} = 1$ (۴) $f(x) \times g(x) = 0$ (۳) $h(x) + g(x) = 1$ (۲) $h(x) - f(x) = -1$ (۱)

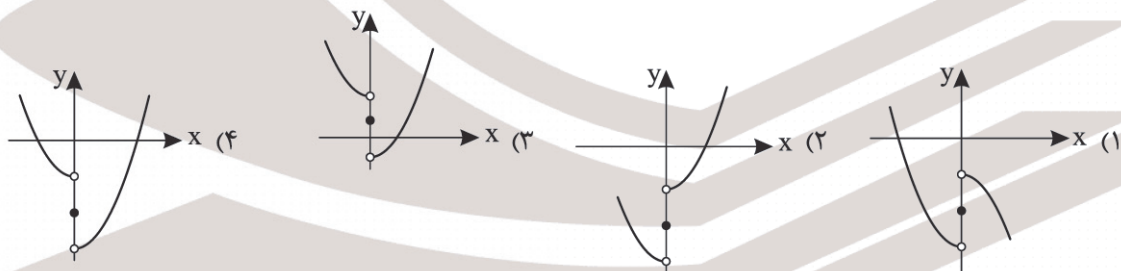
۵- اگر توابع $f(x) = x+1$ و $g(x) = x-1$ با دامنه اعداد حقیقی مفروض باشند، دامنه کدام تابع مجموعه اعداد حقیقی است؟

- $\frac{1}{f+g}$ (۴) $\frac{1}{f-g}$ (۳) $\frac{g}{f}$ (۲) $\frac{f}{g}$ (۱)

۶- توابع $f = \{(3, a), (4, b), (5, 2a+1), (a, 4)\}$ و $g = \{(3, a^2-a), (4, 2b+1), (-5, 2a)\}$ مفروض‌اند. اگر تابع $g-f$ همانی باشد، مقدار $a+b$ کدام است؟

- ۶ (۱) -۶ (۲) ۲ (۳) -۲ (۴)

۷- اگر $f(x) = x^2 - 1$ و $(f-g)(x) = \text{sign}(x) + 1$ باشد، نمودار $g(x)$ در کدام گزینه به درستی رسم شده است؟

۸- اگر $f+2g$ تابعی ثابت که برد آن اعداد منفی است و $f-g$ تابعی همانی باشد و داشته باشیم $(f \times g)(1) = 2$ ، مقدار $f(3)$ کدام است؟

- ۳ (۱) -۵ (۲) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$ (۳)

۹- کدام دنباله، هندسی محسوب نمی‌شود؟

- $\begin{cases} a_{n+1} = 4 \\ a_n \\ a_3 = 12 \end{cases}$ (۴) $a_n = 2n + 2^n$ (۳) $a_n = 2^n \times 3^n$ (۲) $\begin{cases} a_{n+1} = \sqrt{2}a_n \\ a_1 = \sqrt{5} \end{cases}$ (۱)

۱۰- اگر $x+3$, $x-1$, $x-3$ به ترتیب از چپ به راست، سه جمله ابتدایی یک دنباله هندسی باشند، مقدار جمله هفتم کدام است؟
 (۱) ۳۲ (۲) ۶۴ (۳) ۲۵۶ (۴) ۱۲۸

۱۱- مجموع جملات اول و دوم یک دنباله هندسی برابر ۲ و مجموع جملات سوم و چهارم آن برابر ۸ است. مقدار مربع نسبت مشترک کدام است؟
 (۱) ۱۶ (۲) ۴ (۳) ۲۵ (۴) ۹

۱۲- در دنباله هندسی ...، ۲۴، a ، $\frac{3}{4}$ ، نسبت جمله هفدهم به جمله بیستم کدام می تواند باشد؟
 (۱) ۶۴ (۲) $\frac{1}{32}$ (۳) $-\frac{1}{64}$ (۴) -۶۴

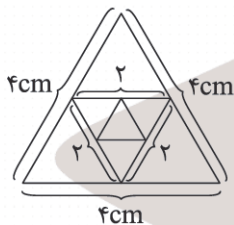
۱۳- در یک دنباله هندسی، مجموع شش جمله اول، ۶۵ برابر مجموع سه جمله اول است. جمله شانزدهم این دنباله چند برابر جمله دوازدهم آن است؟
 (۱) ۱۲۸ (۲) ۲۵۶ (۳) ۵۱۲ (۴) ۱۰۲۴

۱۴- اگر مثلثی که اندازه قاعده و ارتفاع آن به ترتیب a و b است با نصف مربعی به ضلع x ، هم مساحت باشد، آنگاه کدام یک از دنباله های زیر تشکیل یک دنباله هندسی می دهد؟
 (۱) x, b, a (۲) b, a, x (۳) b, x, a (۴) هیچ کدام

۱۵- شخصی یک یخچال فریزر را به قیمت ۹۶۰ واحد پول خریده است. اگر بیشترین کاهش ارزش این یخچال فریزر برابر با ۹۶ واحد پول باشد، قیمت این کالا پس از دو سال چند واحد پول است؟ (نرخ استهلاک سالیانه، ثابت است.)
 (۱) ۸۶۴ (۲) ۷۷۷/۶ (۳) ۸۷۷/۵ (۴) ۷۹۶

۱۶- در تساوی $9^A = 3^{16} \times 3^8 \times 3^4 \times \dots \times 3^{\frac{1}{2}}$ مقدار A کدام است؟
 (۱) $\frac{1001}{32}$ (۲) $\frac{1023}{64}$ (۳) $\frac{1023}{32}$ (۴) $\frac{1001}{64}$

۱۷- مطابق شکل زیر، وسط اضلاع یک مثلث متساوی الاضلاع (مثلث اول) به ضلع ۴ سانتی متر را به هم وصل می کنیم. برای مثلث جدید (مثلث دوم) هم، همین کار را انجام می دهیم. اگر به همین ترتیب پیش برویم، محیط مثلث هفتم کدام است؟
 (۱) $\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{3}{16}$ (۴) $\frac{16}{3}$

۱۸- اگر $1 < x < 2$ باشد، کدام عدد زیر از بقیه اعداد بزرگ تر است؟
 (۱) $\sqrt{x}$ (۲) $\sqrt[5]{x}$ (۳) x^2 (۴) x^4

۱۹- حاصل عبارت $(m^{\frac{1}{2}}n^{\frac{1}{2}})^2(m^{\frac{1}{2}}n^{\frac{1}{2}})^{\frac{1}{2}}(m^{\frac{1}{2}}n^{\frac{1}{2}})^{\frac{1}{2}}$ به صورت $m^a n^b$ می باشد. مقدار a^2b+1 کدام است؟ (m و n اعداد طبیعی اند.)
 (۱) $\frac{58}{9}$ (۲) $\frac{129}{4}$ (۳) $\frac{133}{8}$ (۴) $\frac{129}{8}$

۲۰- اگر $10^5 = \frac{x^5 \times \sqrt[6]{7^3} \times \sqrt[3]{14^9}}{\sqrt[4]{7^6} \times (\frac{2}{7})^{-2}}$ باشد، مقدار x کدام است؟
 (۱) ۵ (۲) ۱۴ (۳) ۷ (۴) ۲

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی

۲۱- ترتیب درستی و نادرستی جملات زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

(الف) مفاهیم انتزاعی در شعر دوره انقلاب اسلامی کاربرد چندانی ندارد.

(ب) معشوق در ادبیات معاصر زمینی است.

(ج) شاعران دوره انقلاب به مفاهیم و مضامین اسلامی به ویژه فرهنگ عاشورایی توجه نمودند.

(د) در قصاید حماسی انقلاب می توان تلفیق عرفان و حماسه را دید.

(ه) مدح و ذم و هجو در شعر دوره معاصر رایج است.

(۱) نادرست - درست - درست - نادرست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - نادرست - درست

۲۲- با توجه به قلمرو فکری، ابیات زیر همگی در محدوده شعر معاصر طبقه بندی می شوند، به جز

(۱) سرو نخوانم تو را، کز لب جوی بهشت

(۲) تو دگر هیچ نداری ز سلیمانی

(۳) چگونه خسبد و ایمن ز جان خویش زید

(۴) ز خاک پاک شهیدان راه آزادی

۲۳- کدام یک از موارد ذکر شده از جمله ویژگی های ادبی و فکری شعر زیر محسوب می شود؟

«به دیدارم بیا، ای هم گناه، ای مهربان با من / که اینان زود می پوشند رو در خواب های بی گناهی ها

و من می مانم و بیداد بی خوابی / در این ایوان سرپوشیده متروک

شب افتاده ست و در تالاب من دیری ست / که در خوابند آن نیلوفر آبی و ماهی ها، پرستوها

بیا امشب که پس تاریک و تنهایم...»

(الف) استفاده از نماد

(ج) استفاده از آرایه های ادبی به تعادل

(ه) ساده بودن بیان

(۱) الف، ب و ج (۲) ب، د و ه (۳) الف، ب و ه (۴) الف، ج و د

۲۴- چند مورد از موارد زیر از ویژگی های داستان نویسی دوره معاصر نیست؟

(الف) نثر داستانی در این دوره به شدت تحت تأثیر گفتار و محاوره اقشار اجتماعی ایران است.

(ب) نثر داستانی این دوره تنوع مضمونی دارد.

(ج) گرایش به پیچیدگی های نثر کهن آشکار است.

(د) اساطیر یونانی، رومی، هندی و عبری رد پای آشکاری در داستان نویسی معاصر دارند.

(ه) مکتب های فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا در ادبیات داستانی این دوره حضوری آشکار و تأثیرگذار دارند.

(و) رمان های این دوره معمولاً جنبه تاریخی و سیاسی ندارند.

(۱) الف - ب (۲) د - ه (۳) ج - و (۴) ب - ه

۲۵- در چند بیت از ابیات زیر آرایه کنایه دیده می شود؟

(الف) گوهر گره بست از بی نیازی

(ب) تو فارغی و عشقت بازیچه می نماید

(ج) در حسرت یک مصرع پرواز بلندست

(د) هزار سرو خرامان به راستی نرسد

(ه) طواف کوه بار کردن شیوه آزاده است

دستی که شستیم از آب دریا

تا خرمنت نسوزد تشویش ماندانی

مجموعه برهم زده بال و پر من

به قامت تو و گر سر بر آسمان ساینده

طی راه کعبه کار همچو من پا در گل است

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۲۶- در کدام بیت هر دو آرایه کنایه و تشبیه همراه هم دیده نمی شوند؟

(۱) نه همین بی سوز عشق است، از هوس هم گرم نیست

(۲) گر می گیریم چو شمع زبندیده مراست

(۳) گر ماه من برفاکنند از رخ نقاب را

(۴) فلک را گو که ما دیرست خصمیم

سینه تابوت است گویی زاهد دل مرده را

کز هر اشکی سری دگر خواهم باخت

برقع (روبنده) فروهلد به جمال آفتاب را

ز دستش هر چه آید و ندارد

۲۷- کدام آرایه‌ها تماماً در بیت زیر وجود دارد؟

«چو در گره فکنی آن کمند پرچین را

(۱) ایهام - کنایه - مجاز - اغراق - جناس

(۳) تشبیه - استعاره - ایهام - حسن تعلیل - کنایه

۲۸- در همه گزینیه‌ها آرایه‌های سه بیت زیر به ترتیب درست مشخص

«بر میان نازکت اندیشه نتواند گذشت

راه پر خار و تهی، پایان دشت شوق را

گر چه محتاجیم چشم اغنیا بر دست ماست

(۱) اغراق - تشبیه - تضاد

(۳) استعاره - جناس - واج‌آرایی

۲۹- آرایه ادبی کدام بیت درست مشخص نشده است؟

(۱) ز خاک سعدی بیچاره بوی عشق آید

(۲) وفا کشتم چرا انده درودم

(۳) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو

(۴) کشد آنچه خاشاک از برق سوزان

۳۰- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«خیال دست تو بگذشت بر دل غنچه

(۱) جناس - کنایه - تضاد

(۳) استعاره - جناس - تشبیه

۳۱- کدام توالی از ابیات زیر نمونه مناسبی برای آرایه‌های «استعاره، کنایه، جناس ناقص، تضاد، ایهام تناسب» است؟

(الف) ندانم که با داغ چندین عروس

(ب) بر خود چو شمع خنده‌زنان گریه می‌کنم

(ج) دود شوندار به دماغی رسند

(د) بلبل عرش‌اند سخن پروران

(ه) شمس تبریزی تویی خورشید اندر ابر حرف

(۱) الف، ب، ج، د و ه (۲) ه، ب، الف، ج و د

۳۲- آرایه‌های بیت «می‌تواند تا شدن فرمانروا جان عزیز / همچو ماه مصر در چاه وطن باشد چرا؟» کدام است؟

(۱) جناس - تضاد - تشبیه - تلمیح

(۳) ایهام تناسب - موازنه - لف و نشر - استعاره

۳۳- در کدام بیت آرایه‌های «واج‌آرایی، کنایه، متناقض‌نما و تشبیه» وجود دارد؟

(۱) تا سایه کرد بر سر من آفتاب عشق

(۲) سفر مردم آگاه ز خود بیرون است

(۳) چون تو حاضر می‌شوی من غایب از خود می‌شوم

(۴) چون غمت را نتوان یافت مگر در دل شاد

۳۴- آرایه‌های نوشته شده مقابل کدام بیت تماماً درست نیست؟

(۱) قتل ما هرگاه باشد می‌توان تعجیل چیست

(۲) شهریاریم و گدای در آن خواجه که گفت

(۳) تا برآمد در جهان آوازه زلف و رخس

(۴) مدام چون ز می عشق مست و مدهوشی

چو تاب طره به هم بر زنی همه چین را»

(۲) استعاره - مجاز - ایهام تناسب - نغمه حروف - تشبیه

(۴) جناس - اغراق - حسن تعلیل - ایهام تناسب - مراعات نظیر

شده است، به جز

راه باریک است پایش ناگه از جا می‌رود

آبله کفش است آن هم کی به هر پا می‌رود

هر کجا دیدیم آب از جو به دریا می‌رود»

(۲) تشخیص - تناقض - کنایه

(۴) تشبیه - تضاد - تناقض

هزار سال پس از مرگ او اگر بویی (ایهام)

ثنا گفتم چرا نفرین شنودم (استعاره)

یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو (تلمیح)

کشیده است هاتف همان از جدایی (تشبیه)

دقیقه‌های ضمیرش از این سبب زر گشت»

(۲) ایهام تناسب - مجاز - تضاد

(۴) تشخیص - تشبیه - ایهام تناسب

چگونه کـنـم قصـه روم و روس

تا با تو سنگدل چه کند سوز و ساز من

باد شوندار به چراغی رسند

باز چه مانند به آن دیگران

چون برآمد آفتاب محو شد گفتارها

(۳) الف، ه، ج، ب و د (۴) ه، د، الف، ب و ج

(۲) تشخیص - تلمیح - ایهام - تضاد

(۴) تشبیه - استعاره - ایهام تناسب - جناس

بر هر زمین که سایه‌ام افتاد، در گرفت

هدف تیر در آغوش کمان است اینجا

بس که حیران می‌ماند وهم در سیمای تو

ما به امید غمت خاطر شادی طلبیم

کشتن شمع حیات ما به یک دم می‌شود

(تشبیه - ایهام)

خوشر از فکر می و جام چه خواهد بودن؟

(تضمین - تضاد)

کیمیای کفر و دین را روز بازاری نماند

(لف و نشر - تشبیه)

بریز باد و دردسر خم‌مار مکش

(ایهام تناسب - تشخیص)

۳۵- وزن کدام گزینه همسان نیست؟

- (۱) چون برگ گل که آید، با آب جو ز گلشن
(۲) سینه چاک چه سازد به شکوه دل ما
(۳) دلم چو ساغر سیماب می تپد یارب
(۴) به یاد لعل میگون تو، در خاک لحد ما را

۳۶- در ابیات زیر چند بیت دارای وزن همسان تکلختی می یابید؟

- (الف) عشق، معراج سربلندی هاست
(ب) دارد سخنی در گره گوشه ابرو
(ج) پیغام دروغی که فریبد دل ما را
(د) تهمت آلوده عیشیم، که گلشن زادیم
(ه) دلدار رخ نماید، چشم از جهان چو بستی
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۷- در کدام گزینه وزن همسان تکلختی می یابید؟

- (۱) گر تو طالب عشقی، غم دمامد است اینجا
(۲) طره اش عبیر پیکرش حریر
(۳) عرش را همچو فرش، در تزلزل فکند
(۴) منم آنکه خدمت تو کنم و نمی توانم

۳۸- در کدام گزینه وزن همسان تکلختی می یابید؟

- (۱) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند
(۲) به غمزه عقل گذاری به چنگ چنگ نوازی
(۳) ز بهر یک سخن تو دو گوش ما سوی آن لب
(۴) نه در وصال تو بختم به کام دل برساند

۳۹- وزن کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) شهاب وار افق تا افق شیارزدن / دلیر و چالاک / به کاروان چابک مرغابیان یورش بردن
(۲) خون می چکد به باغ سفید ستاره ها / گویا سوار یاغی ناکامی / روی زمین / با ترکه باغ خرم نرگس را آشفته می کند.
(۳) با من ستاره ها / نجواگران زمزمه ای عاشقانه اند
(۴) در خطه کبود افق دیدم / نجواگران گرسنه غار

۴۰- کدام بخش وزن شعر زیر را به اشتباه گفته است؟

«اسب لخت غفلت در مرتع اندیشه ما بسیار است / با شترهای سفید صبر در واحه تنهایی / می توانیم به ساحل برسیم / و از آنجا»

فاعلاتن فع لن فعلاتن فعلن	فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن فع	فاعلاتن فعلاتن فعلن	فاعلاتن
الف	ب	ج	د
(۱) الف	(۲) ب	(۳) ج	(۴) د

۴۱- یک گزینه از نظر تقطیع - و نه از نظر وزن - با دیگر گزینه ها کمی تفاوت دارد. آن گزینه کدام است؟

- (۱) پرندگان شبند اختران بی آواز
(۲) فراز آمده با خوشه های خرمن روز
(۳) نسیم های غروب آهوان در بدرند
(۴) که می دوند به سرچشمه های روشن روز

۴۲- وزن کدام گزینه با دیگر گزینه ها اندکی تفاوت دارد؟

- (۱) به نیاز قساوتم هی زد
(۲) زینهار توارثی ز اعماق
(۳) خود گوزنی تو هان مباد افسوس
(۴) پشته پرشکوه بی جان شد

۴۳- با توجه به رباعی زیر کدام گزینه غلط است؟

«در دور سپهر و مهر ساقی مائیم
در آینه وجود کردیم نگاه

سرمست مدام اشتیاقی مائیم
مائیم و نمائیم که باقی مائیم»

(۱) آرایه‌های ایهام و تشبیه و تناسب در بیت دیده می‌شود.

(۲) تقطیع مصراع نخست کاملاً با مصراع «دیدی که مرا هیچ کسی یاد نکرد» تطابق دارد.

(۳) تقطیع مصراع دوم کاملاً با مصراع «اندر دل بی‌وفا غم و ماتم باد» تطابق دارد.

(۴) این رباعی با بیت «ای نسخه‌نامه الهی که تویی / وی آینه جمال شاهی که تویی» قرابت دارد.

۴۴- مفاهیم «حب وطن - ناپایداری دنیا - عشق عامل اصلی حیات - شکایت از ظلم و استبداد» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

الف) خواه در مصر غریبی خواه در کنج وطن
ب) مگر فریشته (فرشته) یاری کند، وگرنه به دهر
ج) شعله‌سان گردن مکش از چرب نرمی‌های او
د) مرد وطن را چنان ز صدق پرستد
ه) دلی کز عشق خالی شد فسرده‌ست

(۱) د، ج، ه و ب (۲) الف، ج، ب و د

همچو یوسف بی‌گنه در چاه و زندان بوده‌ام
نیند با سپه دیو، خیل مردم بس
آب شمشیر است نرمی‌های این چرخ برین
فاش و هویدا که بت‌پرست وثن (بت) را
گرش صد جان بود، بی‌عشق مرده‌ست

(۳) د، ب، ه و ج (۴) الف، د، ج و ب

۴۵- کدام گزینه با بیت زیر تناسب ندارد؟

«دامن‌کشان که می‌روی امروز بر زمین
دنیای اهل خویش ترحم نمی‌کند

(۱) دنیا به اهل خویش ترحم نمی‌کند
(۲) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست؟
(۳) این سبزه که امروز تماشاگاه ماست
(۴) هر خشت که بر کنگره ایوانی‌ست

فردا غبار کالبدت بر هوا رود
آتش امان نمی‌دهد آتش‌پرست را
چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟
تا سبزه خاک ما تماشاگاه کیست
انگشت وزیر یا سر سلطانی‌ست

۴۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

(۱) در هوایت بی‌قرارم روز و شب
(۲) صبر بر جور رقیبت چه کنم گر نکنم
(۳) فراقم سخت می‌آید ولیکن صبر می‌باید
(۴) گر قصد جفا داری اینک من و اینک سر

سر ز پایت برن دارم روز و شب
همه دانند که در صحبت گل خاری هست
که گر بگریزم از سختی رفیق سست پیمانم
ور راه وفا گیری جان در قدمت ریزم

۴۷- عبارت «الهی پیشانی بر خاک نهادن آسان است، دل از خاک برداشتن دشوار است» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

(۱) خلق و خوی زشت این دنیای فانی را بسنج
(۲) جهان را سراسر فسوسوی و باد
(۳) چه نشینی بدین جهان هموار
(۴) جهان را ترک گیر و خصم جان شو

چون عنانش وانهی آتش گهی بی‌ترحم است
به تو نیست مرد خردمند شاد
که همه کار او نه هموار است
ز هر دو بگذر و جان جهان شو

۴۸- کدام ابیات «با هم» تناسب مفهومی دارند؟

الف) چه خوش باغی است باغ زندگانی
ب) یک امروز است ما را نقد ایام
ج) همت مردانه می‌خواهد گذشتن از جهان
د) چو هست این دیر خاکی سست بنیاد
ه) اهل همت رخنه در سد سکندر می‌کنند

(۱) الف و ب (۲) ب و ه

گر ایمن بودی از باد خزانگی
بر او هم اعتمادی نیست تا شام
یوسفی باید که بازار زلیخا بشکند
به باده‌اش داد باید زود بر باد
این سبک‌دستان کلید فتح را ندانده‌اند

(۳) ج و ه (۴) الف و د

۴۹- کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟

(۱) من قلب و لسانم به وفاداری و صحبت
(۲) ای دل نگفتمت که ز زلفش عنان بتاب
(۳) نتوان از سر او برد هوای شیرین
(۴) رشته جان من سوخته بگسیخته باد

و اینان همه قلبند که پیش تو لسانند
که آهنگ چین خطا بود از بهر مشک ناب
لشکر خسرو اگر بر سر فرهاد رود
گر ز عشق سر زلفت ندهم جان همه شب

۵۰- مفهوم یادشده در برابر کدام بیت نادرست آمده است؟

- (۱) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند
(۲) از زهر سبز شد قلم استخوان ما
(۳) بسی در طلبت سعی نمودیم و نگفتی
(۴) شربتی تلخ‌تر از زهر فراق‌ت باید
- همه اسمند تو جسمی همه جسمند و تو روحی
(هیچ‌کس همانند معشوق نیست)
تا در مذاق اهل جهان شکر آمدم
(تحمل سختی‌ها برای ارزشمند شدن)
کاین هیچ کسان در طلب ما چه کسانند
(وفاداری عاشق)
تا کند لذت وصل تو فراموش مرا
(عاشق هیچ‌گاه معشوق را فراموش نمی‌کند)

جامعه‌شناسی

۵۱- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- الف) تعارف به چه معناست؟
ب) رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری به چه دلیل بود؟
ج) الگوی مطلوب قرآنی چه نگاهی به تنوع فرهنگی دارد؟
(۱) شناخت متقابل - احترام اقوام مختلف جهان اسلام برای یکدیگر - تکرر و تنوع زبانی و نژادی و قومی را، مانع وحدت و همدلی نمی‌داند.
(۲) الگویی برخلاف الگوی تنازع - پیروی از الگوی تنازع - تکرر و تنوع زبانی و نژادی و قومی را مانع وحدت و همدلی نمی‌داند.
(۳) شناخت متقابل - پذیرش قومیت‌های مختلف و نقش آنها در رشد اسلام - تنوع و تکرر فرهنگی را برای رشد و پیشرفت فرهنگ اسلامی مهم می‌داند.
(۴) الگویی برخلاف الگوی تنازع - پیروی از الگوی تنازع - تنوع و تکرر فرهنگی را بستری برای رشد و پیشرفت فرهنگ اسلامی می‌داند.

۵۲- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر، نشان‌دهنده کدام یک از روش‌های سیاست‌گذاری هویتی است؟

- الف) در زمان انقلاب فرانسه، دولت و انقلابیون در تلاش برای لغو سیستم‌های آموزشی خاص برای اقلیت‌ها بودند.
ب) در استعمار قدیم، استعمارگران سعی داشتند از طریق اعمال زور و سلطه، مردم بومی را به پذیرش شرایط استعمارگران وادار کنند.
ج) کانادا، از سیاست دو زبانی حمایت می‌کند و زبان‌های انگلیسی و فرانسوی را در سطح دولتی مورد استفاده قرار می‌دهد.
د) طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اقلیت‌های دینی و قومی، در ابراز دین و زبان محلی خود آزادند.
(۱) تکررگرایی - همانندسازی - تکررگرایی - تعارف هویت‌ها (۲) همانندسازی - همانندسازی - سیاست هویت - تکررگرایی
(۳) تکررگرایی - سیاست هویت - تکررگرایی - سیاست هویت (۴) همانندسازی - همانندسازی - تکررگرایی - تعارف هویت‌ها

۵۳- به ترتیب، با استفاده از اطلاعات جدول زیر، گزینه مناسب کدام است؟

ویژگی	رویکرد
اهمیت داشتن عدالت اقتصادی	(ج)
(ب)	مدل عدالت اجتماعی
نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند.	(الف)
(د)	مخالفان قشربندی

- (۱) رویکرد موافقان قشربندی - عدالت با توزیع برابر ثروت برقرار می‌شود - مدل کمونیستی - نقطه آغاز رقابت عادلانه نیست
(۲) رویکرد مخالفان قشربندی - عدم لغو مالکیت خصوصی - طرفداران عدالت اجتماعی - نقطه پایان رقابت عادلانه نیست
(۳) مدل لیبرالی - عدم لغو مالکیت خصوصی - رویکرد مخالفان قشربندی - نقطه پایان رقابت عادلانه نیست
(۴) مدل کمونیستی - عدالت با توزیع برابر ثروت برقرار می‌شود - طرفداران عدالت اجتماعی - نقطه آغاز رقابت عادلانه نیست

۵۴- کدام گزینه به دلایل ناگزیر شدن دولت - ملت‌ها به سیاست‌گذاری هویتی به درستی اشاره می‌کند؟

- (۱) چگونگی توزیع مزایا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و گروه‌های مختلف - مجبور ساختن گروه‌های مختلف به پذیرش الگوهای هویتی - حذف کشمکش و تنازع در مباحثات فکری و سیاسی
- (۲) حذف کشمکش و تنازع در مباحثات فکری و سیاسی - تعیین هویت ملی - پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف
- (۳) تعیین هویت ملی - چگونگی توزیع مزایا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و گروه‌های مختلف - پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف
- (۴) پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف - حذف کشمکش و تنازع در مباحثات فکری و سیاسی - مجبور ساختن گروه‌های مختلف به پذیرش الگوهای هویتی

۵۵- به ترتیب، کدامیک ویژگی علم مدنی فارابی است و کدامیک ویژگی علم عمران ابن‌خلدون نیست؟

- (۱) جامعه‌ای را که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل گرفته باشد، مدینه ضالّه می‌نامد. - از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند و این دریافت خود را به همه جوامع تعمیم می‌دهد.
- (۲) با رویکرد انتقادی دربارهٔ هنجارها، ارزش‌ها و آرمان‌های جوامع مختلف داوری می‌کند. - روش او در علوم اجتماعی، مشابه روشی است که وبر در جامعه‌شناسی تفسیری و برای تفسیر پدیده‌ها به کار گرفت.
- (۳) با استدلال عقلی، جوامع مختلف را براساس نوع علم، اندیشه، رفتار و فرهنگی که دارند، به انواعی تقسیم کرده است. - به دلیل عدم توجه لازم به روش عقلی در مطالعات خود، از جامعه آرمانی سخن نگفت.
- (۴) واقعیات اجتماعی و بررسی تغییر و تحولات آنها را با روش انتقادی انجام می‌دهد. - اهمیت امروزی او در به کارگیری روش انتقادی در کنار روش تجربی در بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی است.

۵۶- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر به چه مفهومی اشاره دارند؟

- (الف) عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند.
- (ب) عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند.
- (ج) برای ارزیابی و داوری دربارهٔ مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می‌رود.
- (د) برای فهم دیگران و ارتباط با آنان استفاده می‌شود.
- (ه) برای پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌شود.

- (۱) عقل در معنای عام - عقل ابزاری - عقل تفسیری - عقل ابزاری - عقل تجربی
- (۲) عقل در معنای خاص - عقل ابزاری - عقل تفسیری - عقل تفسیری - عقل تجربی
- (۳) عقل در معنای عام - عقل در معنای عام - عقل انتقادی - عقل تفسیری - عقل ابزاری
- (۴) عقل در معنای خاص - عقل در معنای عام - عقل انتقادی - عقل ابزاری - عقل ابزاری

۵۷- به ترتیب، پاسخ صحیح سؤالات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) از تشویق کردن انسان‌ها توسط قرآن کریم به «مشاهده رفتار جوامع» و «تعقل دربارهٔ آنها» چه نتیجه‌ای می‌شود گرفت؟
- (ب) در نگاه قرآن چه کسانی مورد نکوهش قرار می‌گیرند؟

- (۱) در نگاه قرآن توصیف و تبیین یکی از مهم‌ترین وظایف علم اجتماعی است - قرآن حس و تجربه را از ابزارهای علم اجتماعی می‌داند - کسانی که شناخت علمی را به شناخت حسی و تجربی محدود می‌کنند.
- (۲) قرآن حس و تجربه را از ابزارهای علم اجتماعی می‌داند - قرآن از عقل و وحی به عنوان دو ابزار علمی یاد می‌کند - کسانی که شناخت علمی را به شناخت حسی و تجربی محدود می‌کنند.
- (۳) قرآن حس و تجربه را از ابزارهای علم اجتماعی می‌داند - قرآن از عقل و وحی به عنوان دو ابزار علمی یاد می‌کند - افراد و گروه‌هایی که با ابزارهای علوم وحیانی و عقلانی به انتقاد از جوامع و فرهنگ‌های دیگر می‌پردازند.
- (۴) در نگاه قرآن توصیف و تبیین یکی از مهم‌ترین وظایف علم اجتماعی است - قرآن حس و تجربه را از ابزارهای علم اجتماعی می‌داند - افراد و گروه‌هایی که با ابزارهای علوم وحیانی و عقلانی به انتقاد از جوامع و فرهنگ‌های دیگر می‌پردازند.

۵۸- به ترتیب، پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- شباهت بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا کدام است؟
- بحران اقتصادی سال‌های اخیر اروپا و آمریکا از چه سالی شروع شده است؟
- نخستین بحران اقتصادی در اروپا، در کجا به وجود آمد؟
- (۱) هر دو هویت اقتصادی دارند - ۱۸۲۰ - فرانسه
- (۲) هر دو هویت اجتماعی دارند - ۲۰۰۸ - انگلستان
- (۳) هر دو هویت اقتصادی دارند - ۲۰۰۸ - انگلستان
- (۴) هر دو هویت اجتماعی دارند - ۱۸۲۰ - فرانسه

۵۹- به ترتیب، هر یک از ویژگی‌های زیر به کدام نوع نگاه در رابطه با طبیعت مرتبط است؟

- طبیعت از ابعاد نیروهای ماورائی برخوردار است.
- همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند.
- انسان اجازه هرگونه تصرف در طبیعت را دارد.
- (۱) توحیدی - اساطیری - فرهنگ مدرن
- (۲) اساطیری - توحیدی - فرهنگ مدرن
- (۳) اساطیری - فرهنگ مدرن - توحیدی
- (۴) توحیدی - فرهنگ مدرن - اساطیری

۶۰- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- در فرهنگ مدرن، سکولاریسم به صورت آشکار مطرح شد.
- در فرهنگ قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد.
- چالش‌های جهانی به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند و اغلب پایان می‌یابند.
- (۱) نادرست - نادرست - درست
- (۲) درست - درست - نادرست
- (۳) درست - درست - درست
- (۴) نادرست - نادرست - نادرست

۶۱- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر منجر به چه چیزی شد؟

- اصالت بخشیدن به انسان دنیوی
- نیاز فطری آدمی به معنویت در فرهنگ غرب از سر گرفته شد.
- گریز و روی گردانی از سکولاریسم در جوامع غربی
- (۱) اومانیسم - دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ - جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی
- (۲) مرگ آرمان‌ها و امیدها - پساکولاریسم - دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ
- (۳) مرگ آرمان‌ها و امیدها - دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ - جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی
- (۴) اومانیسم - پساکولاریسم - جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی

۶۲- هر یک از موارد زیر به ترتیب، با کدام رویکرد به نابرابری اجتماعی ارتباط دارد؟

- با حذف مالکیت خصوصی انگیزه رقابت از بین می‌رود.
- رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند.
- مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود.
- (۱) رویکرد کمونیستی - رویکرد کمونیستی - رویکرد عدالت اجتماعی
- (۲) رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد لیبرالی - رویکرد کمونیستی
- (۳) رویکرد کمونیستی - رویکرد لیبرالی - رویکرد عدالت اجتماعی
- (۴) رویکرد لیبرالی - رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد لیبرالی

۶۳- به ترتیب، پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر کدام است؟

- شناخت عمیق احکام الهی و پیروی از آنها با کدام مفهوم ارتباط دارد؟
- قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان وابسته به چه چیزی بود؟
- پیامد حکومت منوالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی چیست؟
- (۱) عدالت - ساختارهای اجتماعی - مقاومت‌های مردمی
- (۲) فقاقت - مظاهر دینی و اسلامی - حفظ هویت اسلامی
- (۳) عدالت - اعتقادات و پیشینه تاریخی کشورها - استقلال سیاسی
- (۴) فقاقت - قدرت جهانی استعمار - استبداد استعماری

۶۴- به ترتیب، مصداق تفاوت اسمی و نابرابری‌های اجتماعی و نابرابری طبیعی در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) تفاوت در منزلت اجتماعی - اختلاف در محل زندگی - تفاوت در پوشش
 - (۲) اختلاف در ملیت - اختلاف طبقاتی - اختلاف سنی
 - (۳) تفاوت در دانش و علم - تفاوت در شغل و کار - تفاوت در زبان
 - (۴) تفاوت در ضریب هوشی - تفاوت در قد - اختلاف در نژاد
- ۶۵- درستی یا نادرستی هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب کدام است؟
- دولت‌های استعمارگر غربی به کمک روشنفکران چپ، توانستند از موفقیت حرکت‌ها و جنبش‌هایی که توسط بیدارگران اسلامی در حال شکل‌گیری بود جلوگیری کنند.
 - جهان غرب ابتدا با عمیق‌ترین لایه‌های هویتی خود با سایر جهان‌های اجتماعی، از جمله جهان اسلام مواجه شد و بیش از هر چیز، وجوه نظامی، سیاسی، اقتصادی و فناورانه خود را به رخ کشید.
 - بیدارگران نخستین با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، آشنایی عمیق با فرهنگ غرب و ابعاد دنیوی آن نداشتند و خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و فرهنگی آن می‌دیدند.
 - اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول به دلیل اسلام‌ستیزی آنها نبود بلکه از نوع اعتراضاتی بود که نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالی و سرمایه‌داری شکل گرفت.

(۱) نادرست - درست - نادرست - درست	(۲) درست - نادرست - نادرست - درست
(۳) درست - درست - درست - نادرست	(۴) نادرست - نادرست - نادرست - درست

روان‌شناسی

۶۶- هر یک از تصمیم‌گیری‌های زیر، به ترتیب، از کدام نوع هستند؟

- الف) انتخاب شغل مناسب پاره‌وقت برای دوران دانشجویی
 - ب) انتخاب یک زمان از بین تمام آثار نویسندگان برای هدیه دادن به دوست
 - ج) انتخاب دانشگاه برای مهاجرت تحصیلی به خارج از کشور
(۱) معمولی پیچیده - معمولی پیچیده - مهم ساده	(۲) مهم پیچیده - معمولی پیچیده - مهم ساده
(۳) مهم پیچیده - معمولی ساده - مهم پیچیده	(۴) مهم ساده - معمولی ساده - مهم پیچیده

۶۷- زوجی پس از گفت‌وگوهای طولانی، تصمیم می‌گیرند امکان فرزندخواندگی را بررسی کنند.

- آنها ابتدا برای خود روشن می‌کنند که آیا آمادگی ورود به چنین مسئولیتی را دارند یا نه.
 - سپس با بررسی شرایط قانونی، مسئولیت‌های عاطفی و اجتماعی این تصمیم آشنا می‌شوند.
 - در ادامه اثرات احتمالی، این تصمیم را برای زندگی شخصی و خانوادگی خود می‌سنجند.
- اقدام‌های مشخص‌شده، به ترتیب، مربوط به کدام مراحل تصمیم‌گیری است؟

(۱) اول - سوم - چهارم	(۲) اول - دوم - چهارم	(۳) دوم - سوم - پنجم	(۴) سوم - چهارم - ششم

۶۸- سرپرست یک تیم کاری پس از چند هفته بررسی گزارش‌های عملکرد، به این جمع‌بندی می‌رسد که یکی از اعضای تیم برای مسئولیت جدید مناسب‌تر است، اما در جلسه نهایی، پس از شنیدن انتقادهای تند و احساسی برخی همکاران و بدون بازخوانی گزارش‌ها یا بررسی دوباره داده‌ها، به طور ناگهانی تصمیم خود را تغییر می‌دهد. این تصمیم‌گیری بیش از همه تحت تأثیر کدام مانع قرار داشته است؟

- (۱) اتکای بیش از حد به قضاوت شخصی و بی‌نیازی از بررسی داده‌ها
- (۲) واکنش آنی به فشار احساسی و ناتوانی در مهار هیجان‌ها
- (۳) تمرکز انتخابی بر اطلاعاتی که دیدگاه اولیه را تأیید می‌کند.
- (۴) تردید ناشی از اعتمادبه‌نفس پایین در موقعیت تصمیم‌گیری

۶۹- هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب، در نقد کدام سبک تصمیم‌گیری هستند؟

- زیربنای تصمیم‌گیری‌ها نباید زودگذر باشد.
- در تصمیم‌گیری نباید شتاب به خرج داد.
- نباید دست‌دست کرد.

(۱) احساسی - تکانشی - اجتنابی	(۲) تکانشی - احساسی - وابسته
(۳) احساسی - احساسی - وابسته	(۴) تکانشی - تکانشی - اجتنابی

۷۰- درستی یا نادرستی عبارات زیر، به ترتیب، کدام است؟

- الف) هر چه مسئله مورد تصمیم‌گیری شفاف‌تر و دقیق‌تر تعریف شود، امکان برنامه‌ریزی آگاهانه در مراحل بعدی افزایش می‌یابد.
 ب) در تصمیم‌های مهم، کنار گذاشتن سبک منطقی، باعث تسهیل تصمیم‌گیری می‌شود.
 ج) در تصمیم‌های پیچیده، بررسی همزمان و کامل همه گزینه‌ها شرط لازم برای رسیدن به تصمیم درست است.
 د) آگاهی از موقعیت‌های پرخطر، می‌تواند از بروز پیامدهای آسیب‌زا در تصمیم‌گیری پیشگیری کند.
- ۱) درست - نادرست - نادرست - درست
 ۲) درست - درست - نادرست - نادرست
 ۳) نادرست - نادرست - درست - درست
 ۴) نادرست - نادرست - نادرست - درست

۷۱- بین عبارات زیر، کدام موارد نادرست هستند؟

- الف) رفتارهایی که با انگیزه درونی انجام می‌شوند، الزاماً با شدت بیشتری همراه‌اند.
 ب) اگر منبع لذت خارج از خود فعالیت باشد، با انگیزه بیرونی روبه‌رو هستیم.
 ج) انگیزه درونی همواره مستقل از نیازهای فطری انسان شکل می‌گیرد.
 د) حذف پاداش بیرونی می‌تواند باعث کاهش تداوم رفتار شود.

- ۱) الف و ج ۲) ب و د ۳) الف و د ۴) ج و د

۷۲- پس از آزمونی، سه دانش‌آموز که خوب آزمون نداده بودند با هم گفت‌وگویی می‌کردند؛ مریم به دوستانش گفت: «من ذاتاً توی درس خواندن ضعیفم». در حالی که معصومه معتقد بود سؤالات آزمون بیش از حد دشوار بودند و نازنین نیز می‌گفت: «هفته گذشته را استثنائاً خوب درس خواندم و نتیجه آزمون بد شد». در رابطه با این سه کدام عبارت درست است؟

- ۱) نازنین چون شکست را به چیزی نسبت داد که نمی‌تواند کنترل کند، انگیزه کمی برای جبران خواهد داشت.
 ۲) سبک اسناد مریم، درونی و ناپایدار است و بنابراین فرد نمی‌تواند خودش را ارتقا دهد.
 ۳) معصومه بهترین سبک اسناد را در اختیار دارد، چرا که درونی و در کنترل خودش می‌داند.
 ۴) نازنین عامل شکستش را پایدار نمی‌داند و آن را به عوامل درونی اسناد می‌دهد.

۷۳- در رابطه با عامل نگرشی «باورها و نظام ارزشی هر فرد»، کدام گزینه درست است؟

- ۱) عاملی که در نهایت موجب شکل‌گیری الگوی باورهای هر فرد است، نظام باورهای خانوادگی اوست.
 ۲) باورها موتور محرکه افراد و اراده موتور محرکه جامعه برای رسیدن به خواسته‌ها و اهدافشان است.
 ۳) نظام باورهای هر فرد لزوماً دربردارنده اعتقاد بر وجود پدیده‌ها نیست و می‌تواند باور به نبود آنها باشد.
 ۴) در شکل‌گیری باورهای نادرست، عوامل بیرونی مانند عدم حمایت اجتماعی و عوامل فردی مانند تحقیر دیگران تأثیر دارند.

۷۴- در رابطه با «ناهماهنگی شناختی» کدام گزینه درست است؟

- ۱) ممکن نیست برداشت‌های مثبت و منفی همزمانی در رابطه با یک موضوع در ذهن خود داشته باشیم.
 ۲) هنگام بروز ناهماهنگی شناختی، همواره فرد می‌کوشد رفتارهای خود را با باورهایش همسو کند.
 ۳) ناهماهنگی شناختی به دو صورت ناهماهنگی میان «شناخت - شناخت» یا «شناخت - باور» رخ می‌دهد.
 ۴) باورهای ناهمسو در رابطه با موضوعات مختلف در ساختار شناختی، موجب ناهماهنگی شناختی می‌شوند.

۷۵- کدام یک از عبارت‌های زیر از موارد اشاره‌شده در پرسشنامه انگیزه نمی‌باشد؟

- ۱) من دارای انگیزه درونی هستم.
 ۲) من دارای هدف اختصاصی در دسترس هستم.
 ۳) من اجراکننده بی‌اختیار دستورالعمل‌ها هستم.
 ۴) من نقص‌ها و شکست‌های خود را پنهان نمی‌کنم.

کد مدرسه

دفترچه شماره ۲

آزمون

۹

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۱/۲۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۹۶	۱۰۸	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۱۰۹	۱۲۰	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زبان عربی	—	درس ۶	درس ۴
تاریخ	—	فصل ۳ (درس‌های ۱۱ تا ۱۳)	درس‌های ۹ تا ۱۱
جغرافیا	—	فصل ۳ (درس‌های ۷ و ۸) فصل ۴ (درس ۹)	فصل ۳ (درس ۵)
فلسفه و منطق	بخش ۵ (درس ۸)	فصل ۳ (درس‌های ۹ و ۱۰)	بخش ۳ (درس‌های ۹ و ۱۰)
اقتصاد	فصل ۳ (درس ۱۱) فصل ۴ (درس ۱۲)	—	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۸۴-۷۶)

۷۶- ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾

- (۱) بدون شک خداوند چیزی را در قومی تغییر نمی‌دهد تا اینکه آنها چیزی را که در خودشان است تغییر دهند!
 - (۲) قطعاً خداوند چیزی را در یک قوم دگرگون نمی‌سازد تا وقتی آنان خودشان را دگرگون نکنند!
 - (۳) به راستی که خدا قومی را تغییر نخواهد داد تا آنان خودشان را تغییر دهند!
 - (۴) همانا خداوند چیزی را در یک قوم دگرگون نخواهد ساخت تا اینکه خودشان تغییر کنند!
- ۷۷- «قَدْ أُسْتُخِدِمَتْ فِي إِنْتَاجِ الْعُطُورِ مَوَادٌّ كِيمِيَاوِيَّةٌ وَ حَمْضِيَّةٌ كَثِيرَةٌ إِنْ نُسْتُفِدَ مِنْهَا اسْتِفَادَةٌ كَثِيرَةٌ تُعْرِضُنَا لِلْإِصَابَةِ بِأَمْرَاضٍ مُخْتَلِفَةٍ فِي الْجِهَازِ النَّفْسِيِّ!»:

- (۱) مواد شیمیایی و اسیدی بسیاری در تولید عطرها به کار گرفته شده که چنانچه زیاد از آنها استفاده نماییم ما را در معرض ابتلا به بیماری‌های مختلفی در دستگاه تنفسی قرار می‌دهد!
 - (۲) در تولید عطرها مواد شیمیایی و اسیدی بسیاری را به کار گرفته‌اند و اگر از آنها بسیار استفاده کنیم در معرض ابتلا به بیماری‌های متنوعی در دستگاه تنفسی قرار می‌گیریم!
 - (۳) مواد شیمیایی و صنعتی زیادی در تولید عطرها به کار گرفته شده است و چنانچه از آنها زیاد استفاده شود دچار بیماری‌های مختلفی در دستگاه تنفسی خود می‌شویم!
 - (۴) در تولید عطرها مواد شیمیایی و صنعتی زیادی را به کار برده‌اند که اگر از آنها استفاده زیادی کنیم ما را در معرض مبتلا شدن به بیماری‌های مختلف در دستگاه تنفسی قرار می‌دهد!
- ۷۸- «لَنَا إِمَامٌ أَكْتَفَى مِنْ دُنْيَاهُ بِطَمَرِيَّةٍ وَ مِنْ طَعْمِهِ بِقُرْصِيَّةٍ فَلْنَتَعَلَّمِ الزَّهْدَ مِنْهُ وَ نَجْتَنِبِ عَنِ الْإِجَابَةِ إِلَى طَعَامِ قَوْمٍ عَائِلِهِمْ مَجْفُوفًا!»:

- (۱) پیشوای ما در دنیا به لباسی کهنه و در غذا به دو تکه نان بسنده کرده بود پس باید از او زهد را یاد بگیریم و از قبول کردن مهمانی مردم ثروتمندی که تهی‌دستان رانده می‌شود، دوری کنیم!
 - (۲) امام ما از دنیایش به یک لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان بسنده کرد پس زهد را از او یاد می‌گیریم و از پذیرفتن مهمانی مردمی که تهی‌دست آنها رانده شده است دوری می‌کنیم!
 - (۳) پیشوایی داریم که از دنیایش به دو جامه کهنه و از خوراکش به دو قرص نان بسنده کرد پس باید زهد را از او بیاموزیم و از پذیرفتن مهمانی مردمی که تهی‌دستان رانده شده است بپرهیزیم!
 - (۴) امامی داریم که از دنیایش به جامه‌ای کهنه و از غذایش به یک تکه نان بسنده کرد پس برای اینکه زهد را از او بیاموزیم از پذیرفتن مهمانی مردمی که تهی‌دست را می‌رانند پرهیز می‌کنیم!
- ۷۹- «قَدْ بَلَغَنِي أَنَّ بَيْنَ النِّسَاءِ الْأَسِيرَاتِ ابْنَةَ رَجُلٍ كَرِيمٍ فَلْنُطْلِفْهَا لِأَنَّ الْإِذَاهَا كَانَ يَحْمِي الْأَهْلَ وَ الْعِرْضَ وَ لَا يَرِدُ كُلَّ مُحْتَاجٍ خَائِبًا!»:

- (۱) به من (خبر) رسیده است که بین اسیران زن دختر مردی بزرگوار حاضر است پس او را آزاد می‌کنیم زیرا پدرش، از حامیان خانواده و ناموس بود و دوست نداشت که محتاجی را ناامید برگرداند!
- (۲) به من (خبر) رسید که میان آن اسیران زن دختر مرد بخشنده‌ای حضور دارد پس او را رها کنید زیرا پدر او از خانواده و ناموس حمایت می‌کرد و هرگز نیازمندان را ناامید برنمی‌گردانید!
- (۳) به من (خبر) رسیده است که میان زنان اسیر دختر مردی بخشنده هست پس باید او را رها کنیم زیرا پدرش از خانواده و آبرو پشتیبانی می‌کرد و هیچ نیازمندی را ناامید برنمی‌گردانید!
- (۴) به من (خبر) رسید که بین آن زنان اسیر دختر مرد بزرگواری هست پس باید او را آزاد کنید زیرا پدرش از خانواده و ناموس پشتیبانی می‌کرد و هیچ‌یک از نیازمندان را ناامید برنمی‌گردانید!

۸۰- «نصحتُ مُزارعاً تَعْدِي عَلَى نِظَامِ الطَّبِيعَةِ تَعْدِي الظَّالِمِينَ فَخَجَلْ وَعَاهَدَنِي أَنْ يُصَحِّحَ خَطَاةَ الْعَظِيمِ بِالْحِفَافِ عَلَى طَيُورِهِ لَا يَقْتُلِ الْبُومَاتِ!»:

- (۱) به کشاورزی پند داده شد که ظالمانه بر طبیعت منظم دست درازی کرد پس خجالت کشید و به من قول داد که اشتباهش را که بزرگ بود با مراقبت کردن از پرندگان و نه کشتن جغدها درست گرداند!
- (۲) به نصیحت کردن کشاورزی پرداختم که همچون نادانان ظالم بر نظم طبیعت دست درازی کرده بود پس شرمنده شد و پیمان بست که خطایش را با نگهداری از پرندگان و نه کشتن جغدها درست گرداند!
- (۳) یک کشاورز را پند دادم که ستمگرانه بر نظم طبیعت دست درازی می‌کرد پس خجالت کشید و با من پیمان بست که با محافظت کردن از پرندگان و نه کشتن جغدها خطاهای بزرگ خود را درست گرداند!
- (۴) کشاورزی را نصیحت کردم که بر نظم طبیعت مانند ستمگران دست درازی کرده بود پس شرمنده شد و با من پیمان بست که خطای بزرگش را با نگهداری از پرندگان و نه کشتن جغدها تصحیح کند!

۸۱- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) مَنْ لَمْ يُؤَدِّهِ الْوَالِدَانِ يُؤَدِّهِ الزَّمَنُ تَأْدِيئاً: بدون شک هر کس که پدر و مادر ادبش نکنند زمان او را ادب می‌کند!
- (۲) إِنَّ الطَّيُورَ تَلْجَأُ إِلَى حِيلٍ لَخِدَاعِ عَدُوِّهَا: بی‌شک پرندگان برای فریب دادن دشمنشان به حیل‌هایی پناه می‌برند!
- (۳) لَا يَطِيرُ هَذَا الطَّائِرُ إِلَّا بَعْدَمَا يَتَأَكَّدُ مِنْ إِنْقَازِ فِرَاحِهِ: این پرندۀ تنها پس از مطمئن شدن از نجات جوجه‌هایش، پرواز می‌کند!
- (۴) سَوْفَ نُحَاسِبُ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسِبَةً: در آخرت به شدت مورد محاسبه قرار خواهیم گرفت!

۸۲- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) قَرَّرَ الْأَمِيرُ أَنْ يَفْكَ الْأَسْرَى الْعَجَازَ وَيُبَيِّنَ كَرَمَهُ: فرمانده تصمیم گرفت که اسیران پیر را رها کند و بخشنده‌گی‌اش را آشکار کند!
- (۲) قَدْ عَرَفْنِي عِدَّةٌ مِنْ خِبْرَاءِ الزَّرَاعَةِ عَلَى مُهَدَّدَاتِ الْبَيْئَةِ: تعدادی از کارشناسان کشاورزی، تهدیدکنندگان محیط‌زیست را به من معرفی کرده‌اند!
- (۳) كُنَّا نُطْعِمُ الْمَسْكِينِ إِطْعَامَ الْمُحْسِنِينَ وَ نَحْفَظُ الْجِيرَانَ: مانند نیکوکاران به درمانده خوراک می‌دادیم و همسایگان را حفظ می‌کردیم!
- (۴) أَخَذَ الصَّيَّادُ يَحْفَرُ التُّرَابَ الْجَافَتِ لِيَصِيدَ السَّمَكَ الْمَدْفُونِ: شکارچی برای شکار ماهی دفن شده، شروع به کندن خاک خُشک می‌کند!

۸۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- «پرنده در برابر یک جانور درنده وانمود کرد به اینکه بالش شکسته است تا این جانور، آن را تعقیب کند و از لانه‌اش دور شود!»
- (۱) يَظْهَرُ الطَّائِرُ أَمَامَ الْحَيَوَانِ الْمُفْتَرِسِ بَأَنَّ جَنَاحَهُ انْكَسَرَ لِكَيْ يَتَّبِعَهُ الْحَيَوَانُ وَيُبْعِدَهُ عَنْ عُشِّهِ!
 - (۲) تَظَاهَرَ الطَّيْرُ أَمَامَ حَيَوَانٍ مُفْتَرِسٍ بَأَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ لِيَتَّبِعَهُ ذَلِكَ الْحَيَوَانُ وَيَتَّبِعَهُ عَنْ الْوُكْنَةِ!
 - (۳) تَظَاهَرَ الطَّائِرُ أَمَامَ حَيَوَانٍ مُفْتَرِسٍ بَأَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ كَيْ يَتَّبِعَهُ الْحَيَوَانُ وَيَتَّبِعَهُ عَنْ عُشِّهِ!
 - (۴) تَظْهَرُ الطَّيُورُ أَمَامَ الْحَيَوَانِ الْمُفْتَرِسِ بَأَنَّ جَنَاحَهَا كُسِرَ حَتَّى يَتَّبِعَهَا الْحَيَوَانُ وَيَتَّبِعَهُ عَنْ وَكْنَتِهَا!

۸۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) لَا شَيْءَ أَحَقُّ بِالسَّجْنِ مِنَ اللِّسَانِ!: سُكُوتُ اللِّسَانِ سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ!
- (۲) «كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا»: آنچه باشد بر خلاف طبع تو / قصه موسی به یاد آورد رو!
- (۳) «وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا»: طفل جان از شیر شیطان باز کن / بعد از آتش با ملک انباز کن!
- (۴) أَلَا وَ إِنَّ لِكُلِّ مَآمُومٍ إِمَامًا يَقْتَدِي بِهِ وَ يَسْتَضِيءُ بِنُورِ عِلْمِهِ!: دانش آفاق از انفس بخوان / تا که گردی عارف اسرار دان!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة، ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص: (٨٩-٨٥)

«إِنَّ فَلَاحاً كَانَ يَعْمَلُ فِي حَقْلِهِ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ أُمُودٌ وَلَا أَوْلَادٌ يُسَاعِدُونَهُ، فَكَبُرَ وَضَعُفٌ وَكَانَ مِنْ أَمَالِهِ أَنْ يَرَى حَقْلَهُ مَلِيناً بِالْأَشْجَارِ وَالنَّبَاتَاتِ مِثْلَ الْبَسَاتِينِ الْمَجَاوِرَةِ لَهُ! قَدْ أَصْبَحَ الْحَقْلُ فَارِغاً وَلَمْ يَكُنْ فِيهِ نَبَاتٌ أَوْ شَجَرٌ! ... كُلَّ يَوْمٍ كَانَ يَمْشِي فِي بَسْتَانِهِ وَكَانَتِ الْحَسْرَةُ رَفِيقَ سَاعَاتِهِ وَآيَامِهِ! كَانَ يَرَى هُنَا وَهُنَاكَ فُأْرَاتٍ فِي إِيَابٍ وَذَهَابٍ ... كَانَ يَتَصَوَّرُ أَنَّهَا مِنْ أَسْبَابِ بَرُوزِ هَذِهِ الْمَشْكَلَةِ تَصَوُّراً ... الْمَوْتُ لَهَا! ... لِمَاذَا خَلَقَهَا اللَّهُ الْعَلِيمُ؟! أَلِهَذِهِ الْفُأْرَاتِ اللَّعِينَةُ خَيْرٌ؟! ... مَرَّتِ الْأَيَّامُ وَمَضَتِ السَّنَوَاتُ ... جَاءَ الشِّتَاءُ ... قُرْبُ الرَّبِيعِ ... يَا لِلْعَجَبِ! كَانَ الْحَقْلُ يَتَعَرَّضُ لِتَغْيِيرٍ عَظِيمٍ! مَا هَذِهِ النَّبَاتَاتُ؟! مَنْ كَانَ ذَلِكَ الْمَوْجُودُ الطَّيِّبُ الَّذِي غَرَسَ بِذُورَ هَذِهِ الْأَشْجَارِ؟! ... مَرَّتِ الْأَيَّامُ وَامْتَلَأَ الْحَقْلُ بِالْأَوْرَاقِ وَالْأَغْصَانِ ... وَأَخِيرًا كُشِفَ السِّرُّ ... كَانَتْ تِلْكَ اللَّعِينَاتُ تَأْتِي بِالْحُبُوبِ وَتَدْفِنُهَا تَحْتَ التُّرَابِ لِكُنْهَاتِنِهَا، فَبَعْدَ مَرُورِ زَمَنٍ ... حَدَثَ مَا حَدَثَ!»

٨٥- ما هو مفهوم النص؟

- (١) مَنْ صَبَرَ فِي حَيَاتِهِ وَصَلَ إِلَى مَا طَلَبَهُ!
 - (٢) الْحَسْرَةُ سِلَاحُ الَّذِينَ لَا حِيلَةَ لَهُمْ!
 - (٣) نَحْنُ قَدْ نَكَّرَهُ شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَنَا!
 - (٤) لَا تَعْجَلْ، فَإِنَّ الْعَجَلَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ!
- ٨٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «صَاحِبُ الْبَسْتَانِ كَانَ ...»
- (١) مُحِبّاً لِلطَّبِيعَةِ وَكُلِّ مَا فِيهَا، لَكِنَّهُ لَمْ يَكُنْ يَقْدِرُ أَنْ يَرَاهَا! (٢) مُتَشَانِئاً بِكَرَمِ الْحَيَاةِ وَمَا فِيهَا مِنَ الْمَخْلُوقَاتِ!
 - (٣) غَنِيّاً سَبَّيَ الْخَلْقِ يَسُبُّ كُلَّ شَيْءٍ يَرَاهُ!
 - (٤) وَحِيداً فِي عَمَلِهِ لَكِنَّهُ لَمْ يَكُنْ مَأْيُوساً!
- ٨٧- مِنْ أَسْبَابِ جَفَافِ الْبَسْتَانِ وَزَوَالِهِ أَنْ ...
- (١) هُنَاكَ لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ يَقْدِرُ أَنْ يَرَاهُ وَيَحْفَظَهُ!
 - (٢) الْفُأْرَاتُ تَمْنَعُ إِيصَالَ الْمَوَادِّ اللَّازِمَةِ إِلَى الْأَشْجَارِ!
 - (٣) أَوْلَادُ صَاحِبِ الْبَسْتَانِ مَا كَانُوا يُحَافِظُونَ عَلَيْهِ!
 - (٤) الْبُذُورُ كَانَتْ فَوْقَ التُّرَابِ وَالْفُأْرَاتُ تَأْكُلُهَا!

■ ■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (٨٨ و ٨٩)

٨٨- «تَصَوُّراً - يَتَعَرَّضُ - تَأْتِي - الْبَسَاتِينِ»:

- (١) يَتَعَرَّضُ: مُضَارِعٌ - لِلْغَائِبِ - مَاضِيهِ «تَعَرَّضُ» عَلَى وَزْنِ «تَفَعَّلَ» - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
 - (٢) تَصَوُّراً: مُفْرَدٌ مَذْكَرٌ - حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ «صَوْر» وَ لَهُ حَرْفَانِ زَائِدَانِ - نَكْرَةٌ / مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ لِلنَّوْعِ
 - (٣) الْبَسَاتِينِ: اسْمٌ - جَمْعٌ مَكْسَرٌ أَوْ تَكْسِيرٌ - مَعْرَفٌ بِأَلٍ - مَعْرَبٌ / مُضَافٌ إِلَيْهِ وَ مُجْرُورٌ بِالْكَسْرِ
 - (٤) تَأْتِي: مُضَارِعٌ (مَعْنَاهُ مَاضٍ) - دُونَ حَرْفِ زَائِدٍ (= مَجْرَدٌ ثَلَاثِي) / فَعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
- ٨٩- «تَكُنْ - السِّرُّ - يُسَاعِدُونَ - الْمَجَاوِرَةِ»:
- (١) الْمَجَاوِرَةِ: اسْمٌ - مُفْرَدٌ مُؤَنَّثٌ - اسْمُ فَاعِلٍ (مَنْ الْفِعْلُ الْمَزِيدُ) - مَعْرَبٌ / صِفَةٌ أَوْ نَعْتٌ وَ مُجْرُورٌ بِالتَّبْعِيَّةِ
 - (٢) يُسَاعِدُونَ: مُضَارِعٌ - جَمْعٌ مَذْكَرٌ لِلْغَائِبِ - لَهُ حَرْفُ زَائِدٍ - مَعْلُومٌ - مُتَعَدٍّ / الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ، وَ مُوضَّحَةٌ لِلْأَسْمِ الْكَرَّةِ «أَوْلَادٌ»
 - (٣) تَكُنْ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ (بِمَعْنَى الْمَاضِي الْاسْتِمْرَارِيِّ بِسَبَبِ وَجُودِ حَرْفِ «لَمْ») / مِنَ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ
 - (٤) السِّرُّ: اسْمٌ - مُفْرَدٌ مَذْكَرٌ (جَمْعُهُ التَّكْسِيرُ: أَسْرَارٌ) - مَعْرِفَةٌ - مَعْرَبٌ / نَائِبٌ فَاعِلٌ وَ مَرْفُوعٌ

■ ■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (٩٥-٩٠)

٩٥- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حُرُوفِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِإِدَاءِ الْفَرَائِضِ!
 - (٢) قَالَ الْمُدِيرُ؛ إِنَّ الْإِمْتِحَانَاتِ تُسَاعِدُ الطُّلَّابَ لِتَعْلُمِ دُرُوسِهِمْ!
 - (٣) الْإِكْتَارُ فِي اسْتِخْدَامِ الْمُبِيدَاتِ الزَّرَاعِيَّةِ مِنْ مُهَيِّدَاتِ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ!
 - (٤) خَلَقَ اللَّهُ لِلطَّبِيعَةِ نِظَاماً يَحْكُمُ جَمِيعَ الْمَوْجُودَاتِ، فَتَوَازَنُ الطَّبِيعَةُ جَمِيعاً!
- ٩١- عَيْنُ فَعْلَيْنِ مُضَارِعَيْنِ يُتَرَجِّمَانِ إِلَى الْمَاضِي فِي الْفَارْسِيَّةِ:
- (١) أَيُّهَا الشَّابُّ لَمْ لَا تَهْتَمْ بِنِظَافَةِ الطَّبِيعَةِ وَ تَرْمِي ثَفَايَاكَ فِي غَيْرِ مَكَانِهَا!
 - (٢) كَانَ النَّاسُ لَا يَعْرِفُونَ سِرَّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ لِأَنَّ الْعُلَمَاءَ لَمْ يُرْسِلُوا فَرِيقاً إِلَى هُنَاكَ!
 - (٣) لَمْ أَمْرٌ مُحَمَّدٌ زَمِيلاً بِالْمُنْكَرِ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى التَّمْيِيزِ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ!
 - (٤) مَنْ لَمْ يُحَاوَلْ فَلَنْ يَصِلَ إِلَى مَا يُرِيدُ. اعْلَمُوا أَنَّ الْجَدَّ مِفْتَاحُ النَّجَاحِ!

۹۲- عَيْنُ فَعْلًا يَدُلُّ عَلَى الطَّلَبِ:

- (۱) لِيُصْلِحَ الرَّجُلُ الْكَثِيرَ الْمَعَاصِي أَعْمَالَهُ رَاجَعَ عَالِماً اِشْتَهَرَ بِأَدَاءِ الْأَمَانَةِ!
- (۲) لِيَنْطِقَ الْعَرَبُ الْمُفْرَدَاتِ الدَّخِيلَةَ تَغَيَّرَتْ أَصْوَاتُهَا وَ أَوْزَانُهَا!
- (۳) لِيَنْتَبِهَ الْمَسْئُولُونَ إِلَى خَطَرَاتِ نَفْوذِ الْأَرَاذِلِ فِي أَرْكَانِ الْحُكُومَةِ!
- (۴) لِيُنْقَذَ الطِّفْلُ مِنْ تَحْتِ الْقَطَارِ يَصْرُخُ النَّجْدَةُ بِصَوْتِ رَفِيعٍ!

۹۳- عَيْنُ مَا يُبَيِّنُ كَيْفِيَّةَ «الاجتماع»:

- (۱) اجتمع عُمَّالُ الْمَصْنَعِ أَمَامَ بَابِهِ اجْتِمَاعاً لِيَأْخُذُوا أَجُورَهُمْ مِنَ الْمُدِيرِ!
- (۲) يجتمع المسلمون في مكان واحد في الحجِّ اجتماعاً يُثَبِّتُ اتِّحَادَهُمْ!
- (۳) اجتمع المُجَاهِدُونَ اجْتِمَاعاً وَ اتَّحَدُوا عَلَى إِخْرَاجِ الْعَدُوِّ اتِّحَادَ الْأَبْطَالِ!
- (۴) اجتمعت اثنتا عشرة قِطْعَةً حَوْلَ قِطْعَةٍ مِنَ اللَّحْمِ فِي زَاوِيَةٍ مِنَ الدَّكَانِ!

۹۴- عَيْنُ مُصَدِّراً يُؤَكِّدُ عَلَى وَقُوعِ الْفِعْلِ:

- (۱) مَنْ يَعْمَلُ أَعْمَالاً تَنْفَعُ الْآخَرِينَ يَشَاهِدُ نَتِيجَتَهَا!
- (۲) أَشَاهِدُ أَفْلاماً مُرْعِبَةً لَأَنَّ مُشَاهَدَةَ هَذِهِ الْأَفْلامِ رَائِعَةٌ!
- (۳) مَنْ يُحَاوِلُ فِي حَيَاتِهِ مُحَاوَلَةَ فَسُوفَ يَنْجَحُ!
- (۴) شَاهَدْتُ أُمِّي وَ ابْتَسَمَتْ لِي ابْتِسَامَةً جَمِيلَةً!

۹۵- عَيْنُ «لَا» تَوْجِدِ الْمَضَارِعِ الْإِلْتِزَامِيَّ:

- (۱) ﴿لَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرْ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾
- (۲) عَلَيْكُمْ أَنْ لَا تَتَكَلَّمُوا فِي الصَّفِّ أَيُّهَا التَّلَامِيذُ!
- (۳) الْخَائِبُ هُوَ الَّذِي لَا رَجَاءَ لِلنَّجَاحِ فِي هَدَفِهِ!
- (۴) لَا يَتَكَاسَلُ النَّاسُ فِي طَرِيقِ الْحَصُولِ عَلَى هَدَفِهِمْ!

تاریخ

۹۶- هر دو قسمت کدام گزینه در مورد اوضاع ایران عهد ایلخانان درست است؟

- (۱) این دوره با هجوم مغولان به فرمان چنگیزخان آغاز شد و با یورش تیمور به پایان رسید - اختلاف سیاسی و درگیری حکومت خوارزمشاهی با خلافت عباسی، زمینه برافتادن خوارزمشاهیان و تشکیل حکومت ایلخانان را فراهم کرد.
- (۲) عهد ایلخانی را می توان به دو دوره حاکمیت مسلمانان و نامسلمانان تقسیم کرد - شمس الدین محمد جوینی و عطاملک جوینی از وزرای عهد مسلمانی ایلخانان هستند.
- (۳) در عهد سلطنت غازان خان و الجایتو و ابوسعید، ایران استقلال و اقتدار بیشتری داشت - تقریباً همزمان با زوال حکومت ایلخانان در ایران، حاکمان مغولی ماوراءالنهر نیز رو به ضعف نهادند.
- (۴) حکومت های شیعه مذهب سربداران و سادات مرعشی مازندران در عهد ایلخانی سربرآوردند - حکومت مغولان کبیر در هند، در اواخر حکومت ایلخانی شکل گرفت.

۹۷- «مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان در سراسر عهد تیموریان» و «دلیل رونق شهرهای هرات و مشهد در زمان جانشینان تیمور» به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) مجموعه قوانینی موسوم به یاسا - وجود هنرمندان و صنعتگران ایرانی
 - (۲) مجموعه قوانینی موسوم به تزوکات - کنار گذاشتن سیاست جنگ و کشورگشایی تیمور
 - (۳) قوانین مبتنی بر سنت های مغولی - تلاش دیوان سالاران و فرهیختگان ایرانی برای مهار رفتار غیرحرفه ای مغول ها
 - (۴) قوانین شرعی و عرفی - علاقه مندی به علم، فرهنگ و هنر
- ۹۸- به ترتیب کدام عبارت ها مربوط به حمدالله مستوفی، حسین میرزا بایقرا، غیاث الدین شیرازی و بایسنقر میرزا می باشد؟
- (الف) فاخرترین شاهنامه عصر تیموری به دستور وی مصور شد.
 - (ب) از استادان بی همتای فنون معماری در عصر شاهرخ تیموری بود.
 - (ج) علاقه مندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به ثبت و جاودانه ساختن کشورگشایی و موفقیت های سیاسی شان، زمینه مناسبی برای فعالیت وی فراهم ساخت.
 - (د) وزیر وی، شاعران و ادیبان را همه گونه پشتیبانی و تشویق می کرد.

- (۱) الف، ب، د و ج (۲) ج، د، ب و الف (۳) ج، الف، د و ب (۴) ب، د، ج و الف

۹۹- دلیل تغییر و تحول چشمگیر در فعالیت طریقت های صوفی در قرن نهم هجری کدام است؟

- (۱) رقابت با فرمانروایان و پادشاهان - کثرت پیروان و مریدان
- (۲) گرایش بیشتر به تشیع - ورود برخی طریقت ها به سیاست
- (۳) کثرت خانقاه ها - درگیری با پادشاهان
- (۴) اتحاد با دیگر مذاهب و فرقه های اسلامی - گرایش صوفیان به تشیع

- ۱۰۰- کدام موارد درباره روابط ایران با کشورهای دیگر در عهد صفوی، درست است؟
 الف) کشف مسیرهای دریایی جدید توسط اروپاییان، نقش بسزایی در توسعه روابط آنها با صفویان داشت.
 ب) مسئله قندهار مانع از برقراری روابط حسنه پایداری بین گورکانیان و صفویان بود، هر چند مناسبات فرهنگی و تجاری عمیقی بین دو دولت برقرار بود.
 ج) پادشاهان صفوی در برخورد با حاکمان ازبک و عثمانی به صورت یکسان عمل می کردند.
 د) قتل عام شیعیان و مریدان طریقت صفوی در آسیای صغیر زمینه دشمنی بین صفویان و عثمانیان را فراهم کرد.
 ۱) الف و د ۲) ب و ج ۳) الف و ج ۴) ب و د
- ۱۰۱- پیرامون تقدم و تأخر زمانی وقایع زیر، کدام گزینه درست است؟
 الف) جدا شدن قندهار از ایران
 ج) قتل عام شیعیان و مریدان طریقت صفوی
 د) تسخیر اصفهان
 ب) شورش طایفه ای از افغان ها در قندهار
 ۱) «د» بعد از «الف» و قبل از «ب» اتفاق افتاده است.
 ۲) «الف» و «ب»، هر دو بعد از «ج» و قبل از «د» اتفاق افتاده اند.
 ۳) «ب» بعد از «ج» و قبل از «الف» اتفاق افتاده است.
 ۴) «ب» و «ج»، هر دو بعد از «الف» و قبل از «د» اتفاق افتاده اند.
- ۱۰۲- کدام موارد در خصوص روابط حکومت صفوی با همسایگان خود، به درستی بیان شده است؟
 الف) هیچ یک از فرمانروایان عثمانی حاضر به بستن پیمان صلح با صفویان نبودند.
 ب) سلطان محمد فاتح بعد از متلاشی کردن امپراتوری روم شرقی به منظور تسلط کامل بر جهان اسلام، شیعیان را قتل عام کرد.
 ج) دولت صفویان با گورکانیان هند روابط حسنه ای داشتند و تنها بر سر قندهار اختلاف پیدا کردند.
 د) ازبکان تا زمان شاه عباس اول بارها خراسان را مورد تهاجم قرار دادند.
 ۱) الف و ب ۲) الف و ج ۳) ب و د ۴) ج و د
- ۱۰۳- هیچ کدام از گزینه ها در مورد قرارداد نفت میان ایران و انگلیس تا قبل از شهریور ۱۳۲۰ درست نیستند، به جز
 ۱) اختلافات دامنه دار میان دولت ایران و دولت انگلیس در زمان رضاشاه باعث شد که رضاشاه امتیازنامه داری را یک طرفه لغو کند.
 ۲) دولت انگلستان حق نظارت کامل بر شرکت نفت پارس و انگلیس را در دست داشت.
 ۳) با توجه به ارزش منابع عظیم نفت ایران برای نیروی دریایی انگلستان، این کشور در قراردادی با دولت ایران ۵۱ درصد سهام شرکت نفت را خریداری کرد.
 ۴) در زمان مظفرالدین شاه امتیاز تشکیل «شرکت نفت پارس و انگلیس» به ویلیام ناکس داری داده شد.
- ۱۰۴- نقش خلیل طهماسبی در نهضت ملی شدن نفت در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 ۱) با جانب داری از سیاست انگلستان، با ملی شدن صنعت نفت به شدت مخالفت می کرد.
 ۲) با اعدام انقلابی رزم آرا بزرگترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت را برداشت.
 ۳) مبارزه برای ملی شدن نفت را تکلیف دینی و وطنی ملت ایران برشمرد.
 ۴) از نمایندگان مجلس شانزدهم و از مخالفان قرارداد الحاقی بود که با جدیت تمام از جنبش ملی شدن صنعت نفت حمایت کرد.
- ۱۰۵- کدام گزینه درباره زمان وقوع رویدادهای زیر درست است؟
 الف) بستن قرارداد با کنسرسیومی از شرکت های نفتی انگلیسی، آمریکایی، هلندی و فرانسوی، که براساس آن مقرر شد کنسرسیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را استخراج کند و به فروش برساند.
 ب) واگذار کردن اختیار نفت شمال به شوروی توسط احمد قوام
 ۱) «الف» بعد از کودتای ۲۸ مرداد و «ب» قبل از قرارداد الحاقی روی داد.
 ۲) «الف» در سال ۱۳۳۲ و «ب» قبل از قیام ۳۰ تیر روی داد.
 ۳) «الف» قبل از کودتای ۲۸ مرداد و «ب» قبل از پایان جنگ جهانی دوم روی داد.
 ۴) «الف» در تیر و «ب» در اردیبهشت ۱۳۳۰ روی داد.
- ۱۰۶- در کدام گزینه به روابط علی و معلولی بین وقایع زیر، به درستی اشاره شده است؟
 الف) حمله به مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز
 ب) همه پرسی اصول شش گانه انقلاب سفید
 ج) اصلاح قانون انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی
 د) حرام دانستن تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت توسط امام خمینی (ره)
 ۱) «د» علت «الف» و «الف» معلول «ج» است.
 ۲) «ج» معلول «ب» و «الف» در پی «ب» رخ داد.
 ۳) «د» معلول «الف» و «ج» معلول «ب» است.
 ۴) «الف» علت «د» و «ب» علت «الف» است.
- ۱۰۷- کدام گزینه درخصوص اولین مرحله علنی در فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی و پیامد آن درست است؟
 ۱) اعتراض به تصویب قانون کاپیتولاسیون - لغو این قانون
 ۲) اعتراض به تصویب نامه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی - لغو تصویب نامه
 ۳) اعتراض به تصویب انقلاب سفید - تبعید امام خمینی
 ۴) نگرانی امام خمینی در محرم ۱۳۴۲ در اعتراض به روابط رژیم پهلوی با رژیم صهیونیستی - تبعید امام خمینی

- ۱۰۸- در مورد توطئه‌ها و تلاش‌های دشمنان داخلی و خارجی گزینه‌های درست و نادرست را به ترتیب مشخص کنید.
 الف) گروهک‌های ضدانقلاب درصدد برآمدند تا در مناطق مختلف کشور یکپارچگی و زندگی مسالمت‌آمیز اقوام ایرانی را به اختلاف و تفرقه تبدیل کنند.
 ب) ترور رئیس ستاد مشترک ارتش و عده زیادی از مسئولان و شمار کثیری از مردم عادی در کوچه و بازار از اقدامات سازمان مجاهدین خلق برای براندازی نظام اسلامی بود.
 ج) سازمان نقاب که شامل تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار بودند، با پشتیبانی شوروی کودتایی را جهت بمباران محل سکونت امام و برخی از مراکز مهم پایتخت طراحی کردند که اندکی پیش از اجرا کشف و خنثی شد.
 (۱) درست - درست - درست
 (۲) درست - نادرست - نادرست
 (۳) نادرست - درست - نادرست
 (۴) نادرست - نادرست - درست

جغرافیا

- ۱۰۹- پارک‌های علمی و فناوری معمولاً در نزدیکی قطب‌های ایجاد می‌شوند و از تحقیقات استفاده می‌کنند. شهر علمی در ژاپن از مهم‌ترین مراکز علمی و فناوری جهان است و دره سیلیکون در جنوب سانفرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا قرار دارد.
 (۱) دانشگاهی - صنعتی - تسوکوبا - شرقی
 (۲) صنعتی - دانشگاهی - ازاکا - غربی
 (۳) صنعتی - دانشگاهی - تسوکوبا - شرقی
 (۴) دانشگاهی - صنعتی - ازاکا - غربی
 ۱۱۰- کدام گزینه به ترتیب دلیل عبارت‌های داده شده زیر می‌باشند؟
 الف) امروزه صاحبان اغلب مزارع تک‌محصولی تخصصی (پلانتیشن‌ها) شرکت‌های بزرگ، به ویژه شرکت‌های چندملیتی هستند.
 ب) از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تک‌محصولی، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است.
 (۱) این‌گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند - این مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند.
 (۲) این‌گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند - به طور مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع استفاده می‌شود.
 (۳) معمولاً بخش مرکزی این مزارع در کشورهای صنعتی قرار دارد - به طور مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع استفاده می‌شود.
 (۴) معمولاً بخش مرکزی این مزارع در کشورهای صنعتی قرار دارد - این مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند.
 ۱۱۱- با توجه به نظام سرمایه‌داری جهانی، کدام عبارت در مورد «چین» درست است؟
 الف) این کشور، مانند یک قطب آهن‌ربا عمل می‌کند و بخش عمده‌ای از سود و ثروت جهان را دریافت و جذب می‌کند.
 ب) ساختار اقتصادی و اجتماعی آن دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است.
 ج) این کشور از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون قوی‌تر است اما هنوز از نظر قدرت اقتصادی به کشورهای مرکز نرسیده است.
 د) از ویژگی‌های این کشور، برخورداری از صنایع نو و خدمات پیشرفته، فناوری بالا و نیروی ماهر و متخصص است.
 (۱) الف و د (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ب و د
 ۱۱۲- کشورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای سعی می‌کنند
 (۱) از راه سودی که به دست می‌آورند، استانداردهای زندگی و رفاه را در کشور خود بهبود بخشند.
 (۲) تأثیرات منفی تجارت خارجی را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند.
 (۳) واردات تمامی کالاها را در دوره‌های زمانی خاص محدود یا ممنوع کنند.
 (۴) مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند.
 ۱۱۳- کشورهای سرمایه‌داری و در رأس آنها آمریکا به چه منظوری اقدام به صدور سرمایه - علاوه بر صدور کالا - به دیگر کشورها می‌کنند؟
 الف) بهره‌برداری از منابع سرزمین‌های دیگر
 ب) گسترش شرکت‌های چندملیتی
 ج) جلوگیری از گسترش کمونیسم
 د) وارد کردن فشارهای سیاسی به حکومت‌ها
 (۱) الف و د (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ب و د
 ۱۱۴- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
 «منطقه خلیج فارس منطقه‌ای مهم و حیاتی است؛ زیرا»
 (۱) امروزه کشورهای سلطه‌گر نظیر آمریکا و انگلیس با ایجاد پایگاه‌های نظامی و نفوذ در کشورهای اطراف خلیج فارس، سعی می‌کنند کنترل این منطقه را به دست گیرند.
 (۲) این منطقه در حال حاضر مهم‌ترین انبار نفت جهان است و کشورهای عمده صادرکننده نفت در این منطقه قرار دارند.
 (۳) وجود آبراهه مهمی چون تنگه هرمز و دسترسی به آب‌های آزاد اقیانوس‌ها از طریق آن، اهمیت خاصی به این منطقه داده است.
 (۴) منطقه خلیج فارس سیاست‌های جهانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و موجب کشمکش بین حکومت‌ها می‌شود.

۱۱۵- کدام گزینه بیانگر تأثیر سیاست بر جغرافیا است؟

(الف) احداث تونل مانس بین فرانسه و انگلستان

(ب) رقابت کشورهای استعمارگر روسیه و انگلستان بر سر خلیج فارس در گذشته

(ج) کشمکش روسیه و دولت‌های غربی بر سر شبه‌جزیره کریمه

(د) اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد در تهران

(۱) الف و د (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ب و د

۱۱۶- در یک منطقه، زمانی زمین‌لرزه اتفاق می‌افتد که سنگ‌های پوسته زمین مقاومت خود را در برابر نیروهای واگرا، همگرا و برشی از دست بدهند. نتیجه این رخداد چیست؟

(۱) کشیدگی و فشردگی پوسته زمین به شکل‌های مختلف

(۲) ذخیره‌شدن انرژی در اطراف قطعات گسل‌ها به صورت تدریجی

(۳) تداوم حرکت صفحات و تجمع دوباره انرژی

(۴) شکستن سنگ‌ها به طور ناگهانی در امتداد گسل و آزادشدن انرژی زیاد با جابه‌جایی گسل

۱۱۷- در چه صورتی مخاطرات طبیعی داده‌شده، احتمال بیشتری برای وقوع دارند؟

(الف) زمین‌لغزش (ب) سیل

(۱) الف: شدت بارش کمتر و در مدت‌زمان بیشتر ب: شدت بارش بیشتر و در زمان کمتر

(۲) الف: شدت بارش بیشتر و در مدت‌زمان بیشتر ب: شدت بارش کمتر و در زمان بیشتر

(۳) الف: شدت بارش کمتر و در مدت‌زمان کمتر ب: شدت بارش بیشتر و در زمان بیشتر

(۴) الف: شدت بارش بیشتر و در مدت‌زمان کمتر ب: شدت بارش کمتر و در زمان کمتر

۱۱۸- کدام عبارت در ارتباط با شکل داده‌شده درست است؟

(۱) در این حوضه، مدت‌زمان بیشتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند، زیرا به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها، همه جریان‌ها همزمان به خروجی نمی‌رسند.

(۲) در این حوضه، مدت‌زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند، زیرا به علت انشعابات پراکنده با طول تقریباً یکسان، همه جریان‌ها همزمان به خروجی می‌رسند.

(۳) در این حوضه، مدت‌زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند و در نتیجه آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.

(۴) در این حوضه، مدت‌زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند، زیرا به علت انشعابات پراکنده با طول تقریباً متفاوت، آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.

۱۱۹- مهم‌ترین و خسارت‌بارترین حرکات دامنه‌ای، در کدام حالت رخ می‌دهد؟

(۱) حرکت کند و نامحسوس رسوبات سطح دامنه در مدت‌زمان طولانی

(۲) جریان یافتن رسوبات ریزدانه اشباع‌شده از آب، به صورت گل‌ولای

(۳) جابه‌جایی حجم عظیم مواد در سطح دامنه‌های پرشیب

(۴) سقوط آزاد سنگ‌ها و خرده‌سنگ‌ها در سطح دامنه‌های پرشیب و پرتگاهی

۱۲۰- خطرات خشک‌سالی از خشکی است؛ زیرا

(۱) کمتر - ممکن است در هر نوع آب و هوایی رخ دهد، هرچند مناطق خشک و نیمه‌خشک جهان در مقابل خشک‌سالی‌ها حساس‌تر و آسیب‌پذیرترند.

(۲) کمتر - زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه به نوع آب و هوای آن سازگار شده است و وقتی بارش منطقه از میانگین کمتر می‌شود، موجودات زنده نمی‌توانند با شرایط جدید سازگار شوند.

(۳) بیشتر - ممکن است در هر نوع آب و هوایی رخ دهد، هرچند مناطق خشک و نیمه‌خشک جهان در مقابل خشک‌سالی‌ها حساس‌تر و آسیب‌پذیرترند.

(۴) بیشتر - زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه به نوع آب و هوای آن سازگار شده است و وقتی بارش منطقه از میانگین کمتر می‌شود، موجودات زنده نمی‌توانند با شرایط جدید سازگار شوند.

فلسفه و منطق

۱۲۱- اگر نقیض یکی از مقدمات قیاس معتبر شکل دومی بعضی ج ب نیست باشد، کدام گزینه درباره مقدمه دیگر و نتیجه آن درست است؟

(۱) مقدمه دیگر می‌تواند یک قضیه حملی باشد.

(۲) محمول نتیجه باید در مقدمه دوم علامت مثبت داشته باشد.

(۳) کیفیت مقدمه دیگر با توجه به موجه بودن یکی از مقدمات، فرقی ندارد.

(۴) ج که همان حد وسط است باید در مقدمه دیگر قیاس، دارای علامت مثبت باشد.

۱۲۲- کدام قیاس معتبر است؟

- (۱) هر الف ب است، بعضی ب ج نیست؛ پس بعضی الف ج نیست.
- (۲) بعضی ج د نیست، بعضی ج م است؛ پس بعضی د م نیست.
- (۳) هیچ ب م نیست، هر الف م است؛ پس هیچ ب الف نیست.
- (۴) بعضی الف م است، هیچ م ب نیست؛ پس هیچ الف ب نیست.

۱۲۳- موضوع کدام قضیه دارای علامت منفی است؟

- (۱) آب در صد درجه می جوشد.
- (۲) دانش آموزان به مدرسه رفتند.
- (۳) تلاش کردم که به مهمانی برسم.
- (۴) پایتخت ایران، شهر تهران است.

۱۲۴- کدام گزینه درباره قیاس درست است؟

- (۱) قیاس اقترانی همان نوعی استدلال قطعی و صادق است، که ضرورتاً نتیجه را در پی دارد.
 - (۲) برای رسیدن به استنتاج از یک قیاس، الزاماً شکل قیاس را باید به دست بیاوریم.
 - (۳) در قیاس اقترانی موضوع و محمول نتیجه را با مشاهده مقدمات می توان دریافت.
 - (۴) با معلوم بودن حد وسط و جابه جایی مقدمات، شکل اول به شکل چهارم تغییر می کند.
- ۱۲۵- اگر مقدمه اول قیاسی بعضی الف ب است باشد و نتیجه نیز بعضی الف ج نیست باشد، کدام گزینه می تواند مقدمه دوم قیاس باشد؟
- (۱) هیچ ج ب نیست.
 - (۲) بعضی ج ب است.
 - (۳) هر ج ب است.
 - (۴) بعضی ج ب نیست.

۱۲۶- کدام گزینه نتیجه گیری منطقی تری درباره نقش اختیار در تکامل روح از نگاه ملاصدرا می باشد؟

- (۱) تکامل روح و بدن ناخودآگاه صورت می گیرد و اختیار در ایجاد و شکل گیری این تکامل بی معناست.
- (۲) بی پایان بودن ظرفیت روح به معنی نفی نقش اراده در فعلیت یافتن توانایی های آن نیست.
- (۳) چون روح باطن جسم است، نقش اختیار در تکامل آن به حداقل رسیده و این استکمال به صورت زیستی حدوث می یابد.
- (۴) درجات کمال موجودات زنده همواره براساس اختیار و اراده خود موجود زنده به فعلیت می رسد.

۱۲۷- نظریه پردازی در زمینه انسان شناسی فلسفی می گوید: «نفس موجودی نامرئی، جاوید و فراتر از بدن مادی است. اما در آغاز زندگی این نفس بالقوه است و حالات درونی آن تنها با کسب تجربه و به مرور به فعلیت می رسد؛ این نفس دارای آگاهی است و این آگاهی مستقل و منفک از ادراک بدنی است.» این توصیف بیشترین قرابت را به دیدگاه کدام فیلسوف یا فلاسفه دارد؟

- (۱) ملاصدرا و ارسطو
- (۲) ترکیبی از آراء افلاطون و ارسطو
- (۳) ترکیبی از آراء افلاطون، ارسطو و ابن سینا
- (۴) ارسطو

۱۲۸- در نگاه دکارت، «من»

- (۱) غیرملازم با بدن مادی است.
- (۲) برخلاف بدن فعالیت خودکار دارد.
- (۳) ماشینی پیچیده است.
- (۴) فارغ از قوانین فیزیکی است.

۱۲۹- کدام گزینه با دیدگاه سهروردی و جغرافیای عرفانی او سازگار است؟

- (۱) نفس انسان ذاتاً نورانی است، اما رؤیت بهتر حقایق هستی براساس این ویژگی کفایت نمی کند.
- (۲) لازمه رؤیت حقایق به وسیله نفس کسب نورانیت بیشتر است.
- (۳) موجودات، مشرق تا مغرب عالم را تشکیل داده اند که یکی نور محض و دیگری ظلمت محض است.
- (۴) هر نوری، نور محض است و هیچ عدم و ظلمتی قابل راهیابی به آن نیست.

۱۳۰- چند مورد از عبارات زیر درباره داروینیست ها درست است؟

- ریشه گرایش انسان به اخلاق را صرفاً براساس زیست اجتماعی می دانند.
- زیست شناسانی هستند که از نظریه تحول تدریجی موجودات زنده نتایج فلسفی گرفتند.
- هیچ تفاوتی میان انسان و سایر موجودات زنده قائل نیستند.
- معتقدند ظهور موجودات پیچیده دارای شعور و آگاهی معلول فرآیند تکاملی موجودات زنده است.

- (۱) ۳
- (۲) ۱
- (۳) ۴
- (۴) ۲

۱۳۱- «هابز معتقد است ذهن انسان مانند یک «ماشین مادی» کار می کند.» کدام گزینه بیان مناسب تری برای توضیح این دیدگاه است؟

- (۱) ذهن انسان متشکل از روح است ولی مانند ماشین به صورت دقیق و حساب شده کار می کند.
- (۲) تفکر و احساسات انسان در واقع همان فعل و انفعالات ذرات مادی در جسم است.
- (۳) ذهن انسان به دلیل مادی بودن توانایی تصمیم گیری و تفکر را ندارد و این فرآیند توسط مغز و سلسله اعصاب انجام می شود.
- (۴) ذهن انسان فاقد هرگونه میل و اراده است و فقط از قوانین بیرونی جامعه پیروی می کند.

۱۳۲- کدام گزینه درست است؟

- (۱) داروین که فیلسوفی تجربه‌گرا بود دیدگاهی عمیق درباره حقیقت انسان بیان کرد.
- (۲) از نظر داروینیست‌ها انسان نسبت به سایر حیوانات فرق دارد اما تفاوتشان اصیل نیست.
- (۳) مارکس باوری به اجرا و رعایت امری مانند اخلاق یا قانون نداشت، زیرا انسان صرفاً مادی هست.
- (۴) تجربه‌گرایان که انسان را تک‌بعدی می‌دانند، جاودان بودن حقیقت او را به جسم او نسبت می‌دهند.

۱۳۳- کدام گزینه درست است؟

- (۱) با ظهور دین اسلام به عنوان یک دین عقلانی و کامل، فلسفه هم همزمان شروع به رشد و شکوفایی نمود.
 - (۲) لازمه وجود یک حیات عقلانی در هر جامعه‌ای، وجود حیات فلسفی و همچنین رشدیافته بودن فلسفه است.
 - (۳) حیات فلسفی یکی از زیرمجموعه‌های حیات عقلانی است که با ایجاد حیات علمی، تجلی و نمایش پیدا می‌کند.
 - (۴) با ایجاد حیات فلسفی، رابطه این حیات با حیات عقلانی و حیات علمی یک رابطه دوطرفه و دوسویه خواهد شد.
- ۱۳۴- حدیث حضرت علی (علیه السلام) که فرمودند: اندیشیدن نور پدید می‌آورد و تفسیر علامه طباطبایی از آیه «خدا کسی است که آسمان‌ها را بدون ستون‌هایی که آنها را ببینید برافراشت»، که فرمودند این آیه بیان وجود جاذبه است، به ترتیب به کدام یک از عوامل زیر اشاره دارند؟

- (۱) ارزش قائل شدن برای تفکر - تکریم علم به عنوان ثمره تفکر
- (۲) دعوت به یادگیری علم - تکریم علم به عنوان ثمره تفکر
- (۳) ارزش قائل شدن برای تفکر - بیان مباحث علمی و عقلی
- (۴) دعوت به یادگیری علم - دعوت به یادگیری علم و دانش سایرین

۱۳۵- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) با توجه به آنکه بسیاری از مباحث فلسفی، از جنس مباحث اعتقادی است، دانشمندانی ظهور کردند که در مسائل دینی حاذق و ماهر بودند.
- (۲) یکی از عوامل بسیار مهم در رشد فلسفه در جهان اسلام، ظهور نهضت ترجمه بود که البته در این مکتب صرفاً کتب به زبان عربی ترجمه شد و نه برعکس.
- (۳) با گسترش مباحث اعتقادی در میان مسلمانان و اندیشیدن درباره آن مسائلی مانند وجود خدا یا جبر و اختیار، حیات عقلی مسلمانان آغاز به فعالیت کرد.
- (۴) با ایجاد شدن نهضت ترجمه، مسلمانان توانستند خیلی زود به معارف و علوم موجود در زبان‌های سریانی، هندی و یونانی به صورت ترجمه شده، دست یابند.

۱۳۶- کدام گزینه درباره حکمت مشاء درست است؟

- (۱) اولین مکتب فلسفه اسلامی بود که برپایه و تأثیر مستقیم از افلاطون و ارسطو تأسیس شد.
- (۲) از نظر فیلسوفان مشایی، هدف این مکتب آن است که انسان با خودشکوفایی به حقیقت برسد.
- (۳) تلاش‌های فارابی و ابن‌سینا به این مکتب فلسفی، یک صورت استدلالی و کشفی ظریف بخشید.
- (۴) حکمت مشاء، سرشتی کاملاً استدلالی و عقلی داشت که باعث شد مبنای فلسفه جدید یونانی واقع شود.

۱۳۷- کدام گزینه درباره فلسفه سیاست فارابی درست است؟

- (۱) مبنای بحث او در موضوعات اجتماعی و فلسفه سیاست، رسیدن انسان به سعادت غایی بوده است.
- (۲) چون او سعادت انسان را در زندگی اجتماعی می‌داند، تلاش می‌کند انواع مدینه‌ها را توضیح دهد.
- (۳) لازمه ریاست مدینه فاضله، مورد پذیرش مردم بودن است تا بتواند بر مردم حکومت کند و آنها حرفش را گوش دهند.
- (۴) هدف مدینه فاضله برخلاف مدینه جاهله، سعادت دنیا و آخرت است که برای افرادی که انتخاب شوند، فراهم می‌شود.

۱۳۸- کدام گزینه درباره طبیعت‌شناسی ابن‌سینا درست است؟

- (۱) در جهان طبیعت می‌توان مشاهده کرد جزء یا اجزایی از طبیعت به کمال خود نرسیده است.
- (۲) طبع و ذات اجزای طبیعت، همان سازنده طبع و ذات کل طبیعت می‌باشد که از هم جدا هستند.
- (۳) با توجه به نظام احسن بودن طبیعت، انسان قدرت قضاوت درباره خیر و شر بودن طبیعت را ندارد.
- (۴) با تحقیق در روابط پدیده‌ها و تأمل در رابطه طبیعت با خدا و ماوراءطبیعت، به خشوع و ترس از خدا می‌رسیم.

۱۳۹- کدام گزینه درباره تألیفات ابن‌سینا نادرست است؟

- (۱) به‌روزترین دیدگاه‌های ابن‌سینا را می‌توان در کتاب اشارات و تنبیهات مورد بررسی قرار داد.
- (۲) قانون یکی از معروف‌ترین آثار اوست که فاقد موضوعات فلسفی است و در ارتباط با پزشکی است.
- (۳) کتاب نجات را می‌توان نوعی خلاصه فلسفه ابن‌سینا دانست که صرفاً مورد توجه فلاسفه مسلمان قرار گرفته است.
- (۴) برای یافتن کامل‌ترین ادراک از فلسفه مشاء ناگزیر از رجوع به کتاب شفا هستیم که شامل موضوعات غیرفلسفی هم هست.

- ۱۴۰- کدام گزینه درباره تقسیم‌بندی جویندگان معرفت شیخ اشراق درست است؟
- (۱) دسته اول آن شامل افرادی است که به تازگی وارد تفکر مرحله اول شده‌اند.
 - (۲) می‌توان فلاسفه مشایی از جمله ابن‌سینا و فارابی را در گروه سوم قرار داد.
 - (۳) افرادی که در عرفان خبره شده‌اند همان دسته دوم این تقسیم‌بندی هستند.
 - (۴) حکمای اشراق را به نوعی می‌توان همان مصداق افراد دسته چهارم دانست.

اقتصاد

۱۴۱- پاسخ صحیح جملات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) از واجبات مالی اسلام است.
(ب) به چند درصد از مازاد درآمد خمس تعلق می‌گیرد؟
(ج) کدام جمله صحیح است؟

- (۱) الف: زکات ب: $\frac{1}{5}$ ج: پرداخت خمس بعد از یک سال حتی شامل اقلامی می‌شود که خریده‌اید، اما از آن استفاده نکرده‌اید.
- (۲) الف: خمس ب: ۲۰٪ ج: کسانی که توان کار و فعالیت اقتصادی نیز ندارند از منابع خمس و زکات استفاده می‌کنند که رشد اقتصادی را در جامعه گسترش می‌دهد.
- (۳) الف: خمس ب: ۵٪ ج: خمس در واقع سهم امام و سهم سادات است که به مراجع دینی یا قانونی پرداخت می‌شود.
- (۴) الف: زکات ب: $\frac{1}{5}$ ج: به صورت طبیعی، سال مالی از همان ابتدای سال است که درآمدتان را به دست آورده‌اید.

۱۴۲- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- (الف) برای مدیریت بهتر موجودی پول، چه اقداماتی را می‌توانیم انجام دهیم؟
(ب) مراحل بودجه‌بندی به چه صورت است؟

- (۱) الف: از انجام هزینه‌های غیرضروری و پیش‌بینی نشده خودداری کنیم. ب: ثبت هزینه‌های ماهیانه در یک جدول به صورت تفکیک‌شده - حذف هزینه‌های غیرضروری - افزایش درآمد ماهیانه - پیش‌بینی هزینه‌های آینده
- (۲) الف: مخارجی را که در طول بازه زمانی داریم به صورت تفکیک‌شده در یک جدول ثبت کنیم ب: ثبت هزینه‌های ماهیانه در یک جدول به صورت تفکیک‌شده - حذف هزینه‌های غیرضروری - افزایش درآمد ماهیانه - پیش‌بینی هزینه‌های آینده
- (۳) الف: از انجام هزینه‌های غیرضروری و پیش‌بینی نشده خودداری کنیم ب: مشخص کردن منبع درآمد ماهیانه - فهرست کردن هزینه‌های ثابت و متغیر - مقایسه مجموع درآمدها و هزینه‌های ماهیانه - کاهش هزینه‌های غیرضروری و شناسایی فرصت‌ها در جهت افزایش درآمد
- (۴) الف: مخارجی را که در طول بازه زمانی داریم، به صورت تفکیک‌شده در یک جدول ثبت کنیم ب: مشخص کردن منبع درآمد ماهیانه - فهرست کردن هزینه‌های ثابت و متغیر - مقایسه مجموع درآمدها و هزینه‌های ماهیانه - کاهش هزینه‌های غیرضروری و شناسایی فرصت‌ها در جهت افزایش درآمد

۱۴۳- تولیدات کشور ایران در سال ۷۸ در جدول مفروض است. «تولید ناخالص داخلی ایران» چقدر می‌باشد؟

۱	تولید سرمایه‌گذاران چینی در صنعت خودروسازی ایران	۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	ماشین‌آلات	۵۰۰ دستگاه از قرار هر دستگاه ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۳	ارزش تولید ایرانی‌های مقیم کانادا	۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	ارزش خرید و فروش خودروهای کارکرده	۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال
۵	ارزش پوشاک	۴۰۰۰ عدد از قرار هر یک ۴۰,۰۰۰ ریال
۶	ارزش مواد غذایی	۳۰۰ تن از قرار هر تن ۸۰۰,۰۰۰ ریال
۷	جمعیت کل کشور	۵۰ میلیون نفر
۸	خدمات ارائه‌شده	۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۳,۷۷۸,۰۰۰,۰۰۰ (۱) ۳,۷۸۱,۰۰۰,۰۰۰ (۲) ۳,۹۰۶,۰۰۰,۰۰۰ (۳) ۳,۹۰۳,۰۰۰,۰۰۰ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۴۴- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

(الف) فردی با درآمدی معادل ۱۸۵ میلیون تومان و پس‌اندازی معادل ۳۲ میلیون تومان و مخارجی که بابت اجاره‌خانه و خدمات منزل پرداخت می‌کند که معادل ۶۰ درصد درآمد ایشان است، بابت بازپرداخت وام خودرو، بیمه و تفریحات ۴۲ میلیون تومان پرداخت می‌کند. (ب) حفظ و رشد درآمد شامل فعالیت‌هایی نظیر کاهش هزینه‌ها می‌باشد. (ج) اگر درآمد کمتر از هزینه‌ها باشد، باید فرصت‌هایی را که فراموش کرده‌اید، به نظر آورید.

(۱) درست - درست - درست
(۲) نادرست - درست - درست
(۳) نادرست - نادرست - درست
(۴) درست - درست - نادرست

۱۴۵- در جدول زیر اطلاعات کشوری برای ۴ سال متوالی ارائه شده است. کدام گزینه در این باره نادرست است؟

سال	دهک دهم	دهک اول
۱۳۹۰	۲۲/۵	۵
۱۳۹۱	۲۱	۶
۱۳۹۲	۲۸	۴
۱۳۹۳	۲۶	۴

(۱) عادلانه‌ترین وضعیت شاخص توزیع درآمد مربوط به سال ۱۳۹۱ است.
(۲) وضعیت توزیع درآمد سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۱۳۹۲ عادلانه‌تر است.
(۳) وضعیت توزیع درآمد سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۹۱ عادلانه‌تر است.
(۴) ناعادلانه‌ترین وضعیت شاخص توزیع درآمد مربوط به سال ۱۳۹۲ است.

۱۴۶- فردی در این ماه ۲۰ میلیون تومان از شرکت حقوق گرفت و ۱۰ میلیون تومان از طریق تدریس خصوصی درآمد داشته و همچنین با فعالیت در بازار بورس ۷ میلیون نیز سود به دست آورده است. کدام مورد در خصوص مدیریت بهتر پول او صحیح نیست؟

(۱) هر منبع درآمدی که به دست می‌آورد، آن درآمد را ماهیانه مشخص کند.
(۲) ابتدا باید همه درآمدهایی که در طول هفته دارد را در جدول هزینه‌ها ثبت کند.
(۳) هزینه‌های قابل پیش‌بینی و غیرقابل پیش‌بینی را مشخص کند.
(۴) مخارج ثابت هفتگی و متغیر خود را مشخص کند.

۱۴۷- اگر شخصی در پایان سال مالی خود مبلغ ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان خمس پرداخت کرده باشد و میزان درآمد این شخص برابر ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان و مجموع اقلام مصرفی خریداری شده و استفاده نشده وی برابر $\frac{1}{5}$ درآمد باشد، مجموع مخارج او در طی سال چند میلیون تومان است؟

(۱) ۱۶ (۲) ۱۷ (۳) ۱۸ (۴) ۱۹

۱۴۸- کدام گزینه به درستی «منشأ رشد اقتصادی» و «مؤلفه سنجش شاخص توسعه انسانی» را به ترتیب بیان می‌کند؟

(۱) آموزش نیروی انسانی - میانگین سال‌های تحصیل
(۲) افزایش مصرف - سرانه تولید
(۳) افزایش واردات - نرخ تورم
(۴) افزایش سرمایه فیزیکی - نقدینگی کشور

۱۴۹- یک کشور فرضی سه کالای A، B و C را مطابق جدول زیر تولید می‌کند.

(الف) به ترتیب تولید ناخالص داخلی واقعی و اسمی در سال ۲۰۲۱ چند میلیون دلار است؟

(ب) چند میلیون دلار از افزایش تولید کل در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ ناشی از افزایش تولید است؟

کالاها	سال ۲۰۲۰ سال پایه		سال ۲۰۲۱	
	قیمت (دلار)	مقدار	قیمت (دلار)	مقدار
A	۱۰	۴۰	۹	۲۰۰
B	۳۰	۹۰	۱۵	۱۰۰
C	۴۰	۱۲۰	۲۵	۱۱۰

(۱) الف: ۹۶۰۰ - ۶۵۰۰ ب: ۱۴۰۰

(۲) الف: ۹۶۰۰ - ۵۶۰۰ ب: ۱۵۰۰

(۳) الف: ۹۴۰۰ - ۶۰۵۰ ب: ۱۵۰۰

(۴) الف: ۹۴۰۰ - ۶۰۵۰ ب: ۱۴۰۰

۱۵۰- چند مورد از عبارتهای زیر درست است؟

- هزینه فرصت رشد اقتصادی، کاهش تولید برخی کالاها و سرمایه‌ای در حال حاضر است.
- فعالیت‌های داوطلبانه خارجی‌ان مقیم کشور در خیریه‌ها در محاسبه GDP لحاظ می‌شود.
- رشد اقتصادی امکان تولید مقدار بیشتری از همه کالاها را فراهم می‌کند.
- انتقال منحنی PPF نشان‌دهنده تغییر در ظرفیت تولید کشور است.
- نابرابری‌های جنسیتی، بهداشت عمومی و نرخ باروری از موارد مورد محاسبه در شاخص توسعه انسانی به شمار می‌روند.
- الگوی بومی الگویی است که تا حدی با شرایط فرهنگی، اقلیمی و تاریخی کشور سازگار باشد و بتواند با الگوهای غربی مبارزه کند.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

محل انجام محاسبات

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۹
۲۴ بهمن ۱۴۰۴

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	داود بوالحسنی - وحید رباعی امیر زراندوز - عباس سعیدی	محمد منتظران - مانی موسوی
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	حنیف افخمی - احمد بهزادی - داود تالشی مصطفی داداشی	محمد کاووسی - مهتاب بیشه
۳	جامعه‌شناسی	بهزاد اندرز	بهزاد اندرز - هانی رکن‌الدینی - شیما کریمی	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۴	روان‌شناسی	مهدی جاهدی	فرزانه حاجی - سجاد رشیدی - فاطمه عباسی	احسان اسدی - محمدصدرا حسینی
۵	زبان عربی	محسن آهویی	عرفان جالیزی - آریا ذوقی خالد مشیرپناهی	مبینا بهرامی - حسن اسدی
۶	تاریخ	معین‌الدین تقی‌زاده	معین‌الدین تقی‌زاده - سمیه طباطبایی	احسان اسدی - محمدصدرا حسینی
۷	جغرافیا	بهروز یحیی		
۸	فلسفه و منطق	محمد تفقیدی	محمد تفقیدی - فاطمه نیک‌محتشم	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۹	اقتصاد	علی محسنی	نوشین خدایی‌نیا - فیروز کریمی سجاد کلاب	سارا صدیقی - آیسان طاووسی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهره احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۱ صحیح است.

$$D_f = \{2, 4, 5\}, D_g = \{2, -4, 5, 4\}$$

$$\Rightarrow D_f \cap D_g = \{2, 4, 5\}$$

از طرفی مخرج نباید صفر شود؛ یعنی f حق ندارد مقدار ۲ را بگیرد. با توجه به اینکه $f(5) = 2$ است، پس ۵ به عنوان ورودی نمی تواند باشد.

پس دامنه تابع $\frac{f+2g}{f-2}$ برابر است با $\{2, 4\}$ و داریم:

$$\begin{cases} \frac{f(2)+2g(2)}{f(2)-2} = \frac{4+2 \times 7}{4-2} = \frac{18}{2} = 9 \Rightarrow (2, 9) \\ \frac{f(4)+2g(4)}{f(4)-2} = \frac{6+2(-1)}{6-2} = \frac{6-2}{4} = \frac{4}{4} = 1 \Rightarrow (4, 1) \end{cases}$$

پس برد تابع $\{1, 9\}$ می باشد و مجموع اعضای آن ۱۰ می باشد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۰)

۲. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به تعریف تابع سود، سود هولدینگ را محاسبه می کنیم:

$$\begin{aligned} P(x) &= R(x) - C(x) \\ \text{هزینه هولدینگ درآمد هولدینگ} \\ \Rightarrow P(x) &= R_A(x) + R_B(x) - (C_A(x) + C_B(x)) \\ \Rightarrow P(x) &= -3x^2 + 18x + (-2x^2 + 20x) - (8x + 6 + 10x + 8) \\ \Rightarrow P(x) &= -5x^2 + 20x - 14 \end{aligned}$$

حال چون تابع سود یک سهمی است، بنابراین به ازای طول رأس سهمی، تابع سود به بیشترین مقدار خود می رسد.

$$x_S = \frac{-b}{2a} \Rightarrow x_S = \frac{-(20)}{2(-5)} = \frac{-20}{-10} = 2$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۲)

۳. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به اینکه $(0, 2)$ و $(2, 0)$ روی خط قرار دارند، معادله آن برابر است با:

$$\frac{f(x)}{g(x)} = -x + 2 \text{ از طرفی } f(x) = x^2 - 4 \text{ است. پس } g(x) \text{ را}$$

به دست می آوریم:

$$\frac{x^2 - 4x}{g(x)} = -x + 2 \Rightarrow g(x) = \frac{x^2 - 4}{-x + 2} = \frac{(x-2)(x+2)}{-(x-2)} = -x - 2$$

حالا معادله $g(x) = x^2 - 5x$ را می نویسیم:

$$-x - 2 = x^2 - 5x \Rightarrow x^2 - 4x + 2 = 0 \xrightarrow{\Delta > 0} 2 \text{ جواب}$$

$$-x - 2 = x^2 - 5x \Rightarrow x^2 - 4x + 2 = 0 \xrightarrow{\Delta > 0} 2 \text{ جواب}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه تمرین صفحه ۵۳)

۴. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به تعریف اعمال روی توابع، در دامنه های مشترک می بایست اعمال روی توابع انجام پذیرد که هر گزینه را بررسی می کنیم: دو تابع g و h امکان جمع شدن ندارند.

$$1) D_{h-f} = \{0\} \Rightarrow h(x) - f(x) = 0 - [-] = 0$$

$$2) D_{h+g} = \emptyset$$

$$3) D_{f \times g} = \{1\} \Rightarrow f(x) \times g(x) = |1-1| \times [1] = 0$$

$$4) D_{\frac{g}{f}} = \{1\} - \{0 \leq x < 1\} = \{1\} \Rightarrow \frac{g(x)}{f(x)} = \frac{|1-1|}{[1]} = 0$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۲)

۵. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به تعریف جمع و تفریق و تقسیم دو تابع، دامنه هر کدام از توابع را به دست می آوریم:

$$1) D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\} \Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = \mathbb{R} - \{1\}$$

$$2) D_{\frac{g}{f}} = D_f \cap D_g - \{x \mid f(x) = 0\} \Rightarrow D_{\frac{g}{f}} = \mathbb{R} - \{-1\}$$

$$3) \begin{cases} f - g = x + 1 - (x - 1) = 2 \\ D_{f-g} = D_f \cap D_g = \mathbb{R} \end{cases} \Rightarrow D_{\frac{1}{f-g}} = \mathbb{R}$$

$$4) \begin{cases} f + g = x + 1 + (x - 1) = 2x \\ D_{f+g} = D_f \cap D_g = \mathbb{R} \end{cases} \Rightarrow D_{\frac{1}{f+g}} = \mathbb{R} - \{0\}$$

بنابراین تنها تابع $\frac{1}{f-g}$ دامنه اعداد حقیقی را دارد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۹)

۶. گزینه ۳ صحیح است.

برای به دست آوردن دامنه $g - f$ ، داریم:

$$\begin{cases} D_f = \{3, 4, 5, a\} \\ D_g = \{3, 4, -5\} \end{cases} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{3, 4\} = D_{g-f}$$

$$g - f = \{(3, a^2 - 2a), (4, b + 1)\}$$

دقت کنید که اگر $a = -5$ باشد، آن گاه در دامنه مشترک قرار می گیرد ولی $g - f$ همانی نخواهد بود.

با توجه به اینکه $g - f$ همانی است، داریم:

$$a^2 - 2a = 3 \Rightarrow a^2 - 2a - 3 = 0 \Rightarrow (a - 3)(a + 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 3 \times \\ a = -1 \checkmark \end{cases}$$

$$b + 1 = 4 \Rightarrow b = 3$$

$$\Rightarrow a + b = -1 + 3 = 2$$

دقت کنید به ازای $a = 3$ ، f تابع نمی باشد؛ زیرا دارای زوج مرتب های $(3, 3)$ و $(3, 4)$ می شود که قابل قبول نیست.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه های ۴۹ و ۵۰)

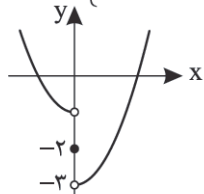
۷. گزینه ۴ صحیح است.

$$(f - g)(x) = f(x) - g(x) = \text{sign}(x) + 1$$

$$\Rightarrow g(x) = f(x) - \text{sign}(x) - 1$$

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases} \text{ با توجه به اینکه } x = 0 \text{، پس ضابطه } g(x) \text{ را در ۳ حالت می نویسیم:}$$

$$g(x) = \begin{cases} x^2 - 1 - 1 - 1 & x > 0 \\ x^2 - 1 - 0 - 1 & x = 0 \\ x^2 - 1 + 1 - 1 & x < 0 \end{cases} \Rightarrow g(x) = \begin{cases} x^2 - 3 & x > 0 \\ -2 & x = 0 \\ x^2 - 1 & x < 0 \end{cases}$$

پس گزینه ۴ صحیح می باشد.

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه تمرین صفحه ۵۲)

۸. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به اینکه $f + 2g$ تابعی ثابت است، می توانیم آن را به صورت $f(x) + 2g(x) = c$ بنویسیم ($c < 0$). از طرفی با توجه به اینکه $f - g$ همانی است، می توانیم آن را به صورت $f(x) - g(x) = x$ بنویسیم. پس با حل دستگاه می توانیم ضابطه های f و g را به دست آوریم.

$$\frac{a_1 r^{16}}{a_1 r^{19}} = \frac{1}{r^3} = \frac{1}{64} \quad \text{خواسته مسئله}$$

$$a = -6 \quad \text{دنباله هندسی} \rightarrow \frac{3}{r}, -6, 24 \Rightarrow r = -4$$

$$\frac{a_1 r^{16}}{a_1 r^{19}} = \frac{1}{r^3} = -\frac{1}{64} \quad \text{خواسته مسئله}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۳ صفحه ۱۳)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$\frac{S_6}{S_3} = 65 \Rightarrow \frac{a_1 \times \frac{1-r^6}{1-r}}{a_1 \times \frac{1-r^3}{1-r}} = 65 \Rightarrow \frac{1-r^6}{1-r^3} = 65$$

$$\frac{(1-r^3)(1+r^3)}{1-r^3} = 65 \Rightarrow 1+r^3 = 65 \quad \text{با کمک اتحاد مزدوج صورت را تجزیه می‌کنیم}$$

$$\Rightarrow r^3 = 64 \Rightarrow r = 4$$

$$\frac{a_{16}}{a_{12}} = \frac{a_1 r^{15}}{a_1 r^{11}} = r^4 = 4^4 = 256 \quad \text{خواسته مسئله}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، تمرین ۱۰ صفحه ۱۴)

۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{مساحت مثلث} = \frac{a \times b}{2} \\ \text{مساحت مربع} = x^2 \end{array} \right. \rightarrow \frac{a \times b}{2} = \frac{1}{2} x^2 \Rightarrow a \times b = x^2$$

بنابراین x واسطه هندسی بین a و b است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۷ صفحه ۱۴)

۱۵. گزینه ۲ صحیح است.

بیشترین کاهش ارزش کالا در سال اول رخ می‌دهد.

$$a_0 = 960, a_1, a_2 \quad \begin{array}{c} \downarrow \times r \\ \text{قیمت اولیه} \\ \downarrow \times r \\ \text{قیمت پس از یک سال} \\ \downarrow \times r \\ \text{قیمت پس از دو سال} \end{array}$$

$$960 - a_1 = 96 \Rightarrow a_1 = 864$$

$$\frac{864}{960} = \frac{9}{10} \quad \text{نرخ استهلاک}$$

$$a_2 = 864 \times \frac{9}{10} = 777.6$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه کار در کلاس صفحه ۷۷)

۱۶. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به قواعد توان داریم:

$$3^{16} \times 3^8 \times 3^4 \times \dots \times 3^{\frac{1}{32}} = 3^{16+8+4+\dots+\frac{1}{32}}$$

دنباله $\frac{1}{32}, \dots, 4, 8, 16$ یک دنباله هندسی با نسبت مشترک

$$r = \frac{1}{4} \quad \text{است؛ ضمناً جمله آخر را داریم } (a_n = \frac{1}{32}). \text{ لذا از فرمول}$$

$$S_n = \frac{a_1 - a_n \times r}{1-r} \quad \text{استفاده می‌کنیم. (البته از فرمول}$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \quad \text{هم می‌توانیم استفاده کنیم.)}$$

$$S_n = \frac{16 - \frac{1}{32} \times \frac{1}{4}}{1 - \frac{1}{4}} = \frac{16 - \frac{1}{64}}{\frac{3}{4}} = \frac{1023}{64} = \frac{1023 \times 3}{32} = \frac{1023}{32}$$

$$\begin{cases} f(x) + 2g(x) = c \\ f(x) - g(x) = x \end{cases} \Rightarrow 2g(x) = c - x \Rightarrow g(x) = \frac{c-x}{2}$$

$$\Rightarrow g(1) = \frac{c-1}{2}$$

$$f(x) = \frac{c-x}{2} + x = \frac{2x+c}{2} \Rightarrow f(1) = \frac{2+c}{2}$$

با توجه به اینکه $f(1) \times g(1) = 2$ است، داریم:

$$\left(\frac{2+c}{2}\right)\left(\frac{c-1}{2}\right) = 2 \Rightarrow c^2 + c - 2 = 18 \Rightarrow c^2 + c - 20 = 0$$

$$\Rightarrow (c+5)(c-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = -5 \checkmark \\ c = 4 \times \end{cases}$$

$$\text{پس } f(2) = \frac{2(2)-5}{2} = \frac{1}{2} \text{ و } f(x) = \frac{2x-5}{2} \text{ است.}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۰)

۹. گزینه ۳ صحیح است.

۱- در دنباله هندسی، هر جمله در عددی ثابت ضرب می‌شود تا جمله بعدی به دست آید. به این عدد ثابت، نسبت مشترک گفته می‌شود.

۲- جمله عمومی دنباله هندسی به صورت $a_n = a_1 \times r^{n-1}$ است.

۳- رابطه بازگشتی دنباله هندسی به صورت $a_{n+1} = r \times a_n$ یا

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = r \quad \text{می‌باشد.}$$

طبق درسنامه بالا، همه دنباله‌های ۱، ۲ و ۴ هندسی هستند ولی دنباله

$a_n = 2n + 2^n$ هندسی نیست؛ چون متغیر n در پایه هم مشاهده می‌شود و ضمناً بین جملات، علامت جمع وجود دارد. دقت کنید که در گزینه ۲ اشکالی ندارد که n را دو بار در توان‌ها مشاهده می‌کنیم.

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۱ صفحه ۱۴)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

۱- اگر a, b و c تشکیل یک دنباله هندسی دهند، رابطه $b^2 = ac$ بین آنها برقرار است و به عدد b واسطه هندسی بین a و c می‌گوییم.

۲- اگر a, b, c و d تشکیل دنباله هندسی دهند، رابطه $bc = ad$ بین آنها برقرار است.

۳- اگر a, b, c, d و e تشکیل دنباله هندسی دهند رابطه

$$c^2 = ac = bd \quad \text{بین آنها برقرار است.}$$

$$\frac{x-3}{a}, \frac{x-1}{b}, \frac{x+3}{c} \xrightarrow{b^2=ac} (x-1)^2 = (x-3)(x+3)$$

$$\Rightarrow x^2 - 2x + 1 = x^2 - 9 \Rightarrow -2x = -10 \Rightarrow x = 5$$

$$\xrightarrow{\text{جملات دنباله}} 2, 4, 8 \Rightarrow r = \frac{4}{2} = 2 \Rightarrow a_7 = a_1 \times r^6$$

$$= 2 \times 2^6 = 2^7 = 128$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۳ صفحه ۱۴)

۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{cases} a_1 + a_2 = 2 \\ a_3 + a_4 = 8 \end{cases} \xrightarrow{\text{جملات را با هم می‌کنیم}} \begin{cases} a_1 + a_1 r = 2 \\ a_1 r^2 + a_1 r^3 = 8 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{فاکتورگیری انجام می‌دهیم}} \begin{cases} a_1(1+r) = 2 \\ a_1 r^2(1+r) = 8 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{دو طرف را بر هم تقسیم می‌کنیم}} \frac{a_1 r^2(1+r)}{a_1(1+r)} = \frac{8}{2} \Rightarrow r^2 = 4$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۷۷)

۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

$$a^2 = \frac{3}{4} \times 24 \Rightarrow a^2 = 36 \Rightarrow a = \pm 6$$

$$a = 6 \xrightarrow{\text{دنباله هندسی}} \frac{3}{4}, 6, 24 \Rightarrow r = 4$$

علوم و فنون ادبی

بنابراین:

$$9^A = 3^{\frac{1023}{32}} \Rightarrow 3^{2A} = 3^{\frac{1023}{32}} \Rightarrow 2A = \frac{1023}{32} \Rightarrow A = \frac{1023}{64}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۸۱)

۱۷. گزینه ۳ صحیح است.

$$3 \times 4 = 12 \text{ cm} \quad (\text{اندازه یک ضلع}) = 3 \times 4 = 12 \text{ cm}$$

$$3 \times 2 = 6 \text{ cm} \quad (\text{اندازه یک ضلع}) = 3 \times 2 = 6 \text{ cm}$$

$$3 \times 1 = 3 \text{ cm} \quad (\text{اندازه یک ضلع}) = 3 \times 1 = 3 \text{ cm}$$

$$r = \frac{6}{12} = \frac{1}{2} \rightarrow \text{دنباله‌ای هندسی است} \rightarrow 12, 6, 3, \dots \rightarrow \text{دنباله محیط‌ها}$$

$$a_7 = a_1 \times r^6 = 12 \times \left(\frac{1}{2}\right)^6 = 12 \times \frac{1}{64} = \frac{3}{16}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۱۲ صفحه ۸۶)

۱۸. گزینه ۲ صحیح است.

نکات مهم:

۱- اگر $0 < x < 1$ باشد، هر چقدر توان x بزرگ‌تر باشد، حاصل، کوچک‌تر می‌شود. مثلاً با فرض $0 < x < 1$ عدد x^2 از x^3 کوچک‌تر است.

۲- اگر $x > 1$ باشد، هر چقدر توان x بزرگ‌تر باشد، حاصل، بزرگ‌تر می‌شود. مثلاً با فرض $x > 1$ عدد x^3 از x^2 بزرگ‌تر است.

چون $0 < x < 1$ است، پس از بین اعداد گزینه‌ها عددی بزرگ‌تر است که توان آن، کوچک‌تر از بقیه توان‌ها باشد:

$$\sqrt{x} = x^{\frac{1}{2}}, \sqrt[5]{x} = x^{\frac{1}{5}}$$

در بین توان‌ها عدد $\frac{1}{5}$ از بقیه کوچک‌تر است؛ پس $x^{\frac{1}{5}}$ از بقیه اعداد بزرگ‌تر است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

$$(m^{\frac{2}{3}} \cdot n^{\frac{1}{3}})^2 (m^2 n^3)^{\frac{1}{2}} = (m^{\frac{2}{3}})^2 \cdot (n^{\frac{1}{3}})^2 \cdot (m^2)^{\frac{1}{2}} \cdot (n^3)^{\frac{1}{2}}$$

$$m^{\frac{4}{3}} \cdot n^{\frac{2}{3}} \cdot m^1 \cdot n^{\frac{3}{2}} = m^{\frac{10}{3}} \cdot n^{\frac{7}{2}} \Rightarrow a = b = \frac{5}{6}$$

$$a^2 b + 1 = \left(\frac{5}{6}\right)^2 \times \frac{5}{6} + 1 = \frac{25}{36} \times \frac{5}{6} + 1 = \frac{125}{216} + 1 = \frac{133}{216}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، تمرین ۲ صفحه ۹۳)

۲۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{x^5 \times \sqrt[6]{7^3} \times \sqrt[3]{14^9}}{\sqrt[4]{7^6} \times \left(\frac{7}{4}\right)^{-2}} = 10^5$$

$$\frac{x^5 \times 7^{\frac{1}{2}} \times 14^3}{7^{\frac{3}{2}} \times \frac{7^{-2}}{4^{-2}}} = 2^5 \times 5^5 \Rightarrow \frac{x^5 \times 7^{\frac{1}{2}} \times 7^3 \times 2^3}{7^{\frac{3}{2}} \times 2^{-2} \times 7^2} = 2^5 \times 5^5$$

$$\Rightarrow \frac{x^5 \times 7^{\frac{3}{2}} \times 2^3}{7^{\frac{3}{2}} \times 2^{-2}} = 2^5 \times 5^5 \Rightarrow x^5 \times 2^3 \times 2^2 = 2^5 \times 5^5$$

$$\Rightarrow x^5 \times 2^5 = 2^5 \times 5^5 \Rightarrow x = 5$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۳ صفحه ۹۴)

۲۱. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) شاعران دوره انقلاب از مفاهیم انتزاعی در شعر بهره برده‌اند.

(د) این موضوع مربوط به غزل‌های حماسی است.

(ه) مدح و ذم و هجو در شعر این دوره بسیار کم است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۲. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۲) از پروین اعتصامی به بی‌لیاقتی شاهان اشاره دارد که مفهومی سیاسی است و متناسب با فضای شعر معاصر

(۳) از ادیب‌الممالک فراهانی است و خطاب به محمدعلی شاه.

(۴) از عارف قزوینی در مقام شهید و آزادی سروده شده که می‌تواند از اشعار این دوره محسوب شود.

اما در گزینه ۱ معشوقی با مقامی آسمانی می‌بینیم که در شعر این دوره متعارف نیست.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۷)

۲۳. گزینه ۴ صحیح است.

استفاده از نماد در این شعر (شب - نیلوفر - تالاب - خوابو ...) آشکار است. همچنین از آرایه ادبی به تعادل و بدون اغراق استفاده شده است. خیال‌انگیز بودن تصویر این ابیات از دیگر ویژگی‌های مشهود است. پس موارد (الف)، (ج) و (د) درست است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۹)

۲۴. گزینه ۳ صحیح است.

موارد (ج) و (و) درست نیست.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

توجه: نظر به اهمیت کسب مهارت در سوالات ترکیبی آرایه ادبی و لزوم تکرار و تمرین روی آرایه‌های ادبی آزمون‌های گذشته، سوالات این موضوع در آزمون‌ها به صورت تجمعی، و از مجموع مفاهیم بررسی شده از آزمون اول تا آزمون حاضر طرح می‌شود. لطفاً این روال در ادامه آزمون‌ها نیز حفظ خواهد شد.

۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی ابیات:

(الف) «دست شستن» کنایه از صرف نظر کردن است.

(ب) «سوختن خرمن» کنایه از بر باد رفتن همه چیز است.

(ج) کنایه‌ای ندارد.

(د) «سر به آسمان ساییدن» کنایه از بلندی قد است.

(ه) «پا در گل بودن» کنایه از بیچارگی است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۶)

۲۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) هر دو را دارد. «دل مرده بودن» کنایه از بی‌ذوق بودن است. سینه را مانند تابوت دانستن هم تشبیه است.

(۲) عبارت «سر باختن» کنایه‌ای دارد به مردن. تشبیه هم در مصرع اول با ادات «چون» مشخص است.

(۳) هر دو را دارد. در مجموع تشبیه مرجع معشوق به آفتاب در بیت وجود دارد. «برقع فرهشتن» کنایه از پنهان کردن و «نقاب از رخ برافکندن» کنایه از ظاهر شدن است.

(۴) تشبیه‌ای ندارد. گرچه «وا داشتن» کنایه از بازداشتن و متوقف کردن می‌تواند حساب شود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۲۸ و ۹۶)

۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

بیت آرایه حسن تعلیل (دلیل دروغین) ندارد، گزینه‌های ۳ و ۴ حذف می‌شوند.

۳۲. گزینه ۴ صحیح است.

تشبیه: همچو ماه مصر و چاه وطن اضافه تشبیهی است / جان عزیز می تواند فرمانروا باشد: تشخیص است و استعاره مکنیه است. / جناس: چاه و ماه / واژه های عزیز، مصر، چاه: تناسب دارند. عزیز در اینجا یعنی دوست داشتنی اما به معنی لقب یوسف غلط است که با ماه مصر تناسب دارد. بیت تضاد ندارد. گزینه های ۱ و ۲ حذف می شوند. واژه های دو مصراع دوبه دو با هم سجع متوازی و متوازن نیستند و موازنه ندارد. گزینه ۳ حذف می شود.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۸)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۲۸ و ۷۲)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۹)

۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

آفتاب عشق: اضافه تشبیهی است. / آفتاب سایه کرد: تناقض است. (آفتاب که سایه ندارد). / مصراع اول و دوم کنایه است. / صامت (س - ر) واج آرایی اند.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۲۸)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۶۰ و ۸۹)

۳۴. گزینه ۴ صحیح است.

ایهام تناسب دارد. مدام دو معنا دارد: ۱- همیشه (به کار می رود)، ۲- شراب و می (به کار نمی رود) ولی با کلمات (می، مست، باده، ریختن، خمار و سردرد) تناسب می سازد.

ولی تشخیص ندارد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) شمع حیات اضافه تشبیهی است. / یک دم: ایهام است (۱- یک لحظه و ۲- دم و بازدم و هر دو معنا به کار می رود).

(۲) تضاد (شهریار و گدا). اینکه آن خواجه گفت در شعر شهریار واژه های «آن خواجه، این خواجه، خواجه شیراز و لسان الغیب» منظورشان حافظ است که مصراع دوم تضمینی از شعر حافظ است.

(۳) کیمیای کفر و دین دو تا اضافه تشبیهی است و زلف و رخ با کفر و دین ارتباط ظاهری دارد که لف و نشر مرتب می سازد.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۱)

۳۵. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی وزن گزینه ها:

(۱) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

(۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

اما وزن گزینه ۳ «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن»

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۶۴)

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی وزن ابیات:

(الف) فاعلاتن مفاعیلن فعلن (ناهمسان)

ب و ج «مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعلون» یا «مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل». در این حالت بهتر است وزن بیت را همسان بگیریم.

(د) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن (همسان)

(ه) مفعول مفاعلاتن مفعول فاعلاتن (همسان دولختی)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۶۵)

۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی وزن گزینه ها:

(۱) فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن

(۲) فاعلاتن فع فاعلاتن فع

(۴) فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن

اما وزن گزینه ۳ «فاعلن فاعلن فاعلن فعلن» دقت کنید که این بیت همسان تکلختی است

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۹)

واژه «تاب» هر دو معنایش (پیچ و تاب زلف - تاب و توان) به کار نمی رود، ایهام ندارد گزینه های ۱ و ۳ به تبع آن حذف می شوند. پس گزینه ۲ جواب است.

در گزینه ۱ آن کمند استعاره مصرحه از «زلف» است / چو تاب طره و مو تشبیه است / طره مجاز از زلف و چین مجاز از مردم چین است / چین در مصراع دوم با واژه های «تاب، طره، کمند» تناسب می سازد. معنای کشور چین به کار می رود و پیچ و تاب زلف به کار نمی رود پس ایهام تناسب است. / صامت «ر» واج آرای می سازد، اغراق و جناس تام هم دارد.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۲۹، ۵۲ و ۷۲)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۰)

۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی ابیات:

بیت اول: اغراق است در باریکی کمر یار، پای اندیشه و عقل می لغزد تشخیص و استعاره است و کنایه دارد. مصراع دوم ولی تشبیه ندارد. (گزینه ۴ نادرست است).

بیت دوم: دشت شوق (اضافه تشبیهی است)، آبله و تاول پا، کفش و محافظ پا باشد: تناقض است / راه و را: جناس است.

بیت سوم: واژه های محتاج و اغنیا (ثروتمند)، جو و دریا: تضاداند. / چشم بر دست اغنیا داشتن: کنایه از انتظار کمک داشتن است. / صامت (م و د) و مصوت (آ) واج آرای می سازد، تضاد، تناقض نمی سازد. (گزینه ۴ حذف می شود).

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۲۹)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۵۹ و ۶۰)

۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

واژه «بو» در دو معنای «عطر و آرزو» به کار نمی رود، فقط در معنای «عطر و بو» است!

بررسی سایر گزینه ها:

(۲) وفا به دانه و اندوه به محصول تشبیه شده است که قرینه کشتن و درو کردن آمده است. استعاره مکنیه است. / مشبه آمده است (وفا - اندوه) و مشبه به نیامده است.

(۳) تلمیح دارد به حدیث «دنیا مزرعه آخرت است» البته تشبیه هم دارد (مزرع فلک و داس مه نو) و مراعات نظیر هم دارد (مزرع - سبز - داس - کشته - درو) و کشته استعاره از اعمال است.

(۴) جدایی مثل برق سوزان است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۹)

۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

دل غنچه: اضافه استعاری، تشخیص و استعاره مکنیه است. «دقیقه ضمیر و باطن» را به «زر و طلا» تشبیه کرده است / واژه های «بر و زر» جناس اند.

بیت تضاد ندارد. گزینه های ۱ و ۲ حذف می شوند. / واژه ایهامی ندارد پس ایهام تناسب هم ندارد و گزینه ۴ حذف می شود.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۸)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۲۸ و ۷۳)

۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی ابیات:

(ه) استعاره: آفتاب استعاره از چهره شمس تبریزی

(ب) کنایه: سنگدل بودن کنایه از نامهربان بودن

(الف) جناس ناقص: روم و روس

(ج) تضاد: باد - چراغ (باد باعث خاموشی چراغ می شود).

(د) ایهام تناسب: واژه های بلبل و باز مراعات نظیر و تناسب اند. «باز» دو معنا دارد: ۱- در معنای دوباره به کار می رود. ۲- در معنای باز شکاری یا بلبل تناسب می سازد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۹)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۷۳ و ۹۵)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۰)

۴۸. گزینه ۳ صحیح است.

مفهوم مشترک ابیات (ج) و (ه) این است که اراده‌ای فولادین می‌خواهد که ترک تعلقات دنیا کنی و هر کسی نمی‌تواند وابستگی‌های دنیا را رها کند.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۹۶)

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

در ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ شاعر بیان می‌کند که چگونه به معشوق وفادار است. حتی اگر در این راه جان بدهد اما در گزینه ۲ به دل نصیحت می‌کند که عشق را رها کن.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۰)

۵۰. گزینه ۳ صحیح است.

در بیت ۳ بی‌توجهی معشوق نسبت به عاشق توصیف شده است. عاشق هر چه تلاش می‌کند معشوق به او توجهی ندارد.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۶۹)

جامعه‌شناسی

۵۱. گزینه ۱ صحیح است.

الف) تعارف به معنای شناخت متقابل است.
ب) رشد و شکوفایی جهان اسلام به دلیل پیروی از الگوی تعارف و احترام اقوام مختلف در جهان اسلام برای یکدیگر بود.
ج) الگوی مطلوب قرآنی، تکثر و تنوع زبانی و نژادی و قومی را، مانع وحدت و همدلی نمی‌داند.
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۵۲. گزینه ۴ صحیح است.

مدل همانندسازی:
۱- همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند.
۲- همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آنها در پیش گرفتند.
مدل تکثرگرایی:
۱- در دوره پسامدرن، مدل سیاست‌گذاری تکثرگرا، جایگزین مدل همانندسازی شد.
۲- در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.
۳- در این الگو، همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود، که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد.
بررسی عبارت‌ها:
الف و ب) لغو سیستم‌های خاص آموزشی (مثل سیستم‌های آموزشی برای اقلیت‌های دینی یا اقلیت‌های زبانی) و همچنین اعمال سلطه برای پذیرش برتری استعمارگران، همگی نمونه‌هایی از سیاست‌های همانندسازی و در جهت یکسان‌سازی هویت‌هاست.
ج) حمایت از اقلیت‌های زبانی، نشانه پذیرش تکثرگرایی و در راستای حفظ یا حتی تشدید تفاوت‌های موجود میان افراد یک جامعه است.
د) مطابق با مدل سیاست‌گذاری تعارف هویت‌ها، حکومت‌ها می‌توانند با زمینه‌سازی برای شناخت مردم از یکدیگر در سطح محلی، ملی و منطقه‌ای، بسیاری از مشکلات را حل کنند و امکان همدلی مردم با یکدیگر را فراهم آورند. به رسمیت شناختن حقوق و آزادی‌های اقلیت‌های دینی و قومی در قانون جمهوری اسلامی ایران، در راستای این سیاست است.
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۸۴ تا ۸۷)

۵۳. گزینه ۳ صحیح است.

الف) طرفداران قشربندی اجتماعی یعنی مدل لیبرالی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند اما آنها این واقعیت را نادیده می‌گیرند که نابرابری‌های اجتماعی همیشه نتیجه نابرابری‌های طبیعی نیستند.
ب) در رویکرد عادلانه مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.
ج) در رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی (مدل کمونیستی) عدالت اقتصادی اهمیت دارد و معتقدند که با توزیع برابر ثروت عدالت برقرار خواهد شد.
د) در رویکرد مخالفان قشربندی (مدل کمونیستی) نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۳۸. گزینه ۱ صحیح است.

وزن سه گزینه دیگر «مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلاتن» است که همسان دولختی است اما وزن گزینه ۱، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است که همسان تک‌لختی است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۱۹)

۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

وزن گزینه ۱ «مفاعیل مفاعیل ...» است.
وزن گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۰۵)

۴۰. گزینه ۱ صحیح است.

وزن صحیح این است: «فاعلاتن فعلن فاعلاتن فعلن» نه «فعلن».
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۰۵)

۴۱. گزینه ۱ صحیح است.

وزن سایر گزینه‌ها: «مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فعلن» است اما وزن گزینه ۱ «مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فعلن» است.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۰۵)

۴۲. گزینه ۱ صحیح است.

وزن این گزینه «فاعلاتن مفاعیل فعلن» است اما وزن سایر گزینه‌ها «فاعلاتن مفاعیل فعلن» است.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۰۵)

۴۳. گزینه ۲ صحیح است.

وزن هر دو مصراع رباعی سؤال این است «مفعول مفاعیل مفاعیلن فع». در گزینه ۲ وزن مصراع این است «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) مدام ایهام دارد: ۱- شراب ۲- همیشه / تشبیه: آینه وجود (اضافه تشبیهی). تناسب هم در بیت آشکار است.
۳) کاملاً مانند مصراع سؤال است.
۴) هر دو بیت می‌گویند حقیقت هستی انسان است و خدا در انسان متجلی است.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۴۹)

۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی ابیات:
الف) گلایه شاعر از احوال خود در وطن و غربت است که به هیچ‌کدام از موارد صورت سؤال اشاره ندارد.
ب) شکایت شاعر از اوضاع نابسامان وطن است و حاکمان را به دیو تشبیه کرده که نماد ظلم است.
ج) ناپایداری دنیا است. می‌گوید نباید فریب ظاهر پرزرق و برق دنیا بخوریم، زیرا فریبی در پی آن است.
د) وطن‌پرستی یا همان حب وطن است.
ه) این است که زندگی بی‌عشق با مرگ تفاوتی ندارد.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۴۴)

۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

در بیت مبدأ و ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به مفهوم ناپایداری دنیا اشاره شده است.
اما در گزینه ۲ به معاد و زنده شدن دوباره انسان اشاره شده است.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۹۶)

۴۶. گزینه ۲ صحیح است.

در بیت اول شاعر بی‌قرار معشوق است و وفادار و بیان می‌کند که هیچ‌گاه او را ترک نخواهد کرد. همین مفهوم وفاداری در بیت سوم و چهارم نیز دیده می‌شود اما در بیت دوم عاشق بر جور رقیب صبر می‌کند تا به وصال برسد.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۱۰۴)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

در بیت چهارم شاعر می‌گوید جهان را ترک کن و ترک هر نوع وابستگی کن تا به وصال برسی و در عبارت سؤال نیز آمده است که دل از خاک برداشتن دشوار است باید برای رسیدن به حق و حقیقت وابستگی‌ها را رها کرد.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۹۹)

۵۴. گزینه ۳ صحیح است.

دولت‌ها در این کشورها برای تعیین هویت ملی و چگونگی توزیع مزایا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و گروه‌های مختلف و همچنین پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای آنها، ناگزیر از سیاست‌گذاری هویتی بودند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۸۳)

۵۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست، از نظر فارابی جامعه‌ای که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد، مدینه ضالّه نام دارد. از دیدگاه او، مدینه فاسقه در نتیجه انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود می‌آید. - درست
(۲) درست - نادرست، روش ابن‌خلدون در علوم اجتماعی مشابه روشی است که چهارصد سال بعد، کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت.

(۳) درست - درست

(۴) نادرست، فارابی واقعیات اجتماعی را با روش تبیینی بررسی و تغییر و تحولات آنها را مطالعه می‌کند. - نادرست، مربوط به ابوریحان بیرونی است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

عقل معانی مختلف و کاربردهای متفاوتی دارد و برای هر کدام از این معانی و کاربردها اصطلاحات ویژه‌ای وجود دارد. گاهی عقل را در یک معنای عام به کار می‌برند که هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند. در این معنا می‌توان از انواع عقل سخن گفت از جمله موارد زیر:

عقل ابزاری (تجربی): دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی (محسوس) از این عقل استفاده می‌کنند و همواره به آزمون‌های حسی و روش‌های تجربی پایبندند. اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی و... به کمک این عقل درک می‌شوند. جامعه‌شناسی تبیینی از عقل ابزاری برای پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌کند.

عقل تفسیری: برای فهم و تفسیر پدیده‌های معنادار مانند کنش انسان‌ها، گفتار و متن به کار می‌رود. برای مثال معنای برخاستن یک فرد در جمع با کمک این عقل فهمیده می‌شود. جامعه‌شناسی تفسیری برای فهم دیگران و ارتباط با آنان یا معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی از این عقل مدد می‌گیرد.

عقل انتقادی: عقلی است که برای ارزیابی و داوری درباره مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می‌رود؛ مثلاً وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می‌کند. جامعه‌شناسی تفسیری به توصیف ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بسنده می‌کند، ولی جامعه‌شناسی انتقادی از عقل ابزاری و عقل تفسیری عبور می‌کند و به دنبال عقلانیت دیگری می‌گردد که ظرفیت و توان داوری ارزشی و انتقادی داشته باشد و این ظرفیت و توان را در عقل انتقادی جست‌وجو می‌کند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۵۷. گزینه ۲ صحیح است.

قرآن کریم انسان‌ها را به مشاهده آثار و رفتار جوامع مختلف و تعقل درباره آنها تشویق کرده است. بنابراین قرآن هم حس و تجربه را از ابزارهای علم اجتماعی می‌داند و هم از عقل و وحی به عنوان دو ابزار علمی دیگر یاد می‌کند و از همگان می‌خواهد که از این ابزارها برای علم‌آموزی و شناخت حقایق و وقایع اجتماعی و تاریخی استفاده کنند. در عین حال کسانی را که شناخت علمی را به شناخت حسی و تجربی محدود می‌کنند، مورد نکوهش قرار می‌دهد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۵۸. گزینه ۳ صحیح است.

- بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو، هویت اقتصادی دارند.
- بحران اقتصادی سال‌های اخیر در اروپا و آمریکا از سال ۲۰۰۸ شروع شده است.
- نخستین بحران اقتصادی در انگلستان به وجود آمد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۹۲)

۵۹. گزینه ۲ صحیح است.

- در نگاه اساطیری، طبیعت از ابعاد نیروهای ماورائی برخوردار است.
- در نگاه توحیدی همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند.
- در نگاه فرهنگ مدرن، انسان اجازه هرگونه تصرف در طبیعت را دارد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۹۵)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

- در فرهنگ مدرن، سکولاریسم به صورت آشکار مطرح شد.
- در فرهنگ قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد.
- چالش‌های جهانی، به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند و اغلب پایان نمی‌یابند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۶۱. گزینه ۳ صحیح است.

- اصالت بخشیدن به انسان دنیوی منجر به مرگ آرمان‌ها و امیدها می‌شود.
- در فرهنگ غرب گرایش به دین و معنویت از سر گرفته شد و حتی برای پاسخ دادن به نیاز فطری آدمی به معنویت، منجر به دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ می‌شود.

- گریز و روی‌گردانی از سکولاریسم در جوامع غربی منجر به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی می‌شود.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۶۲. گزینه ۳ صحیح است.

- با حذف مالکیت خصوصی انگیزه رقابت از بین می‌رود ← رویکرد کمونیستی

- رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند ← رویکرد لیبرالی

- مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود ← رویکرد عدالت اجتماعی

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

۶۳. گزینه ۴ صحیح است.

- فقاقت به معنای شناخت عمیق احکام الهی و پیروی از آنهاست.
- قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت، قدرت آنها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود.

- حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری به دنبال داشت.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۸، ۱۱۱ و ۱۱۲)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

اختلاف در ملیت ← تفاوت اسمی

اختلاف طبقاتی ← نابرابری اجتماعی

اختلاف سنی ← نابرابری طبیعی

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۷۰)

۶۵. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارات نادرست:

عبارت اول: منورالفکران غرب‌گرا توانستند از موفقیت حرکت‌ها و جنبش‌هایی که توسط بیدارگران در حال شکل‌گیری بوده جلوگیری کنند.
عبارت دوم: جهان غرب ابتدا با سطحی‌ترین پایه‌های هویتی خود با سایر جهان‌های اجتماعی از جمله جهان اسلام مواجه شد.

عبارت سوم: بیدارگران نخستین، خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۱ و ۱۱۲)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۳ صحیح است.

الف) تصمیم‌گیری برای شغل از درجه اهمیت بالایی برخوردار است و همچنین به علت تنوع گسترده و محدود نبودن اولویت‌ها، این تصمیم‌گیری از نوع مهم و پیچیده محسوب می‌شود.

د) درست، شناسایی موقعیت‌های پرخطر یکی از پیشنهادهای مهم برای تصمیم‌گیری بهتر است که با افزایش مهارت تصمیم‌گیری، نقشی پیشگیرانه در کاهش آسیب‌های فردی و اجتماعی دارد.
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

۷۱. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نادرست، شدت رفتار ملاک تشخیص نوع انگیزه نیست. ممکن است فردی با انگیزه بیرونی، رفتار بسیار شدیدی نشان دهد، مثلاً با قول دریافت جایزه‌ای بزرگ به شدت درس بخواند.

(ب) درست، در انگیزه بیرونی، منبع لذت و پاداش خارج از فعالیت قرار دارد. (ج) نادرست، در انگیزه درونی، فعالیت با نیازهای فطری و علایق فرد هم‌خوانی دارد؛ بنابراین مستقل از نیازهای فطری نیست.

(د) درست، رفتارهایی که بر پایه انگیزه بیرونی شکل گرفته‌اند، با حذف پاداش ممکن است تداوم خود را از دست بدهند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

۷۲. گزینه ۴ صحیح است.

– نازنین معتقد بود درس نخواندنش در این هفته، استثنا بوده بنابراین اسناد او ناپایدار است و شکست را به خوب درس نخواندن خود که عاملی درونی حساب می‌شود، اسناد می‌دهد که کاملاً تحت کنترل خودش است. او بهترین انگیزه را برای ارتقا و جبران در اختیارش می‌گذارد.

– سبک اسناد مریم پایدار است چون ضعیف بودن در درس را ذاتی می‌داند که موضوعی غیرقابل کنترل است.

– معصومه شکست را به دشواری آزمون نسبت می‌دهد که یعنی اسناد به عاملی بیرونی و غیرقابل کنترل؛ این سبک اسناد موجب انگیزه تحصیلی نمی‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۷۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست، نظام باورهای همه افراد به وسیله ارکانی همچون خانواده، مدرسه، اجتماع و درنهایت به وسیله خود فرد ساخته می‌شود.

(۲) نادرست، باورها هم موتور محرکه فرد و هم موتور محرکه جامعه برای دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی است. در رابطه با عامل اراده کتاب درسی اشاره‌ای به اثرگذاری آن در رابطه با جامعه ندارد.

(۳) درست، باور عبارت است از اعتقاد راسخ به بودن یا نبودن چیزی یا انجام‌پذیر بودن یا انجام‌ناپذیر بودن کاری. به همین خاطر است که در نظام باورهای هر فرد علاوه بر وجود یا امکان وجود هر پدیده، غیاب یا امکان غیاب پدیده‌ها نیز وجود دارد.

(۴) نادرست، عدم حمایت اجتماعی و تحقیر دیگران هر دو از عوامل بیرونی شکل‌گیری باورهای غلط و نادرست هستند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۶۵ و ۱۶۶)

۷۴. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست، همه افراد، تقریباً در رابطه با تمام موضوعات، همواره نکات مثبت و منفی متعددی را در ذهن دارند. مثلاً ممکن است فردی از طراحی و صفحه‌آرایی نشی آموزشی خوشش نیاید اما از نظر محتوایی آن را تأیید کند.

(۲) نادرست، افراد در مواجهه با ناهماهنگی شناختی ممکن است شناخت خود یا رفتارشان را تغییر دهند. منحصر کردن واکنش افراد در ناهماهنگی شناختی به تغییر رفتار نادرست است.

(۳) درست، ناهماهنگی شناختی در دو صورت پدید می‌آید، نخست آن‌که فرد دو باور متضاد داشته باشد که در آن با حالت «شناخت – شناخت» روبه‌رویم و حالت دوم آن‌که فرد رفتاری متضاد با شناختش داشته باشد که در آن صورت با حالت «شناخت – رفتار» روبه‌رویم.

(۴) نادرست، ممکن است باور ما در رابطه با موضوع (الف) با باور ما در رابطه با موضوع (ب) متفاوت باشد که این مسئله موجب ناهماهنگی شناختی نیست. در ناهماهنگی شناختی فرد دو باور متضاد در رابطه با موضوعی واحد دارد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۶۹ و ۱۷۲)

(ب) با وجود تعداد زیاد اولویت‌ها و گزینه‌های موجود برای انتخاب رمان، این تصمیم‌گیری پیامدهای بلندمدتی به همراه ندارد و لازمه آن در نظر گرفتن مؤلفه‌های متعدد نیست. به همین خاطر، این تصمیم‌گیری از نوع ساده و معمولی به حساب می‌آید.

(ج) انتخاب دانشگاه که با آینده فرد ارتباط مستقیمی دارد، به همین خاطر از نوع مهم تلقی شده و به علت گستره زیاد گزینه‌ها به مؤلفه‌های متعددی که می‌بایست به آنها توجه شود، از نوع مهم پیچیده است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۰)

۶۷. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا «روشن کردن آمادگی برای پذیرش فرزندخوانده» به معنای تعریف و شناسایی تصمیم موردنظر است که دقیقاً با مرحله اول تصمیم‌گیری تطابق دارد.

«بررسی شرایط قانونی و مسئولیت‌ها» ناظر بر بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت است و نشان می‌دهد آنها در حال شناخت ویژگی‌های تصمیم هستند؛ بنابراین به مرحله سوم مربوط می‌شود.

«سنجش پیامدهای احتمالی برای زندگی خانوادگی و اثرات آن بر زندگی» به معنای ارزیابی پیامدهای انتخاب بوده و معادل مرحله چهارم تصمیم‌گیری است.

توجه داشته باشید که ارزیابی پیامدها پیش از اجرای تصمیم مربوط به مرحله ۴ام و پس از اجرای تصمیم مربوط به مرحله ۷ام است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۴۸)

۶۸. گزینه ۲ صحیح است.

در این موقعیت، سرپرست قبل از جلسه براساس داده‌ها و گزارش‌ها به تصمیمی منطقی رسیده است، اما در فضای هیجانی جلسه و تحت تأثیر انتقادهای تند همکاران، بدون بررسی مجدد اطلاعات، تصمیم خود را تغییر می‌دهد.

این تغییر ناگهانی تصمیم نه به دلیل بی‌اعتمادی به خود و نه به دلیل انتخاب گزینشی اطلاعات، بلکه ناشی از ناتوانی در مهار واکنش‌های هیجانی است که در موقعیت دیگران در او به وجود آورده‌اند. واکنش‌های هیجانی به دلیل گذرا بودن، نمی‌توانند مبنای تصمیم‌گیری صحیح باشند و اگر فرد نتواند هیجان‌های خود را کنترل کند، تصمیم‌گیری او دچار خطا می‌شود.

بنابراین مانع اصلی در این تصمیم‌گیری، واکنش احساسی آنی و مهار نکردن هیجان‌ها بوده است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

۶۹. گزینه ۱ صحیح است.

– احساسات، به دلیل زودگذر بودن، نمی‌تواند زیربنای تصمیم‌گیری باشد. – در سبک تکانشی، فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد. در میان نوجوانان این گونه سبک تصمیم‌گیری، زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

– فردی که دارای سبک اجتنابی تصمیم‌گیری است، «دست دست می‌کند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازد». افرادی که دارای این سبک تصمیم‌گیری هستند، بر این باورند که همه چیز خودبه‌خود درست می‌شود؛ در نتیجه، زمان را از دست می‌دهند و مشکل آنها بیشتر می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۶)

۷۰. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) درست، پیش از هر اقدام، باید تصمیم موردنظر به طور دقیق تعریف شود و هرچه این تعریف شفاف‌تر باشد، مراحل بعدی تصمیم‌گیری نیز روشن‌تر خواهد بود.

(ب) نادرست، در تصمیم‌های مهم، استفاده از سبک منطقی اهمیت بیشتری دارد و کنار گذاشتن آن می‌تواند تصمیم‌گیری را خطرآفرین و آسیب‌زا کند.

(ج) نادرست، در تصمیم‌های پیچیده، بررسی همزمان همه گزینه‌ها نه تنها ضروری نیست، بلکه دشوار و ناکارآمد است و به همین دلیل، روش «حذف تدریجی گزینه‌ها» پیشنهاد می‌شود که با کمک آن تعداد گزینه‌ها محدودتر می‌شود.

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

ردیف	موارد	۱	۲	۳	۴	۵
۱	من سلسله مراتب انگیزه‌ها در زندگی را می‌دانم و مهم‌ترین آنها برای خودم را می‌شناسم.					
۲	من دارای انگیزه درونی هستم.					
۳	من انتظارات و معیارهای بالایی برای موفقیت دارم.					
۴	زندگی من پر از لحظه‌ای هیجان‌انگیز است.					
۵	افرادی را می‌شناسم که انگیزه مرا در زندگی زیاد کرده‌اند، نوع اقدام آنان در این مورد را هم می‌دانم.					
۶	من زمینه‌هایی که نیاز به فعالیت دارند را می‌شناسم.					
۷	من کمال طلب هستم، نه اجراکننده بی‌اختیار دستورالعمل‌ها.					
۸	من یادگیری و موفقیت را به خاطر خود آنها دوست دارم، نه اینکه بخواهم از این راه نقص‌ها و شکست‌های خودم را پنهان نگه دارم.					
۹	کارایی من، در مجموع، خوب است.					
۱۰	من به توانا بودن خودم در کلاس اعتماد دارم و آن را به خوبی به کار می‌گیرم.					
۱۱	به طور منظم هدف‌هایی را برای خودم در نظر می‌گیرم؛ برای رسیدن به آنها تلاش می‌کنم و گام به گام پیش می‌روم.					
۱۲	دارای هدف‌های اختصاصی در دسترس و تلاش‌برانگیز هستم.					
۱۳	از وقت خودم به خوبی استفاده می‌کنم و مطابق برنامه هفتگی عمل می‌نمایم.					
۱۴	از اشتباهات خودم چیزهایی یاد می‌گیرم تا بتوانم به موفقیت‌های آینده برسم.					
۱۵	نمی‌گذارم نگرانی‌ها و مسائل عاطفی دیگر بر من غلبه کنند و انگیزه‌ام را از بین ببرند.					
۱۶	با روابط خوبی که با دوستان و همکاران دارم، از آنان برای حفظ انگیزه‌ام کمک می‌گیرم.					

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۸۰ و ۱۸۱)

زبان عربی

۷۶. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: إِنْ الله: بدون شک خداوند / لَا يَغَيِّرُ ما: چیزی را تغییر نمی‌دهد / بقوم: در قومی / حَتَّى يُغَيِّرُوا ما بأنفسهم: تا آنها چیزی را که در خودشان است، تغییر دهند

خطاهای سایر گزینه‌ها:
(۲) آنان خودشان را دگرگون نکنند («ما: چیزی که» ترجمه نشده است! ضمناً «حَتَّى يُغَيِّرُوا» مثبت است نه منفی!)

(۳) قومی را («بقوم» در این آیه یعنی «در قومی»! حرف «ب» ترجمه نشده و اشتباه است!) - تا آنان خودشان را تغییر دهند («ما: چیزی که» ترجمه نشده است!)

(۴) دگرگون نخواهد ساخت («لَا يَغَيِّرُ» فعل مضارع است نه مستقبل!) - تا اینکه خودشان تغییر کنند («ما: چیزی که» ترجمه نشده است! ضمناً «حَتَّى يُغَيِّرُوا» به معنی «تغییر دادن» است نه «تغییر کردن»!)

(عربی یازدهم، صفحه ۸۲)

۷۷. گزینه ۱ صحیح است.

قد استُخْدِمْتُ: به کار گرفته شده [است] (رد گزینه‌های ۲ و ۴؛ فعل ماضی مجهول است) / مواد کیمیائی و حمضیة کثیرة: مواد شیمیایی و اسیدی زیادی (بسیاری) (رد سایر گزینه‌ها، اولاً؛ «حمضیة» به معنی «اسیدی» است که در گزینه‌های ۳ و ۴ به اشتباه به صورت «صنعتی»

ترجمه شده، ثانیاً؛ «مواد» نقش «نایب فاعل» را برای فعل مجهول «استُخْدِمْتُ» دارد که در گزینه‌های ۲ و ۴ به اشتباه به صورت «مفعول» ترجمه شده است.) / إِنْ: که اگر، که چنانچه (رد گزینه‌های ۲ و ۳؛ «مواد» اسمی نکره است و جمله «إِنْ نَسْتَفِذُ...» صفت جمله است و باید قبل از آن در ترجمه حرف ربط «که» بیاید که در گزینه‌های ۲ و ۳ به اشتباه حرف «و» آمده است.) / نَسْتَفِذُ: استفاده کنیم (نماییم) (رد گزینه ۳؛ فعل مضارع معلوم صیغه «تحن» است که به اشتباه به صورت مجهول صیغه «هو» ترجمه شده است.) / استفاده کثیرة: زیاد، بسیار (رد گزینه ۴؛ «استفاده» مفعول مطلق است و چون دارای صفت (کثیرة) است، لذا باید تنها صفت آن، یعنی «کثیرة» ترجمه شود که در گزینه ۳ خود مفعول مطلق نیز ترجمه شده است.) / يُعْرَضُنا: ما را در معرض... قرار می‌دهد (رد گزینه‌های ۲ و ۳، اولاً؛ در گزینه ۳ ترجمه نشده، ثانیاً؛ «يُعْرَضُ» مضارع صیغه «هو» و «نا» مفعول آن است که در گزینه ۲ به اشتباه به صورت صیغه «تحن» ترجمه شده.) / أمراض مختلفة: بیماری‌های مختلفی (متنوعی) (رد گزینه ۴؛ ترکیب وصفی نکره است، نه معرفه.) / الجهاز التنفسي: دستگاه تنفسی (رد گزینه ۳؛ فاقد ضمیر است.)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

۷۸. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات مهم: لَنَا إمام: پیشوایی داریم / طمریة: دو جامه کهنه آن / قُرْصِيه: دو قرص نان آن / فَلْنَتَعَلَّمْ: پس باید یاد بگیریم / نَجْتَنِبْ: بپرهیزیم، پرهیز کنیم، دوری کنیم / الإجابة: پذیرفتن، قبول کردن / عائلهُم: تهی‌دستان / مَجْفُو: رانده شده

خطای سایر گزینه‌ها:

«طمرین» در «طمریة» اسم مثنی به معنای «دو جامه کهنه» است (رد سایر گزینه‌ها) / «مِنَ دُنياء» به معنای «از دنیایش» است و هرگز به صورت «در دنیا» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه ۱) / «مِنَ طَعْمه» به معنای «از خوراکش» است و هرگز به صورت «در غذا» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه ۱) / در گزینه ۱، کلمه «ثروت‌مندی» معادل عربی در متن ندارد (رد گزینه ۱) / «لَنَا إمام» به معنای «پیشوایی داریم» است و هرگز به صورت «مام ما، پیشوای ما» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «مَجْفُو» اسم مفعول به معنای «رانده شده» است و هرگز به صورت فعل «رانده می‌شود، می‌رانند» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فَلْنَتَعَلَّمْ» فعل امر به متکلم به معنای «پس باید یاد بگیریم» است و هرگز به صورت «یاد می‌گیریم» یا «برای اینکه بیاموزیم» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «قُرْصِيه» اسم مثنی به معنای «دو قرص نان» است (رد گزینه ۴)

(عربی یازدهم، صفحه ۸۳)

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۴)

۷۹. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات مهم: قَدْ بلغنی: به من رسیده است / التَّساءُ الأسیرات: زنان اسیر / رَجُلٌ کریم: مردی بزرگوار، مردی بخشنده / فَلْنُطْلِقْها: پس باید او را رها کنیم، پس باید او را آزاد کنیم / کَانَ یَحْمی: پشتیبانی می‌کرد، حمایت می‌کرد / الأهل والعرض: خانواده و ناموس، خانواده و آبرو / لا یَرِدْ: بر نمی‌گردانید / کُلُّ مُحْتَاج: هیچ محتاجی، هیچ نیازمندی

خطای سایر گزینه‌ها:

«فَلْنُطْلِقْ» فعل امر به متکلم به معنای «باید رها کنیم، باید آزاد کنیم» است (رد سایر گزینه‌ها) / «کَانَ یَحْمی» به معنای «پشتیبانی می‌کرد» است و هرگز به صورت اسم «حامیان» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه ۱) / در گزینه ۱، کلمه «دوست نداشت» معادل عربی در متن ندارد (رد گزینه ۱) / «لا یَرِدْ» به صورت ماضی استمراری «بر نمی‌گردانید» ترجمه می‌شود (رد گزینه ۱) / «التَّساءُ الأسیرات» ترکیب وصفی به معنای «زنان اسیر» است و هرگز به صورت «اسیران زن» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / در گزینه‌های ۱ و ۲، معادل فارسی «کُلُّ» در «کُلُّ مُحْتَاج» نیامده است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «کُلُّ مُحْتَاج» ترکیب اضافی به معنای «هیچ نیازمندی» می‌باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(عربی یازدهم، صفحه ۷۸)

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۴)

۸۴. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه و مفهوم گزینه‌ها:

- (۱) درست، لزوم سکوت برای در امان ماندن از خطرات!
- (۲) نادرست، خدا با حضرت موسی قطعاً سخن گفت؛ اشاره به داستان حضرت موسی و خضر دارد!
- (۳) نادرست، و فرشتگان بی گمان فرود آمدند؛ روزه گرفتن موجب مقرب شدن انسان نزد فرشتگان می‌شود!
- (۴) نادرست، لزوم پیروی از امام؛ برترین دانش برای انسان، خودشناسی است!

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

ترجمه متن:

کشاورزی در مزرعه‌اش کار می‌کرد و مال و فرزندی نداشت که او را یاری کنند، پس پیر و ضعیف شد و از [جمله] آرزوهایش این بود که مزرعه‌اش را مانند باغ‌های اطرافش پر از درختان و گیاهان ببیند. مزرعه خالی شد و گیاه یا درختی در آن نبود. هر روز در باغش قدم می‌زد و حسرت همراه ساعت‌ها و روزهایش بود، اینجا و آنجا موش‌هایی را در رفت‌وآمد می‌دید، واقعاً گمان می‌کرد که آنها از دلایل بروز این مشکل هستند، مرگ بر آن [موش‌ها]! چرا خداوند دانا آنها را خلق کرده است؟! آیا این موش‌های ملعون سودی [هم] دارند؟! روزها گذشت و سال‌ها سپری شد، زمستان آمد، بهار نزدیک شد، عجب! انگار مزرعه در معرض یک تغییر بزرگ قرار دارد، این گیاهان چیست؟ آن موجود پاک‌پای که دانه‌های این درختان را کاشته کیست؟ روزها گذشت و مزرعه پر از برگ‌ها و شاخه‌ها شد، و سرانجام راز کشف شد، همان ملعون‌ها دانه‌ها را می‌آوردند و زیر خاک دفشان می‌کردند، ولی آنها آن [دانه‌ها] را فراموش می‌کردند، و پس از گذشت مدتی شد آنچه شد.

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

مفهوم متن چیست؟

- (۱) هر کس در زندگی‌اش صبر کند، به آنچه طلب کرده می‌رسد.
- (۲) حسرت سلاح کسانی است که هیچ چاره‌ای ندارند.
- (۳) ما گاهی از چیزی بدمان می‌آید، در حالی که آن برایمان خیر است. [درست است. کشاورز از موش‌ها بدش می‌آمد، اما در پایان همان‌ها باعث رویش گیاهان شدند.]
- (۴) عجله نکن، زیرا عجله از کارهای شیطان است.

۸۶. گزینه ۴ صحیح است.

[گزینه] درست را برای جای خالی انتخاب کن: «صاحب باغ بود.»

- (۱) نادرست، دوست‌دار طبیعت و هر چه در آن بود، ولی او نمی‌توانست آنها را ببیند. [صاحب باغ کور نبود که!]
- (۲) نادرست، بدبینی که از زندگی و آنچه از مخلوقات که در آن است بدش می‌آمد.
- (۳) نادرست، ثروتمندی بداخلاق که هر چیزی را که می‌دید، دشنام می‌داد.
- (۴) درست، در کارش تنها بود، اما ناامید نبود. [طبق عبارت «کان من آماله آن یری...» همین آرزو داشتنش یعنی هنوز امیدوار بود.]

۸۷. گزینه ۱ صحیح است.

از دلایل خشک شدن باغ و نابودی آن این بود که ...

- (۱) درست، کسی وجود نداشت که بتواند از آن مراقبت کند و آن را حفظ کند. [طبق عبارت اول متن درست است.]
- (۲) نادرست، موش‌ها مانع رسیدن مواد لازم به درختان می‌شدند. [موش‌ها قهرمان این قصه بودند و خیلی هم کمک کردند.]
- (۳) نادرست، فرزندان صاحب باغ از آن محافظت نمی‌کردند. [کشاورز اصلاً فرزندی نداشت.]
- (۴) نادرست، دانه‌ها بالای خاک بودند و موش‌ها آنها را می‌خوردند. [این اتهام هم به موش‌ها درست نیست.]

۸۸. گزینه ۲ صحیح است.

مفعول مطلق للنوع ← مفعول مطلق للتأکید [«تصوّر» در ساختار «یتصوّر... تصوّر» چون بدون «صفت» و «مضاف‌الیه» است، مفعول مطلق تأکیدی است، نه نوعی (بیانی).]

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۰)

۸۰. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: نصحت: نصیحت کردم، پند دادم / مزارعاً: کشاورزی، یک کشاورز / تعدّی: دست درازی کرد، دست درازی کرده بود / نظام الطبیعة: نظم طبیعت / خجل: خجالت کشید، شرمند شد / عاهدنی: با من پیمان بست / آن یُصحّح: که تصحیح کند، که درست گرداند / البومات: جغدها خطای سایر گزینه‌ها:

«الظالمین» اسم جمع مذکر سالم به معنای «ستمگران، ظالمان» است و هرگز به صورت «ستمگرانه» یا «ظالمانه» یا «ظالم» در ترجمه نمی‌آید (رد سایر گزینه‌ها) / «نصحت» فعل ماضی معلوم از صیغه متکلم وحده به معنای «نصیحت کردم، پند دادم» است و به صورت مجهول «پند داده شد» یا اسم مصدر «نصیحت کردن» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «خطأه العظیم» ترکیب وصفی اضافی به معنای «خطای بزرگش، اشتباه بزرگش» است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «نظام الطبیعة» ترکیب اضافی به معنای «نظم طبیعت» است و هرگز به صورت «طبیعت منظم» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه ۱) / در گزینه ۲، کلمه‌های «پرداختم» و «نادانان» معادل عربی در متن ندارند (رد گزینه ۲) / «عاهدنی» به معنای «با من پیمان بست» می‌باشد (رد گزینه ۲). «تعدّی» جمله‌ای درباره اسم نکره قبل از خود «مزارعاً» است و به صورت ماضی ساده «دست درازی کرد» یا ماضی بعید «دست درازی کرده بود» ترجمه می‌شود و هرگز به صورت ماضی استمراری «دست درازی می‌کرد» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه ۳)

(عربی دوازدهم، صفحه ۵۶)

۸۱. گزینه ۲ صحیح است.

خطاهای سایر گزینه‌ها:

- (۱) بدون شک «تأدیاً» مفعول مطلق تأکیدی است و باید قبل از فعل «ادب می‌کند» ترجمه شود نه در ابتدای جمله!
- (۳) مطمئن شدن «یتأکّد» فعل مضارع است، ولی «مطمئن شدن» مصدر است!
- (۴) به شدت «محاسبة» مفعول مطلق تأکیدی است، پس باید به شکل قید تأکیدی ترجمه شود، ولی «به شدت» قید حالت است!

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۸۲. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: قرّر: تصمیم گرفت / أن یفک: که رها کند / الأسرى العجائز: اسیران پیر / یبین: آشکار کند / قد عرفنی: به من معرفی کرده‌اند / خبراء الزراعة: کارشناسان کشاورزی / مهدّات البیئة: تهدیدکنندگان محیط‌زیست / کُنّا نطعم: خوراک می‌دادیم / المحسنین: نیکوکاران / الجیران: همسایگان / أخذ یحفر: شروع به کنندن کرد / لیصید: تا شکار کند

در گزینه ۴، «أخذ یحفر» به معنای «شروع به کنندن کرد» است و هرگز به صورت «شروع به کنندن می‌کند» ترجمه نمی‌شود. همچنین در این گزینه، «لیصید» فعل مضارع به معنای «تا شکار کند» است. ترجمه صحیح گزینه ۴: شکارچی شروع به کنندن خاک خشک کرد تا ماهی دفن شده را شکار کند.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۷۸ و ۸۲)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶، ۶۰ و ۶۹)

۸۳. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات مهم: پرنده: الطائر، الطائر / یک جانور درنده: حیوان مفترس / وانمود کرد: تظاهر / شکسته: مکسور / این جانور: الحیوان، هذا الحیوان / تا آن را تعقیب کند: لکی یتبعه، کی یتبعه، حتی یتبعه، لیتبعه / لانه‌اش: غشه، وکنته / دور شود: یتبعد

خطای سایر گزینه‌ها:

دور شود: یتبعد (رد گزینه ۱) / وانمود کرد: تظاهر (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / یک جانور درنده: حیوان مفترس (ترکیب وصفی نکره) (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / تا آن را تعقیب کند: لکی یتبعه، کی یتبعه، حتی یتبعه، لیتبعه (رد گزینه ۲) / «لانه اش»: غشه، وکنته (رد گزینه ۲) / این جانور: الحیوان، هذا الحیوان (رد گزینه ۲) / پرنده: الطائر، الطائر (رد گزینه ۴)

نکته: ظهّر، یظّهّر ... ظاهر شد

تظاهر، یتظاهر ... وانمود کرد

(عربی یازدهم، صفحه ۸۲)

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۸)

۹۸.

گزینه ۳ صحیح است.

«تکن» چون بعد از حرف «لم» آمده، معادل «ماضی ساده منفی» یا «ماضی نقلی منفی» است و معادل «ماضی استمراری» نیست.

۹۰.

گزینه ۴ صحیح است.

الموجودات ← الموجودات [«توجود (بر وزن مفعول)» اسم مفعول است.]
توازن ← توازن [بر وزن «تفاعل»، مصدر باب «تفاعل» است.]
(عربی دوازدهم، صفحه ۵۴)

۹۱.

گزینه ۲ صحیح است.

در گزینه ۲، «کان ... لا يعرفون» معادل ماضی استمراری است و فعل مضارع «لم یُرسِلوا» به صورت ماضی ساده منفی یا ماضی نقلی منفی ترجمه می‌شود «راز آن پدیده را مردم نمی‌دانستند؛ زیرا دانشمندان گروهی را به آنجا نفرستادند».

خطای سایر گزینه‌ها:

(۱) «لم» کلمه پرسشی به معنای «برای چه، چرا» است و پیش از فعل مضارع منفی «لا تَهْتَم» آمده است و دو فعل «لا تهتم» و «ترمی» به صورت مضارع اخباری «اهتمام نمی‌ورزی، پرت می‌کنی» ترجمه می‌شوند.
(۳) «لم» قبل از فعل «أمر» کلمه پرسشی به معنای «برای چه، چرا» است. در این گزینه، فقط یک فعل مضارع «لم یقدر» به صورت ماضی ترجمه می‌شود «چرا محمد، همکلاسی‌ای را به کار ناپسند فرمان داد که نتوانسته بود میان حق و باطل تشخیص دهد؟».

فعل مضارع «لم یحاول» را می‌توانیم به صورت ماضی ترجمه کنیم؛ اما افعال «لن یصل» و «یرید» به ترتیب به صورت «مستقبل منفی» و «مضارع اخباری» ترجمه می‌شوند.

(عربی یازدهم، صفحه ۸۱)

۹۲.

گزینه ۳ صحیح است.

در گزینه ۳، با فعل امر به غایب «لینتبه» روبه‌رو هستیم که فعل طلب می‌باشد و بیانگر درخواست برای انجام دادن کاری می‌باشد. حرف «ل» در «لینتبه» از نوع لام امر به غایب به معنای «باید» است «مستولان باید نسبت به خطرات نفوذ فرومایگان در ارکان حکومت آگاه باشند».

در سایر گزینه‌ها حرف «ل» در «لیصلح»، «لینطق» و «لینقذ» از نوع لام ناصبه به معنای «برای اینکه، تا» است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) برای اینکه مرد بسیار گناهکار، کارهایش را درست گرداند، به دانایی مراجعه کرد که به امانتداری شهرت داشت.
(۲) برای اینکه عرب، واژگان وارد شده را بر زبان بیاورد، صداها و وزن‌هایش دگرگون شد.
(۴) برای اینکه کودک، از زیر قطار نجات یابد، با صدایی بلند فریاد می‌زند: کمک

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۹۳.

گزینه ۲ صحیح است.

مفعول مطلق نوعی، مصدری از جنس فعل درون جمله است و کیفیت و نحوه وقوع فعل را بیان می‌کند و پس از آن صفت یا مضاف‌الیه می‌آید.
در گزینه ۲، «اجتماعاً» مفعول مطلق نوعی و دارای صفت از نوع جمله وصفیه «جمله‌ای درباره اسم نکره» می‌باشد و «ثبیت» صفت آن از نوع جمله وصفیه «جمله‌ای درباره اسم نکره» می‌باشد. «اجتماعاً» حالت وقوع فعل «جمع شدن» را بیان می‌کند «مسلمانان در یک مکان در حج به گونه‌ای جمع می‌شوند که یکپارچگی آنها را ثابت می‌کند».

خطای سایر گزینه‌ها:

(۱) «اجتماعاً» مفعول مطلق تأکیدی و بدون صفت یا مضاف‌الیه است و فعل درون جمله «اجتمع» را مورد تأکید قرار داده است.
(۳) «اجتماعاً» مفعول مطلق تأکیدی و بدون صفت یا مضاف‌الیه است و فعل درون جمله «اجتمع» را مورد تأکید قرار داده است. در این گزینه، «اتحاد» مفعول مطلق نوعی و دارای مضاف‌الیه «الابطال» می‌باشد و حالت وقوع فعل «یکپارچه شدن» را بیان می‌کند «مبارزان، بی‌گمان جمع شدند و بر خارج کردن دشمن مانند قهرمانان متحد شدند».

(۴) مفعول مطلق وجود ندارد.

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

تاریخ

۹۶. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) هر دو بخش نادرست
- (۲) بخش اول درست و بخش دوم نادرست
- (۳) هر دو بخش درست
- (۴) بخش اول درست و بخش دوم نادرست

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶ و ۱۱۸)

۹۷. گزینه ۴ صحیح است.

– بعد از مسلمان شدن مغول‌ها، یاسا و سنت‌های مغولی تا حد زیادی از رونق افتاد، اما برخی از این سنن تا زمان تیموریان ادامه داشت و به خصوص در امور سیاسی و لشکری به کار گرفته می‌شد؛ به گونه‌ای که تیمور نیز با وجود مسلمان بودن، به نسب مغولی خود و سنت‌های مغولی افتخار می‌کرد و خود مجموعه قوانینی موسوم به تزوکات را به وجود آورد. با این حال در سراسر عهد تیموریان، قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان بود.

– جانشینان تیمور سیاست جنگ و کشورگشایی او را کنار گذاشتند و به عمران و آبادی، علم، فرهنگ و هنر علاقه و توجه زیادی نشان دادند. به همین دلیل در دوره آنان شهر و شهرسازی شکوفا شد و شهرهای هرات، شیراز، مشهد و یزد رونق و رشد چشم‌گیری یافت.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۲)

۹۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

- الف) بایسنقر میرزا
ب) غیاث‌الدین شیرازی
ج) حمدالله مستوفی
د) حسین باقری

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۰ و ۱۳۲)

۱۰۵. گزینه ۱ صحیح است.

– یک سال و اندی پس از کودتای ۲۸ مرداد، حکومت پهلوی با انگلستان و آمریکا درباره مسئله نفت به توافق رسید و به موجب قراردادی، تولید و فروش نفت ایران را به کنسرسیومی از شرکت‌های نفتی انگلیسی، آمریکایی، هلندی و فرانسوی واگذار کرد. براساس این قرارداد مقرر شد که کنسرسیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را استخراج کند و به فروش برساند و نیمی از سود خالص را برای خود برداشته و در مقابل، نیمی از سود خالص خود را به کشور ما بپردازد. پس مورد (الف) بعد از کودتای ۲۸ مرداد بود.

– پس از پایان جنگ جهانی دوم، شوروی نمی‌خواست بدون گرفتن امتیاز، نیروهایش را از ایران خارج کند؛ از این‌رو، احمد قوام (قوام‌السلطنه) نخست‌وزیر وقت، طی موافقت‌نامه‌ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد. این موافقت‌نامه می‌بایستی به تأیید و تصویب مجلس شورای ملی برسد، اما نمایندگان مجلس نه تنها موافقت‌نامه مذکور را رد کردند بلکه واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی‌ها ممنوع کردند.

نمایندگان مجلس شورای ملی در مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی، دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن حقوق ملی در موضوع نفت جنوب مذاکره کند و اقدامات لازم را انجام دهد. پس از این وقایع قرارداد الحاقی تدوین و امضا شد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۱۲۷)

۱۰۶. گزینه ۴ صحیح است.

ترتیب وقایع که متضمن رابطه علی و معلولی نیز می‌باشد، به این صورت است:

ج ← ب ← الف ← د

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

۱۰۷. گزینه ۲ صحیح است.

اولین مرحله علنی در فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی با اعتراض به تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد. از دیدگاه حضرت امام، این تصویب‌نامه موجب تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد. از این‌رو، ایشان پس از رایزنی با علمای بزرگ قم با آن به مخالفت پرداختند و دولت را مجبور به لغو آن کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اعتراض به کاپیتولاسیون بعد از اعتراض در سه گزینه دیگر انجام شد و منجر به تبعید امام خمینی شد.

(۳) همه‌پرسی اصول شش‌گانه انقلاب سفید در بهمن ۱۳۴۱ انجام شد.

(۴) بعد از این سخنرانی، رژیم امام خمینی را دستگیر و به تهران منتقل کرد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۱۲۹)

۱۰۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) ترور رئیس ستاد مشترک توسط گروهک فرقان اتفاق افتاد.

(ج) سازمان نقاب با پشتیبانی سیا قصد کودتا داشت.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

جغرافیا

۱۰۹. گزینه ۳ صحیح است.

پارک‌های علمی و فناوری معمولاً در نزدیکی قطب‌های صنعتی ایجاد می‌شوند و از تحقیقات دانشگاهی استفاده می‌کنند. شهر علمی تسوکوبا در ژاپن از مهم‌ترین مراکز علمی و فناوری جهان است و دره سیلیکون در جنوب شرقی سانفرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا قرار دارد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۱۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

امروزه صاحبان اغلب مزارع تک‌محصولی تخصصی (پلانتیشن‌ها) شرکت‌های بزرگ، به ویژه شرکت‌های چندملیتی هستند؛ زیرا این‌گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند.

از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تک‌محصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند، خطر فرسایش و ضعیف‌شدن خاک زیاد است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۹۲)

۹۹. گزینه ۲ صحیح است.

در قرن نهم هجری، به تدریج، تغییر و تحول چشمگیری در فعالیت طریقت‌های صوفی به وجود آمد. از یک سو صوفیان به تشیع گرایش بیشتری نشان دادند و از طرف دیگر به تدریج برخی از طریقت‌ها مانند طریقت صفوی وارد سیاست شدند و برای به دست گرفتن قدرت با فرمانروایان و پادشاهان به رقابت برخاستند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۲۷)

۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) درست

(ب) نادرست، اگرچه دو دولت صفوی و گورکانی بر سر منطقه قندهار با یکدیگر اختلاف پیدا کردند، اما در مجموع روابط آنها حسنه بود.

(ج) درست، حاکمان ازبک و عثمانی روابط گرم و دوستانه‌ای داشتند در حمله به قلمرو صفوی به صورت هماهنگ عمل می‌کردند و در مقابل ایران نیز به ناچار با هر دو وارد جنگ می‌شد.

(د) نادرست، قتل‌عام شیعیان و مریدان طریقت صفوی در آسیای صغیر در پی اختلافات بین صفویه و عثمانی رخ داد و معلول است و علت نیست.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

۱۰۱. گزینه ۲ صحیح است.

ترتیب زمانی وقایع مذکور از قدیم به جدید به شکل زیر است:

(ج) قتل‌عام شیعیان و مریدان طریقت صفوی

(الف) جدا شدن قندهار از ایران

(ب) شورش طایفه‌ای از افغان‌ها در قندهار

(د) تسخیر اصفهان

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۵)

۱۰۲. گزینه ۴ صحیح است.

(ج) درست، دو دولت صفوی و گورکانی بر سر منطقه قندهار با یکدیگر اختلاف پیدا کردند، اما در مجموع، روابط آنها حسنه بود و مناسبات سیاسی، فرهنگی و تجاری عمیقی میان دو کشور برقرار بود.

(د) درست، ازبکان به دفعات در دوران شاه اسماعیل اول، شاه تهماسب و شاه عباس اول خراسان را مورد تهاجم قرار دادند و هر بار سپاهیان صفوی آنان را قاطعانه شکست دادند.

بررسی موارد نادرست:

(الف) برخی از فرمانروایان عثمانی به ناچار از جنگ با ایران دست برداشتند و عهدنامه‌های میان دو کشور بسته شد.

(ب) چند سال پس از به قدرت رسیدن شاه اسماعیل اول، سلطان سلیم عثمانی با لشکری بزرگ و به قصد نابودی حکومت نوپای صفوی به سوی ایران حرکت کرد. این سپاه علاوه بر قتل‌عام شیعیان و مریدان طریقت صفوی در آسیای صغیر، در چالدران ایرانیان را شکست داد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۱۴۵)

۱۰۳. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) در زمان رضاشاه اختلاف میان دولت ایران و کمپانی بود، نه دولت انگلیس.

(۳) قرارداد بین کمپانی و دولت انگلستان بسته شد و دولت ایران در آن نقشی نداشت.

(۴) صرفاً امتیاز حفاری، اکتشاف و استخراج به داری داده شده بود و هنوز به مرحله تشکیل کمپانی نرسیده بود.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۱۰۴. گزینه ۲ صحیح است.

سپهبد حاجعلی رزم‌آرا در مقام نخست‌وزیر (تیر تا اسفند ۱۳۲۹) از سیاست انگلستان جانب‌داری می‌کرد و با ملی شدن صنعت نفت به شدت مخالف بود. پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی یکی از اعضای جمعیت فداییان اسلام (۱۶ اسفند ۱۳۲۹)، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد. چند روز بعد از آن، نخست مجلس شورای ملی (۲۴ اسفند ۱۳۲۹) و سپس مجلس سنا در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ طرح ملی شدن صنعت نفت را تصویب کردند و جنبش ضداستعماری ملت ایران در گام نخست به پیروزی رسید.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۱۲۲)

۱۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

منظور از کشورهای نیمه پیرامون کشورهایی هستند که بین مرکز و پیرامون قرار گرفته اند. این کشورها از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون قوی ترند اما هنوز از نظر قدرت اقتصادی به کشورهای مرکز نرسیده اند. این کشورها بین کشورهای مرکز و پیرامون نقش واسطه بازی می کنند و ساختار اقتصادی و اجتماعی آنها دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است. از جمله کشورهای نیمه پیرامون می توان به چین که در دو دهه اخیر خیز اقتصادی فوق العاده ای برداشته است، اشاره کرد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۷)

۱۱۲. گزینه ۴ صحیح است.

کشورهای عضو اتحادیه های اقتصادی - تجاری منطقه ای براساس موافقت نامه هایی که امضا می کنند، سعی می کنند مالیات ها و تعرفه های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۸)

۱۱۳. گزینه ۳ صحیح است.

کشورهای سرمایه داری و در رأس آنها آمریکا برای بهره برداری از منابع سرزمین های دیگر و همچنین جلوگیری از گسترش کمونیسم، وارد مرحله تازه ای شدند و آن مرحله صدور سرمایه - علاوه بر صدور کالا - بود.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۳)

۱۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

منطقه خلیج فارس منطقه ای مهم و حیاتی است زیرا این منطقه در حال حاضر مهم ترین انبار نفت جهان است و کشورهای عمده صادرکننده نفت در این منطقه واقع اند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۲۲)

۱۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

احداث تونل مناش بین فرانسه و انگلستان (الف) و اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد در تهران (د) مربوط به تأثیر سیاست و تصمیمات حکومت ها بر محیط جغرافیایی است.

بررسی سایر موارد:
ب و ج) تأثیر محیط جغرافیایی بر سیاست می باشد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۱۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

در یک منطقه، زمانی زمین لرزه اتفاق می افتد که سنگ های پوسته زمین مقاومت خود را در برابر نیروهای واگرا، همگرا و برشی از دست بدهند. در نتیجه، سنگ ها به طور ناگهانی در امتداد گسل می شکنند و با جابه جایی گسل، انرژی زیادی به صورت زمین لرزه آزاد می شود.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۸۳)

۱۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

در بین عناصر آب و هوایی حجم بارش و مدت زمان نقش مهمی در وقوع سیل و زمین لغزش دارند. اگر بارش با شدت زیاد و در مدت کوتاهی صورت گیرد، سیل اتفاق می افتد و اگر بارش با شدت کمتر و در مدت زمان بیشتر صورت گیرد، زمین لغزش رخ می دهد.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه های ۹۰ و ۹۴)

۱۱۸. گزینه ۲ صحیح است.

شکل داده شده مربوط به حوضه های گرد است که مدت زمان کمتری صرف می شود تا آب آبراهه ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاخه ها که طول آنها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان ها همزمان به خروجی می رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می شوند.

نکته: گزینه ۳ در مورد حوضه های کشیده درست است.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه های ۹۰ و ۹۱)

۱۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

مهم ترین و خسارت بارترین حرکات دامنه ای، زمین لغزش است که با جابه جایی حجم عظیم مواد در سطح دامنه های پرتیب همراه است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۲) مدل جریان گلی

(۱) مدل خزش

(۴) مدل ریزش

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۹۳)

۱۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

خطرات خشک سالی بیش از خشکی است؛ زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن، (خشک یا مرطوب) سازگار شده است و وقتی بارش منطقه از میانگین کمتر می شود، موجودات زنده نمی توانند با شرایط جدید سازگار شوند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۹۸)

فلسفه و منطق

۱۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

با متناقض کردن بعضی ج ب نیست، به مقدمه اصلی قیاس که هر ج ب است، می رسمیم. با توجه به اینکه قیاس شکل دوم است، ب حد وسط است (رد گزینه ۴). چون ب که حد وسط است در این مقدمه علامت منفی دارد، باید در مقدمه دیگر حتماً علامتش مثبت باشد، پس با توجه به جای گیری حد وسط در جایگاه محمول در هر دو مقدمه، مقدمه دیگر حتماً باید سالبه باشد تا قانون حد وسط رعایت شود. (رد گزینه های ۱ و ۳) مقدمه اول: هیچ الف ب نیست. مقدمه دوم: هر ج ب نیست. نتیجه: هیچ الف ج نیست.

(منطق دهم، صفحه ۷۸)

۱۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

در این گزینه تکرار حد وسط رخ داده است و شرایط قیاس هم رعایت شده است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

(۲) حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

(۴) الف در نتیجه علامت مثبت دارد اما در مقدمه اول دارای علامت منفی است پس شرط سوم رعایت نشده است.

(منطق دهم، صفحه های ۷۸ و ۷۹)

۱۲۳. گزینه ۲ صحیح است.

دانش آموز موضوع قضیه است. در این قضیه سور وجود ندارد اما چون یک قانون یا یک قاعده عقلی نداریم، سور این قضیه جزئی خواهد بود پس علامت موضوع، منفی است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) با توجه به اینکه یک قانون علمی است، سور آن به صورت هر است و موضوع علامت مثبت دارد.

(۳) موضوع ضمیر من است که ضمائر در جملات جزئی و موضوع در قضایای شخصیته مثبت است.

(۴) تهران موضوع است که با توجه به جزئی بودن و شخصیته بودن قضیه، علامت موضوع مثبت است.

(منطق دهم، صفحه های ۷۶ و ۷۷)

۱۲۴. گزینه ۳ صحیح است.

در قیاس اقترانی موضوع نتیجه در مقدمه اول قیاس و محمول نتیجه در مقدمه دوم قیاس وجود دارد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) قیاس اقترانی نوعی استدلال قیاسی هست و می دانیم که استدلال قیاسی، استدلالی قطعی، ضروری و حتمی است اما این گزاره به معنی درست یا صادق بودن همیشگی قیاس نیست و قیاس می تواند کاذب باشد.

(۲) شکل قیاس نقشی در قانون نتیجه قیاس ندارد.

(۴) با مشخص بودن حد وسط، شکل قیاس مشخص خواهد شد و با جابه جا کردن مقدمات نیز تفاوتی در شکل قیاس رخ نمی دهد.

(منطق دهم، صفحه ۷۳)

۱۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به فرض سؤال با قیاس زیر روبه رو هستیم.

مقدمه اول: بعضی الف ب است.

مقدمه دوم: ؟؟؟؟

نتیجه: بعضی الف ج نیست.

با توجه به گزینه ها متوجه می شویم که قیاس شکل سوم است و ب حد وسط است. با توجه به سالبه بودن نتیجه قیاس، مقدمه دوم باید سالبه باشد (رد گزینه های ۲ و ۳) و همچنین با فرض انتخاب گزینه ۴، شرط سوم قیاس نقض می شود زیرا ج در نتیجه علامت مثبت دارد.

(منطق دهم، صفحه ۷۹)

اما این گونه نیست که ذهن توانایی تفکر و تصمیم گیری نداشته باشد.
(رد گزینه ۳) هابز ذهن انسان را فاقد اراده نمی داند و صرفاً این اراده و میل را هم یک فرآیند مادی می داند. (رد گزینه ۴)
(فلسفه یازدهم، صفحه ۷۴)

۱۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

داروینیست ها نیز که عقایدی نزدیک به ماتریالیست ها دارند فیلسوفانی هستند که از نظریه داروین درباره پیدایش حیات و تحول تدریجی موجودات زنده و پیدایش انسان از حیوان نتایج فلسفی گرفتند و گفتند انسان چیزی نیست جز یک حیوان راست قامت با این تفاوت که از سایر حیوان ها پیچیده تر است. انسان جز پیچیدگی بیشتر تفاوت حقیقی با سایر حیوانات ندارد. (تفاوت دارد ولی این تفاوت ها حقیقی و اساسی نیست، مثلاً دستگاه احساسی در انسان پیچیده تر هست نسبت به بقیه حیوانات ولی این تفاوت اصلاً مهم نیست)
بررسی سایر گزینه ها:

(۱) داروین زیست شناس بود و فیلسوف نبود.
(۳) مارکس اخلاق و قانون یا به صورت کلی نیازهای غیرمادی را اصیل نمی دانست اما باور داشت برای اجرای بهتر نیازهای مادی باید رعایت شود.
(۴) افرادی پیرو انسان تک ساحتی، انسان را امری جاودان نمی دانند.
(فلسفه یازدهم، صفحه ۷۴)

۱۳۳. گزینه ۴ صحیح است.

حیات عقلی همان توجه مردم به عقل و تفکر و اندیشه به طوری که عقلانیت جزء فرهنگ عمومی جامعه شود.
حیات علمی همان توجه به عقل و فکر، حرکت به سوی دانش و رشد شاخه های مختلف علم را نتیجه دارد.
حیات فلسفی نیز یکی از شاخه های حیات علمی، حیات فلسفی است که به طور طبیعی، جمعی از اندیشمندان بدان خواهند پرداخت.
تأثیر حیات عقلی و علمی و فلسفی روی هم متقابل و دوطرفه است.
بررسی سایر گزینه ها:
(۱) بعد از گذشت دو قرن از ظهور اسلام، حیات فلسفی شکل گرفت.
(۲) لازمه وجود حیات فلسفی، وجود حیات علمی است و لازمه وجود حیات علمی، وجود حیات عقلانی است.
(۳) حیات فلسفی یکی از زیرمجموعه های حیات علمی است و نه حیات عقلانی.
(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۰)

۱۳۴. گزینه ۳ صحیح است.

حدیث اول اشاره مستقیم به ارزش قائل شدن برای تفکر دارد زیرا نتیجه تفکر یافتن معرفت و شناخت بیان داشته شده است. همچنین تفسیر علامه از آن آیه قرآن بیان دارد که در قرآن مباحث علمی و عقلی مطرح شده است.
(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۲)

۱۳۵. گزینه ۱ صحیح است.

گفتگو درباره مباحث اعتقادی از همان زمان پیامبر آغاز شد و به سرعت میان مسلمانان گسترش پیدا کرد.
چون بسیاری از مباحث اعتقادی از جنس مباحث فلسفی هستند، در قرن اول هجری دانشمندی ظهور کردند که در مسائل اعتقادی مانند اثبات وجود خدا، صفات خداوند، ضرورت معاد و نیز مسائلی مانند جبر و اختیار تبحر داشته باشند و به تعلیم و کتابت در این زمینه ها بپردازند و از استدلال های عقلی استفاده کنند. پس، حیات عقلی مسلمانان از همان ابتدای ظهور اسلام آغاز شد و بعد از دو قرن، به حیات فلسفی انجامید.
سایر گزینه ها درست هستند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۳)

۱۳۶. گزینه ۲ صحیح است.

تعریف حکمت یا فلسفه از نظر مشایی ها مانند ابن سینا:
فنی استدلالی و فکری که انسان عالم، وجود را آنچنان که هست، به وسیله این فن به دست می آورد و نفس خویش را به کمال می رساند و به جهانی عقلی مشابه جهان واقعی تبدیل می شود و مستعد رسیدن به سعادت نهایی، به اندازه طاقت بشری می گردد.
این تعریف، حکمت را به عنوان دانشی عقلانی و استدلالی معرفی می کند که انسان را قادر می سازد تا حقیقت جهان و وجود را بشناسد، نفس خود را به کمال برساند، و از طریق هماهنگی عقلش با نظم هستی، به سعادت و تعالی نهایی نزدیک شود.

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

از نظر ملاصدرا روح نتیجه تکامل بدن است و ظرفیت بی نهایت دارد، اما انسان باید اختیار و اراده خود را در این راه به کار گیرد و این توانایی را به فعلیت برساند. پس اختیار شرط حرکت از ظرفیت به فعلیت است.
بررسی سایر گزینه ها:

(۱) روح نتیجه و باطن بدن است و تکامل به همراه اختیار صورت می گیرد.
(۳) اختیار از منظر مکتب فلسفی ملاصدرا نقش اساسی در تکامل روح دارد و در نظریه وی اشاره ای به زیستی بودن این اراده و اختیار نشده است.
(۴) از میان موجودات زنده فقط روح انسان است که تکامل آن وابسته به اختیار و اراده است نه هر موجود زنده.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۸۱)

۱۲۷. گزینه ۳ صحیح است.

اینکه گفته می شود «نفس موجودی نامرئی است» دیدگاه افلاطون، «نفس بالقوه است و با کسب تجربه و به مرور به فعلیت می رسد» دیدگاه ارسطو و «اشاره به خودآگاهی نفس مستقل از ادراکات بدنی» دیدگاه ابن سینا می باشد.

(فلسفه یازدهم، صفحه های ۷۲ و ۷۹)

۱۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

از نظر دکارت حقیقت انسان همان «من» یا روح و نفس است که ملازم با بدن است. (رد گزینه ۱)، بدن نیز ماشینی پیچیده است که به طور خودکار فعالیت دارد. (رد گزینه های ۲ و ۳) روح از قوانین فیزیکی آزاد است ولی بدن از قوانین فیزیکی تبعیت می کند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷۳)

۱۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

سهروردی عقیده داشت که نفس انسان همان جنبه نورانی وجود و جسم و بدن او همان جنبه ظلمانی اوست. این نفس اگر نورانیت بیشتری کسب کند حقایق هستی را بهتر رؤیت می کند و می تواند با شایستگی بیشتر مسیر کمال را طی کند. پس چنین نیست که نفس به صورت جنبه نورانی خود قادر به شهود حقایق باشد. بلکه شهود مستلزم تهذیب نفس است و این یعنی نورانیت بیشتر نفس.
بررسی نادرستی سایر گزینه ها:

(۲) لازمه رؤیت بهتر حقایق هستی (نه رؤیت حقایق) کسب نورانیت بیشتر است. یعنی نفس می تواند حقایق را دریابد اما اگر نورانیت بیشتر شود حقایق را بهتر درمی یابد.
(۳) آنجا که نور به پایین ترین حد خود می رسد (نه اینکه ظلمت محض باشد) مغرب عالم قرار گرفته است.
(۴) فقط خداوند است که نور الانوار و نور محض است و هیچ ظلمتی در آن راه ندارد. بقیه موجودات و سایر مراتب هستی آمیخته ای از نور و ظلمت هستند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۸۰)

۱۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

تنها عبارت اول صحیح است. زیرا ماتریالیست ها و داروینیست ها معتقدند که رعایت اخلاق در جامعه انسانی برگرفته از بُعد غیرمادی و بحث بایدها و نبایدهای اخلاقی نیست بلکه انسان برای یک زندگی اجتماعی مجبور به رعایت اخلاق است.
بررسی نادرستی سایر عبارت ها:

عبارت دوم: داروینیست ها فلاسفه ای هستند که از نظریه زیست شناسی نتیجه فلسفی گرفتند.
عبارت سوم: هیچ تفاوت واقعی و حقیقی میان انسان و سایر موجودات زنده قائل نیستند نه هیچ تفاوتی.
عبارت چهارم: داروینیسم هیچ تفاوت ویژه ای بین انسان و سایر حیوانات قائل نیست نه شعور ویژه، نه فطرت ویژه و ...

(فلسفه یازدهم، صفحه های ۷۴ و ۷۵)

۱۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

هابز یک فیلسوف مادی گرا می باشد. وقتی او می گوید ذهن یک ماشین است، یعنی معتقد است ما چیزی به نام روح غیرمادی نداریم. (رد گزینه ۱) از نظر او تمام آنچه که نامش را فکر کردن می گذاریم در واقع نتیجه حرکت و برخورد و فعل و انفعالات مادی در مغز و اعصاب است.

اشارات و تنبیهات: آخرین (به روزترین) دیدگاه‌های ابن‌سینا در حکمت را شامل می‌شود و امروز هم جزء کتاب‌های درسی است. دانشنامه‌ای: به زبان فارسی است و ابواب مختلف حکمت در آن مندرج است. این کتاب در اصفهان و برای علاءالدوله، حاکم آن شهر نوشته شده است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۸۰)

۱۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

دسته‌بندی جویندگان معرفت:

سهروردی جویندگان معرفت را به چهار گروه تقسیم می‌کند:

- ۱- آنان که به تازگی شوق معرفت یافته‌اند و جویای آن‌اند. (ابن تقسیم‌بندی درباره تفکر عادی نیست)
- ۲- آنان که در فلسفه استدلالی به کمالی رسیده‌اند ولی از ذوق و عرفان بهره‌ای ندارند. (فلسفه مشاء)
- ۳- آنان که به طریقه برهان و فلسفه استدلالی توجهی ندارند و فقط تصفیه نفس می‌کنند و به شهودهایی دست یافته‌اند. (عرفا)
- ۴- سرانجام آنان که هم صور برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند، اینان حکیم متأله‌اند و بهترین دسته به حساب می‌آیند. (فلسفه اشراق)

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۸۵)

اقتصاد

۱۴۱. گزینه ۱ صحیح است.

خمس و زکات دو واجب از واجبات مالی اسلام است. هر درآمدی که به دست می‌آوریم، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بماند، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد یعنی موظفیم که ۲۰ درصد آن معادل ($\frac{1}{5}$) را به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقلید یا نماینده او بدهیم (رد گزینه ۳) خمس در واقع همان مالیات اسلامی است و پرداخت خمس موجب توزیع مجدد ثروت می‌شود و عدالت اقتصادی را گسترش می‌دهد نه رشد اقتصادی را (رد گزینه ۲) و سال مالی از همان روزی که درآمدتان را به دست آورده‌اید، شروع می‌شود نه ابتدای هر سال (رد گزینه ۴)

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۳۸)

۱۴۲. گزینه ۴ صحیح است.

- الف) برای مدیریت بهتر موجودی پولتان می‌توانید در ابتدا همه مخارجی را که در طول هفته دارید، در جدولی ثبت کنید (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
- ب) مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه که در چهار مرحله خلاصه می‌شود عبارت‌اند از:
- ۱- از هر منبعی که درآمدی به دست آوردید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.
 - ۲- هزینه‌های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید.
 - ۳- مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.
 - ۴- اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدتان افزایش یابد. (رد گزینه ۲)

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۷)

۱۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

- اول: مواردی را که در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند شناسایی و حذف کنیم:
- ردیف ۳: ارزش تولید ایرانی‌های مقیم کانادا، به دلیل خارج از مرزهای کشور بودن
- ردیف ۴: ارزش خرید و فروش کالاهای دست دوم، زیرا زمانی که برای بار اول تولید و فروخته شده‌اند، در محاسبه تولید ناخالص داخلی، مورد بررسی قرار گرفته‌اند.
- ردیف ۷: جمعیت با ارزش پولی تولیدات جمع نمی‌شود، بلکه برای به دست آوردن تولید ناخالص سرانه، تولید ناخالص داخلی را بر تعداد جمعیت تقسیم می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) این مکتب تحت تأثیر ارسطو بود.

۳) این مکتب صورت استدلالی داشت و صورت کشفی یا شهودی نداشت.

۴) از آنجایی که ارسطو در مباحث فلسفی بیش از هر چیزی روی قیاس برهانی تکیه داشت، فلسفه اسلامی نیز (به دلیل پیروی از ارسطو) صورت استدلالی گرفت.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۴)

۱۳۷. گزینه ۲ صحیح است.

به عقیده فارابی، مسیر سعادت و کمال انسان از زندگی اجتماعی می‌گذرد و به همین جهت باید هدف اصلی جامعه و مدینه نیز سعادت انسان در دنیا و آخرت باشد. بر این اساس، بهترین مدینه‌ها، از نظر وی، مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد و چنین جامعه‌ای از نظر فارابی مدینه فاضله است.

نکته: دقت کنید چون بیان کرد سعادت از مسیر جامعه (مدینه) می‌گذرد پس بعدش انواع مدینه‌ها را توضیح می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) از نظر او، انسان موجودی مدنی بالطبع است که به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با هم‌نوعان خود زندگی کند. این سخن اولین مبنای بحث‌های سیاسی و فلسفه سیاسی او است.

۳) ریاست جامعه در اختیار کسی است که ویژگی خاصی دارد، نه صرفاً با انتخاب مردم و با قدرت زور به ریاست رسیده باشد. او عالی‌ترین درجات عقل و فضیلت را دارد.

۴) هدف مدینه فاضله، سعادت در دنیا و آخرت است. (برای همه افراد از طریق همکاری و عدالت)

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۶)

۱۳۸. گزینه ۱ صحیح است.

به نظر ابن‌سینا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط اینکه مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. پس اگر مانعی در مسیر کمال طبیعت یا اجزای آن قرار بگیرد، آن جزء یا کل طبیعت به کمال خود نمی‌رسد. مثلاً انسان امروز با اعمال خود و نابودسازی طبیعت مانعی است برای به کمال رسیدن طبیعت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد. خود این عالم نیز به عنوان یک کل، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. نکته: اجزاء طبیعت هر کدام یک طبع و ذات دارند که منشأ حرکت آن جزء است و کل طبیعت هم یک جزء و طبع خاص جدا دارد که منشأ حرکت کل طبیعت است. (طبع اجزاء، سازنده طبع کل طبیعت نیست.)

۳) نظام طبیعت احسن و بهترین است اما انسان می‌تواند طبیعت را مورد قضاوت قرار دهد.

۴) از نظر ابن‌سینا، تأمل در ۱- رابطه طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا ۲- در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند؛ آنها را به خشوع و خشیت (فروتنی از جهت عظمت خدا و نه هیچ نوع ترسی) در برابر حق می‌رساند و مصداق آیه تنها بندگان عالم خداوند خشیت او را به دل دارند، می‌رساند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

قانون: که نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است، از معروف‌ترین آثار ابن‌سینا به شمار می‌رود و به زبان‌های لاتین، انگلیسی، فرانسه و آلمانی ترجمه شده است.

شفا: این کتاب نیز یک دایرةالمعارف عظیم علمی و فلسفی است و مشتمل بر موضوعاتی چون منطق، ریاضی، علوم طبیعی و الهی می‌باشد. قسمت الهیات شفا که دربردارنده فلسفه ابن‌سینا است، کامل‌ترین مرجع حکمت مشایی است و هم‌اکنون نیز در حوزه‌های علمی و مراکز دانشگاهی از مهم‌ترین کتب فلسفی به حساب می‌آید. نجات: بیانی مختصر در فلسفه ابن‌سینا است و به بیشتر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است. (پس مورد توجه فیلسوفان غیرمسلمان هم بوده است.) انصاف: دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده که در حمله غزنویان به اصفهان به غارت رفته و تنها چند جزء آن باقی مانده است.

$$\begin{aligned} 5,000,000 &= 35,000,000 - X + 7,000,000 \\ \Rightarrow 25,000,000 &= 42,000,000 - X \\ \Rightarrow X &= 42,000,000 - 25,000,000 \Rightarrow X = 17,000,000 \end{aligned}$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۳۸)

۱۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

یک منشأ رشد اقتصادی افزایش در منابع است: منابع طبیعی یا زمین - نیروی انسانی - سرمایه (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
- رشد جمعیت باعث افزایش عرضه نیروی کار می‌شود.
- با آموزش، سرمایه انسانی افزایش می‌یابد.
- سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها، ساختمان‌ها، ماشین‌آلات و مغازه‌ها باعث افزایش سرمایه فیزیکی می‌شود.
مؤلفه‌هایی نظیر: میزان امید به زندگی در بدو تولد، میزان سال‌های تحصیل، سرانه درآمد ناخالص ملی و شاخص‌های نابرابری، تشکیل‌دهنده شاخص توسعه انسانی هستند. همچنین مؤلفه‌هایی نظیر: نرخ باروری، نابرابری‌های جنسیتی، دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و شاخص‌های پایداری محیطی در گزارش‌های توسعه انسانی منعکس می‌شوند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۶)

۱۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

(الف)

قیمت کالای A × مقدار کالای A = تولید ناخالص داخلی
در سال ۲۰۲۰ در سال ۲۰۲۱ واقعی در سال ۲۰۲۱

قیمت کالای C × مقدار کالای C + قیمت کالای B × مقدار کالای B + قیمت کالای A × مقدار کالای A = تولید ناخالص داخلی
در سال ۲۰۲۰ در سال ۲۰۲۱ در سال ۲۰۲۱ واقعی در سال ۲۰۲۱

$$9400 = 40 \times 110 + 30 \times 100 + 10 \times 200$$

تولید ناخالص داخلی ۲۰۲۱ = ۶۰۵۰ = ۲۵ × ۱۱۰ + ۱۵ × ۱۰۰ + ۹ × ۲۰۰

اسمی (جاری)

(ب)

قیمت کالای A × مقدار کالای A = تولید کل به قیمت ثابت
در سال پایه در سال پایه در سال پایه

قیمت کالای C × مقدار کالای C + قیمت کالای B × مقدار کالای B + قیمت کالای A × مقدار کالای A = تولید کل به قیمت ثابت
در سال پایه در سال پایه در سال پایه

$$7900 = 40 \times 110 + 30 \times 100 + 12 \times 200$$

تولید در - تولید کل در سال ۲۰۲۱ = افزایش تولید کل ناشی از افزایش سال پایه به قیمت واقعی = ۲۰۲۱ - تولید واقعی = ۲۰۲۱ = افزایش تولید کل ناشی از افزایش تولید در سال ۲۰۲۱

$$1500 = 7900 - 9400$$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۱۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

- هزینه فرصت رشد اقتصادی، کاهش تولید برخی کالاهای مصرفی (نه سرمایه‌ای) در حال حاضر است.
- به طور کلی فعالیت‌های داوطلبانه در محاسبه GDP لحاظ نمی‌شود.
- الگوی بومی الگویی است که کاملاً (نه تا حدی) با شرایط فرهنگی، اقلیمی و تاریخی کشور سازگار باشد (بتواند با الگوهای غربی مبارزه کند نادرست است).

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۱۹، ۱۲۱، ۱۲۶ و ۱۲۸)

دوم: ارزش پولی مواردی که مجهول هستند را حساب می‌کنیم:

ماشین‌آلات $2,500,000,000 = 500 \times 5,000,000$: ردیف ۲
پوشاک $160,000,000 = 400 \times 400,000$: ردیف ۵
مواد غذایی $240,000,000 = 300 \times 800,000$: ردیف ۶
سوم: تمام ارزش‌های پولی قابل محاسبه را با هم جمع می‌کنیم:
 $6,000,000 + 2,500,000,000 + 160,000,000 + 240,000,000 + 1,000,000,000 = 3,906,000,000$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

۱۴۴. گزینه ۴ صحیح است.

مجموع مخارج - درآمد = پس‌انداز (الف)

$$32 = 185 - \left(\frac{60}{100}(185) + \underbrace{X}_{\text{هزینه‌های مربوط به بازپرداخت وام خودرو، بیمه و تفریحات}} \right)$$

$$32 = 185 - (111 + X) \Rightarrow 32 = 185 - 111 - X$$

هزینه‌های مربوط به بازپرداخت وام خودرو، بیمه و تفریحات:

$$X = 185 - 111 - 32 \Rightarrow X = 42$$

(رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ب) حفظ و رشد درآمد، شامل فعالیت‌هایی نظیر پس‌انداز و سرمایه‌گذاری است نه کاهش هزینه‌ها (رد گزینه ۱).
(ج) در مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها افزایش یابد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۴ و ۱۳۷)

۱۴۵. گزینه ۳ صحیح است.

برای مقایسه بهتر ابتدا باید وضعیت توزیع درآمد در سال‌های مختلف را محاسبه کرد:

دهک دوم = شاخص وضعیت توزیع درآمد
دهک اول

$$\frac{22/5}{5} = 4/5 \Rightarrow \text{دهک دوم} = \frac{1390}{\text{دهک اول}} \text{ سال}$$

$$\frac{21}{6} = 3/5 \Rightarrow \text{دهک دوم} = \frac{1391}{\text{دهک اول}} \text{ سال}$$

$$\frac{28}{4} = 7 \Rightarrow \text{دهک دوم} = \frac{1392}{\text{دهک اول}} \text{ سال}$$

$$\frac{26}{4} = 6/5 \Rightarrow \text{دهک دوم} = \frac{1393}{\text{دهک اول}} \text{ سال}$$

هر چه عدد شاخص وضعیت توزیع درآمد کوچک‌تر باشد، وضعیت عادلانه‌تر و هر چه وضعیت عدد شاخص وضعیت توزیع درآمد بزرگ‌تر باشد، وضعیت ناعادلانه‌تر است.

گزینه ۳ نادرست است. وضعیت سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۹۱ ناعادلانه‌تر است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۴۶. گزینه ۲ صحیح است.

برای مدیریت بهتر پولش می‌تواند در ابتدا همه مخارجی که در طول هفته دارد را در جدول مشخص کند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۳۳)

۱۴۷. گزینه ۲ صحیح است.

رابطه ۱:

$$\text{اقلام مصرفی خریداری شده و استفاده نشده} + \text{پس‌انداز} = \frac{1}{5}$$

جمع هزینه‌ها - درآمد = پس‌انداز

$$\frac{1}{5} \times 35,000,000 = 7,000,000 = \text{اقلام مصرفی خریداری شده}$$

و استفاده نشده

$$5,000,000 = \frac{1}{5}(35,000,000 - X + 7,000,000) \Rightarrow \text{جای گذاری در رابطه (۱)}$$

جمع هزینه‌ها